

ትምህርት ስድስት

የመጀመሪያ ቀን፡- ማቴዎስ 4:12-5:12

ስለ ክርስቶስ የመጀመሪያው አገልግሎት ማጠቃለያ
(ማቴ. 4:12-25)

1ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ማቴ. 4:12-25ን አንብብ። የክርስቶስ የመጀመሪያው አገልግሎት ዐበይት ባሕርያት ምንድን ናቸው? ለ) የክርስቶስ ትምህርት ከመጥምቁ የሐንስ ጋር የሚመሳሰለው እንዴት ነው? ከማቴ. 3:2 ጋር አነጻጽር።

የክርስቶስ የመጀመሪያ ዓመት አገልግሎት እንደ ቀጣዩ ሁለት ዓመት ጥድፊያ የበዛበት አልነበረም። ማቴዎስ የመጀመሪያውን ቀዳሚ ዓመት አገልግሎቱን አልጠቀሰም። ክርስቶስ ውኃውን ወደ ወይን ጠጅ እንደ ለወጠ ወይም በኢየሩሳሌም ከኒቆዲሞስ ጋር እንደ ተገናኘ ማቴዎስ አልገለጸም። ማቴዎስ ከመጀመሪያው ዓመት ብዙ ሥራዎችን አልፎ፣ ይፋዊ አገልግሎቱን ብቻ በማጠቃለያ መልክ ይጀምራል። ይህንንም ያደርገው መጥምቁ የሐንስ ክታሰረበት ዓመት በመጀመር ነው። ምናልባትም ማቴዎስ ታሪኩን በዚህ መልክ የጻፈው፣ ክርስቶስ ከተጠመቀ በኋላ የመጥምቁ የሐንስ «የመንገድ ጠራጊነት» ተግባር እንደ ተጠናቀቀ ለማሳየት ይሆናል። በዚህ ጊዜ መሢሐ መጥቷል። ማቴዎስ ስለ ክርስቶስ የመጀመሪያ አገልግሎት ሲያጠቃልል በቀረው ማጠቃለያ ላይ በአራት ነገሮች ላይ ትኩረትን አድርጓል፡-

ሀ. ክርስቶስ በቀዳሚነት በገሊላ ስለ ማገልገሉ

በተከታዩ የአንድ ዓመት ተኩል ጊዜ፣ ክርስቶስ በአብዛኛው ከናዝሬት 25 ኪሎ ሜትር ያህል ርቃ በምትገኝ በገሊላ ባሕር ጫፍ ላይ በነበረችው የቅፍርናሆም ከተማ አገልግሏል። (በመጽሐፉ መጨረሻ ላይ ያለውን ካርታ ተመልከት።) ከተማይቱ ጠቃሚ በሆነ የንግድ መስመር ላይ ትገኝ ስለነበር፣ በቅፍርናሆም የሚያልፉ ብዙ ሰዎች ስለ ክርስቶስ ሰምተው ሊያምኑበት ችለዋል። በተጨማሪም ቅፍርናሆም ጴጥሮስንና ማቴዎስን ጨምሮ የብዙ ደቀ መዛሙርት መኖሪያ ነበረች።

ማቴዎስን ያስደነቀው ነገር ቢኖር፣ ክርስቶስ በገሊላ የሰጠው አገልግሎት የትንቢት ፍጻሜ መሆኑ ነበር (ኢሳ. 9:1-2)። ገሊላ በብሉይ ኪዳን ዘመን በዛብሎንና በንፍታሌም ነገዶች ግዛት ውስጥ ትገኝ ነበር። እነዚህ ሁለቱም አካባቢዎች በኢየሩሳሌም በሚኖሩ አይሁዶች ዘንድ የተናቁ ነበሩ። ለዚህም ምክንያት የነበረው፣ በእነዚህ አካባቢዎች ይኖሩ የነበሩ አይሁዶች ከአሕዛብ ጋር ተጋብተው ጣዖታቸውንም ያመልኩ ስለነበር ነው። በ722 ዓ.ዓ. እስራኤል በአሦር ከተማረከችበት ጊዜ አንሥቶ፣ ይህ የጳለስቲና ክፍል በአሕዛብ ቅኝ ግዛት ሥር ውሎ ነበር። ከዚህ በኋላ አይሁዶች በመቃባውያን ዘመን በገሊላ ሰፈሩ። እነዚህ አነስተኛ የአይሁድ ቅኝ ግዛቶች እያደጉ የሄዱ ሲሆን፣ ብዙውን ጊዜ በይሁዳ ከሚኖሩ አይሁዶች በላይ ብሔራዊ ስሜት ይሰማቸው ነበር። ይህም ሆኖ፣ በይሁዳ የሚኖሩ አይሁዶች የገሊላ አይሁዶችን

ይንቋቸው ነበር። እንኳን መሢሔ አብዛኛውን ጊዜውን በምድር ላይ ማሳለፉ ቀርቶ፤ ምንም መልካም የሆነ ነገር ከገሊላ ይመጣል ብሎ የጠበቀ ሰው አልነበረም። (ዮሐ.1:45-46፤ 7:41፤ 52 አንብብ)። ምንም እንኳን ገሊላ በብዙ ሰዎች ብትናቅም፤ እንደ ሰው የአገርና የጎሣ ኩራት በማያጠቃው አምላክ ተከበረች።

ለ. ኢየሱስ፡ «መንግሥተ ሰማይ ቀርባለችና ንስሐ ግቡ» እያለ አስተማረ።

ማቴዎስ፡ የክርስቶስ መሠረታዊ ትምህርት የመጥምቁ የሐንስ ዓይነት መሆኑን አሳይቷል። ይህም ለሰዎች መንግሥተ ሰማይ እንደ ቀረበችና ንስሐ መግባት እንዳለባቸው የሚያሳስብ ትእዛዝ ነበር። መሢሔ በመካከላቸው ስለነበረ፤ ሕዝቡ ሕይወታቸውን መለወጥ ነበረባቸው። ከአሮጌው ሕይወታቸው ተመልሰው ለመሢሔ መንግሥት መዘጋጀት ያስፈልጋቸው ነበር።

ሐ. ኢየሱስ ሰዎች ደቀ መዝሙሩ ሆነው እንዲከተሉት ጠርቷል።

በአፈ ታሪክ እንደሚነገረው፤ የአይሁድ ሃይማኖት መሪዎች ስለ እግዚአብሔር ዐበይት እውነቶችን የሚያስተምሯቸው ደቀ መዛሙርት ነበሯቸው። እነዚህ ደቀ መዛሙርት መምህሮቻቸው ወደሚሄዱበት ሁሉ እየሄዱ ይረዱቸውና ትምህርት ይቀስሙ ነበር። ክርስቶስ ይህንን ትውፊት በመከተል ከመጀመሪያው ራሱን እንደ ሃይማኖት መሪ አስተዋውቋል። ክርስቶስ ሰዎች እስኪከተሉት ከመጠበቅ ይልቅ፤ ደቀ መዛሙርቱን ለመምረጥ የአስተዋይነት ምርጫ አድርጓል። ማቴዎስ ክርስቶስ ከመረጣቸው ደቀ መዛሙርት የመጀመሪያ አራቱን ጠቅሷል። የመጀመሪያዎቹ ሁለቱ፡ ስምምን ዴጥሮስና እንድርያስ የሚባሉ ወንድማማቾች ሲሆኑ፤ ሌሎቹ ሁለቱ ያዕቆብና ዮሐንስ የሚባሉ ወንድማማቾች ነበሩ። ክርስቶስ ከዚህ በፊት የነበራቸውን ሥራ ትተው እንዲከተሉት ጠራቸው። ዓሣ ማጥመዳቸውን እንዲተዉና የእርሱን ትምህርት ተቀብለው ሰዎችን እንዲያጠምዱ አሳስባቸው። (ይህንን በዮሐንስ 1 ከሚገኘው ታሪክ ጋር በምናነጻጽርበት ጊዜ፤ አራቱም ደቀ መዛሙርት ለተወሰነ ጊዜ ክርስቶስን ከተከተሉ በኋላ ወደ ቀድሞ ሥራዎቻቸው በመመለሳቸው፤ ክርስቶስን ለመከተል እንደገና የተጠሩ ይመስላል።)

በወንጌላት ውስጥ ብዙውን ጊዜ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር ስለመሆን ያገለገለው ቃል፡ «መከተል» የሚል ነው። ክርስቶስ ይህን ቃል በመጠቀም በእርሱ የሚያምኑ ሰዎች በሕይወታቸው ላይ ላለው ሥልጣን እንዲገዙ እየጠየቃቸው ነበር። ዕቅዶቻቸውን ትተው የክርስቶስን ፈቃድ መፈጸም ያስፈልጋቸው ነበር። አኗኗሩን፤ ከእግዚአብሔር ጋር የነበረውን ፍርሃት፤ ከሰዎች ጋር የነበረውን ቅርበትና ያገለገለበትን መንገድ መከተል ነበረባቸው። ተከታዮቹ እርስ በርሳቸው ጎብረት ነበራቸው። ይህም ጎብረት ቤተ ክርስቲያን ይባላል። አካሉ በሆነችው ቤተ ክርስቲያን አማካይነት ለጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ይሠራሉ።

2ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለጴጥሮስ፣ እንድርያስ፣ ያዕቆብና ዮሐንስ ክርስቶስን የመከተሉ ምርጫ አስቸጋሪ ሊሆን የቻለው እንዴት ነበር? ለ) ከዚህ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር ስለ መሆን ምን እንግራለን? ሐ) የክርስቶስ «ተከታይ» መሆንን እንዴት እያሳየህ እንደሆነ አብራራ።

በማቴ. 28:19-20 ላይ፣ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ የራሱን አርአያ በመከተል ሌሎች ደቀ መዛሙርትን እንዲያፈሩ ነግሯቸዋል። በምድር ላይ ከሚገኙ ነገዶች ሁሉ ሰዎችን ደቀ መዛሙርት ማድረግ ይኖርባቸዋል። እያንዳንዱ ክርስቲያን የክርስቶስ ደቀ መዝሙር ለመሆን ተጠርቷል። ይህ ምን ማለት ነው? ማቴዎስ ደቀ መዝሙር የክርስቶስን አዲስ የሕይወት ልምምድ ለመቀበል ሲል፣ አሮጌ ሕይወቱን የሚተው ሰው እንደሆነ ይነግረናል። ይህ በቀዳሚነት ስለ ኢየሱስ በመመስከር፣ ደቀ መዛሙርት ይሆኑ ዘንድ «ሰዎችን ማጥመድ»ን ጭምር የሚያካትት ነው። ክርስቶስ እርሱን ለመከተል ሥራችንን እንድንተው አይጠይቀን ይሆናል፤ ይሁንና ሕይወታችንን ሙሉ በሙሉ ለእርሱ እንድናስገዛ ይፈልጋል። ማቴዎስ ክርስቶስን መከተል ማለት እርሱን ለመከተል ሁሉንም ነገር መተው እንደሆነ አመልክቷል። ይህ ከፍተኛ ዋጋን የሚያስከፍለን እንጂ ቀላል ውሳኔ አይደለም።

መ. ኢየሱስ ሲያስተምር፣ ሲሰብክና ሲፈውስ ዝናው እየገነነ መጣ።

ማቴዎስ፣ ክርስቶስ ያደረጋቸውን ነገሮች ሁሉ ከመዘርዘር ይልቅና በማቴዎስ 5-7 ላይ በቀረበው የትምህርት አገልግሎት ላይ ያተኩራል። ነገር ግን የክርስቶስ ትምህርት የታላቁ አገልግሎት አካል እንደሆነ ለማሳየት ሲል፣ ማቴዎስ የክርስቶስን ተግባራትና የሕዝቡን ምላሽ ጠቅለል አድርጎ ገልጾአል። እንደ ተጻፈው ሁሉ ክርስቶስ በገሊላ ከተማ ውስጥ ከስፍራ ወደ ስፍራ እየተዘዋወረ ያስተምር ነበር። በምክራብና በሜዳ ላይ ባለማቋረጥ ያስተምር፣ ይሰብክና ይፈውስ ነበር። አንድ ምሑር እንደ ገለጸው፣ «ማስተማር» ኢየሱስ ሰዎች እንዲያውቁ የፈለጋቸውን እውነቶች ማሳወቁን ያመለክታል። ስብከት ደግሞ ክርስቶስ ሰዎች እውነትን ተግባራዊ ለማድረግ ሕይወታቸውን እንዲለውጡ መፈለጉን ያሳያል። ፈውስ ደግሞ ክርስቶስ ለሕዝቡ የነበረውን ርኅራኄ ብቻ ሳይሆን፣ መሢሕ መሆኑንም በይፋ ያሳየበት አገልግሎት ነበር። ከፈውሱ ዓይነት አንዱ ከአጋንንት ነፃ መውጣት ሊሆን፣ ይህም የክርስቶስ መንግሥት የሰይጣንን መንግሥት እያሸነፈ መሆኑን አሳይቷል። ክርስቶስ በዚህ ባሕሪው በሰዎች ዘንድ ተወዳጅነትን እያተረፈ ሊመጣ ችሏል። ከገሊላ በስተ ሰሜን ከምትገኘው ከሶሪያ እስከ ደቡባዊቷ ኢየሩሳሌምና በስተምሥራቅ እስከሚገኙት ዐሥሩ ከተሞች ድረስ ስለ እርሱ ሥራ በሰፊው ይወራ ነበር።

ማቴዎስ ክርስቶስ የፈጸመውን ተግባር ጠቅለል ባለ ይዘት ካቀረበ በኋላ፣ በተቀረው የመጽሐፉ ክፍል ሁሉ በክርስቶስ ተአምራትና ዐበይት ትምህርቶች ላይ ያተኩራል።

ክርስቶስ ለተከታዮቹ ያቀረበው ግብረገባዊ ትምህርት ማጠቃለያ (ማቴ. 5-7)

ክርስቶስ በማቴ. 5-7 ላይ ያስተማራቸው ትምህርቶች፡ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ከሚገኙ ዐበይት እውነቶች መካከል የሚመደቡ ናቸው። እነዚህ ክርስቶስ ስለ ደቀ መዝሙርነት ያስተማራቸው ትምህርቶች ዋነኞቹ በመሆናቸው፤ በቀረው የዚህ ሳምንት ጊዜ በእነዚህ ትምህርቶች ላይ ትኩረት እናደርግባቸዋለን።

3ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 5፡1-12 አንብብ። ሀ) ክርስቶስን ስለ መከተል የምንማራቸው ዐበይት ትምህርቶች ምንድን ናቸው? ለ) ከእነዚህ ባሕርያት መካከል ብዙውን ጊዜ ሰዎችን የሚታገሏቸው የትኞቹ ናቸው? አንዳንድ ምሳሌዎችን ጥቀስ።

ተመስገን በወንጌላዊነት የሚያገለግል ወንድም ሲሆን፤ ለሌላ ጎሳ ስለ ክርስቶስ እንዲመሰክር ቤተ ክርስቲያኑ ላከችው። እርሱ የተላከባቸው ሰዎች አርብቶ አደሮች ነበሩ። ምንም እንኳ ተመስገን ለእነዚህ ሰዎች ስለ ክርስቶስ ቢመሰክርም፤ የወንጌል ትምህርቱን ያቀረበበት መንገድ ከእነርሱ አኗኗርና ባሕል የተለየ ነበር። በክርስቶስ በሚያምኑበት ጊዜ ሰውነታቸውን እንዲታጠቡ፤ ልብስ እንዲለብሱ፤ መጠጥ እንዲያቆሙ፤ ሁለተኛ ሚስቶቻቸውን እንዲፈቱ አሳስባቸው። ጌታሁን ለቤተ ክርስቲያን ቅድስና የሚያስብ መጋቢ ነበር። ስለሆነም በሚሰብክበት ጊዜ ሰዎች ከመጠጥ፤ ከዝሙትና ከጫት እንዲታቀቡ አስጠነቀቁ።

4ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ሰባኪ ወይም ወንጌላዊ፤ ሰዎች ሊያደርጓቸው የሚገባቸውን ወይም የማይገባቸውን ነገሮች በመዘርዘር ወንጌልን ሲሰብክ የሰማኸው መቼ ነው? ለ) ከማቴ. 5፡1-12 ክርስቶስ ስለ መንግሥት ያቀረበው ስብከት፤ ብዙውን ጊዜ እኛ ወንጌሉን ከምንገልጽበትና ክርስቶስን ስለ መከተል ከምናስተምርበት መንገድ የሚለየው እንዴት ነው? ሐ) ሰዎች መንፈሳዊነትን እንዲማሩ ከመምከር ይልቅ፤ ውጫዊ ተግባራት ላይ በማተኮር ይህን አድርጉ፤ ያን አታድርጉ የሚሉ ዝርዝሮችን ሰጥቶ፤ አፈጻጸማቸውን መለካት የሚቀልለው እንዴት ነው?

ማቴዎስ 5-7 ድረስ የተጻፈው ትምህርት ከየትኞቹም ወንጌላት በላይ ሰፋ ብሎ የቀረበ ሲሆን፤ ክርስቶስ ምን ትምህርት እንዳስተማረ ያብራራል። ምሑራን ይህ ትምህርት በአንድ ስብከት ስለ መጠናቀቁ ይከራከራሉ። ምናልባትም ክርስቶስ ይህን ትምህርት በሁለትና ሦስት ቀናት ውስጥ ለሕዝቡ ያስተማረው ትምህርት አጠቃላይ አሳብ ሊሆን ይችላል። ክርስቶስ ከስፍራ ወደ ስፍራ እየተዘዋወረ ስለሚያስተምር፤ ከእነዚህ እውነቶች ብዙዎቹ በሌሎችም ስፍራዎች ሳይደገሙ አልቀሩም። አንዳንድ ምሑራን ማቴዎስ መጽሐፉን በሚጽፍበት ወቅት፤ ክርስቶስ፤ ደቀ መዛሙርቱ ሊኖሩት የሚገባቸውን ሕይወት በአንድ ላይ እንዳሰባሰበ ይናገራሉ። ስለሆነም ምንም እንኳ ማቴዎስ ኢየሱስ ለረዥም ጊዜ በተራራ ላይ ሆኖ ማስተማሩን ቢገልጽም፤ ክርስቶስ በሦስት ዓመት ይፋዊ አገልግሎቱ ጊዜያት ያስተማራቸውን ሌሎች እውነቶችም ጨምሯል።

ኢየሱስ በገሊላ በአገለገለባቸው ጊዜያት ለደቀ መዛሙርቱ፤ የእርሱ ተከታይ መሆን፤ ፈሪሳውያን ብቁ አይሁዳዊ ስለ መሆን ከሚያስተምሩት ትምህርት የተለየ መሆኑን አሳይቷል። ምንም እንኳ ብዙ ሰዎች ትምህርቱን ቢከታተሉም፤ ማቴዎስ እንደሚነግረን፤ ክርስቶስ በተለይ ትምህርቱን

ያተኮረው በደቀ መዛሙርቱ ላይ ነበር። ከማቴዎስ 5-7 ድረስ የተጠቀሱትን እውነቶች ክርስቶስ በደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ውስጥ ሲተገበሩ ለመመልከት ፍላጎት ነበረው።

በየዘመኑ ውስጥ የኖሩ ክርስቲያኖች እነዚህን እውነቶች ተግባራዊ ለማድረግ ታግለዋል። ይሁን እንጂ ሙሉ በሙሉ መፈጸም አልተቻላቸውም። አንዳንድ ክርስቲያኖች የእነዚህ ምዕራፎች ትምህርት በተራ ክርስቲያኖች የማይሞክሩ ስለሆነ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ብቻ ሊፈጽሟቸው የሚገቡ እንደሆነ አስተምረዋል። ሌሎች ደግሞ ክርስቶስ እነዚህን ትምህርቶች መፈጸም የማይቻል መሆኑን እያወቀ፣ ሰዎች ወደ ጸጋው እንዲመለሱ ለማበረታታት እንዳስተማረ አድርገው ገልጸዋል። የተቀሩት ደግሞ ክርስቶስ እነዚህን ትምህርቶች ለክርስቲያኖች እንዳልሰጠና፣ ክርስቶስ በዚህ ምድር ላይ ለሺህ ዓመታት በሚነግሥበት ጊዜ ለሚኖሩት አይሁዶች የታቀዱ እንደሆነ አስረድተዋል። እነዚህ ሁሉ ክርስቶስ ከአስተማሪው አስቸጋሪ ትምህርቶችና ደቀ መዛሙርቱ እንዲኖሩት ይፈልግ ከነበረው ሕይወት ለመሸሽ የተደረጉ ጥረቶች ነበሩ። ክርስቶስ እርሱን ለመከተል የሚፈልጉ ሁሉ ራሳቸውን ለእርሱ ሊያስገዙና በተለወጠ ሕይወት የመንግሥቱ አካል እንዲሆኑ ይሻል። ባሕርያቸው፣ ከሌሎች ጋር የሚዛመድበት መንገድና ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡት አምልኮ ሁሉ መለወጥ አለበት። የክርስቶስ ተከታይ በሁሉም የሕይወት ዘርፍ ዐቢይ ለውጥ ማሳየት ይኖርበታል። ማቴዎስ 5-7 የተሰጠው ትምህርት ምናልባትም እንደ ክርስቶስ ተከታዮች እንዴት መኖር እንደሚገባን ከአዲስ ኪዳን ምንባቦች ሁሉ ጥርት ባለ ሁኔታ የሚያስተምረን ክፍል ነው። ምንም እንኳ ይህ በራሳችን ኃይል የማይቻል ቢሆንምና ማናችንም ከመቅጽበት ለመለወጥ ባንችልም፣ ክርስቶስ እንድንኖር የሚፈልገው በዚህ መንገድ ነው።

5ኛ ጥያቄ፡- አራት ዓምዶች ያሉት ሠንጠረዥ በወረቀት ላይ ሣል። የመጀመሪያውን ዓምድ «ባሕርይ»፣ ሁለተኛውን «ያ ባሕርይ ምን ማለት እንደሆነ»፣ ሦስተኛውን ዓምድ «ክርስቶስ ተስፋ የሰጠው በረከት»፣ እንዲሁም አራተኛውን ዓምድ «ዓለም ሰዎች እንዴት እንዲኖሩ እንደምትፈልግ» በሚሉ ርእሶች ለይ። በማቴ. 5:3-12 የሚገኙትን የብፅዕና ዓይነቶች በሠንጠረዡ ውስጥ ሙሉ።

እግዚአብሔር የባረከው ሰው ባሕርይ (ማቴ. 5:3-12)

ይህ የመጀመሪያው ክፍል በክርስቶስ ተከታዮች ባሕርይ ላይ ያተኮራል። እኛ ብዙውን ጊዜ ክርስቲያን ሊያደርገው ይገባል ወይም አይገባም በምንለው ውጫዊ ተግባር ላይ ስናተኩር፣ ክርስቶስ ግን የተገቢው ተግባር መሠረቱ፣ ባሕርይ መሆኑን ያመለክታል። ክርስቶስ የባሕርያችን መለወጥ የተግባራችንን መለወጥ እንደሚያስከትል ያውቃል። ከእነዚህ ባሕርያት ውስጥ አንዱን መርጠን ሌሎችን መተው አንችልም። እነዚህ ሁሉ የክርስቶስ ተከታዮችን መለያ ባሕርያት ለመመሥረት በአንድነት የሚታዩ ናቸው። አንድ ሰው እንደ ተናገረው፣ እነዚህ ባሕርያት በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ወደር የሌላቸው የክርስቶስ መገለጫዎች ናቸው። እነዚህ ባሕርያት ዓለም አስፈላጊዎች ናቸው ብላ ከምታስተምረው ትምህርት ጋር የሚቃረኑ ናቸው።

ሀ. በመንፈስ ድሆች የሆኑ ብፁዓን ናቸው፤ መንግሥተ ሰማያት የእነርሱ ናትና። ለአይሁዶች «ብፁዕ» የሚለው ቃል ደስተኛ ከመሆን የላቀ ፍች ነበረው። ይህ ቃል በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት ማግኘትንና የበረከቱ ተዳዳሪ መሆንን ያሳያል። የመጀመሪያው በረከት የተሰጠው፤ በመንፈስ ድሆች ለሆኑት ሰዎች ነው። እዚህ ላይ ክርስቶስ የሚናገረው ስለ ሥጋዊ ድህነት ሳይሆን፤ ስለ መንፈሳዊ ድህነት ነው። ሥጋዊ ድህነት ያጠቃቸው ሰዎች ሙሉ በሙሉ በሰዎች ላይ ጥገኞች ሆነው የሚኖሩ ናቸው። የራሳቸው ሀብት ስለሌላቸው ለኑሮአቸው የሚደገፉት በሰዎችና በእግዚአብሔር ላይ ነው። በመንፈስ ድሀ መሆን ማለት፤ እግዚአብሔርን የሚያስደስትና ለእግዚአብሔር ለመኖር የሚያስችል መንፈሳዊ ሀብት እንደሌለን መገንዘብ ነው። ስለሆነም እርሱ ይረዳን ዘንድ ወደ እግዚአብሔር እንመለከታለን። በመንፈስ ድሆች የሆኑ ሰዎች ሊያደርጉት የሚችሉት ነገር ቢኖር፤ ወደ እግዚአብሔር ጸጋና ምሕረት ፈታቸውን መመለስ እንደሆነ ያውቃሉ። ወደ እርሱ ስለሚመለከቱ እግዚአብሔር ምሕረትን፤ ጸጋንና መዳን ይሰጣቸዋል። በመንፈስ ድሆች የሆኑ ሰዎች በራሳቸው ችሎታ ሳይመኩ ማንኛውም መፍትሔ ከእግዚአብሔር እንደሚመጣ ያምናሉ።

ዓለም የምታስተምረው የዚህን እውነታ ተቃራኒ ነው። የኋላ ኋላ ዓለም በሌሎች ላይ በሚደገፍ ሰው ትቀልድበታለች። ዓለም በማንነታችንና በተግባራችን እንድንኮራ ታስተምረናለች። ስለዚህ በሃይማኖታዊ ውርሳችንና በመንፈሳዊነታችን እንኮራራለን። እንዲሁም ተነሣሽነት ያላቸውን፤ ብልሆችን፤ ሀብታሞችንና ኃይለኞችን እናደንቃለን። በራሳቸው ብርታት ሊሠሩ የሚችሉ ሰዎች የሥልጣን ስፍራ ይሰጣቸዋል። የሃይማኖት ሰዎች ሳይቀሩ መንፈሳውያን ለመሆንና ደኅንነትን ለማግኘት በመቻላቸው ይኮራራሉ። ነገር ግን እነዚህ ሁሉ በመንፈሳዊ ባለጸግነታቸው በመመካታቸው ክርስቶስ ሊሰጣቸው የሚፈልገውን በረከት ያጣሉ። በመንፈስ የሚታበዩ ሰዎች የክርስቶስ መንግሥት አካል አለመሆናቸውን ያሳያሉ።

በመንፈስ ድሆች የሆኑ መንግሥተ ሰማይን ከእግዚአብሔር ዘንድ በስጦታ ይቀበላሉ። ክርስቶስ እንደ አማካኤ ከእነርሱ ጋር ይኖራል። እርሱ በሕይወታቸው ላይ ይነግሣል። ስለሆነም በመንፈስ ድሆች የሆኑ ሰዎች በምድር ላይ የእርሱ መንግሥት አካል ሲሆኑ፤ መንፈሳዊ በረከቶቹን ይቀበላሉ። ከዚህም በላይ የክርስቶስ ዘላለማዊ መንግሥት አካል ለመሆናቸው እርግጠኞች ናቸው።

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) አንድ ክርስቲያን በመንፈስ ድሃ ከመሆን ይልቅ፤ በመንፈስ ሀብታም ሊሆን የሚችልባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) በመንፈስ ድሃ የሆነው ክርስቲያን፤ በመንፈስ ትዕቢተኛ ከሆነው ክርስቲያን በአኗኗሩ እንዴት እንደሚለይ ግለጽ።

ለ. የሚያዝኑ ብፁዓን ናቸው፤ መጽናናትን ያገኛሉና። ክርስቶስ በምን ምክንያት እንደሚያለቅሱ አልገለጸም። ዐውደ ምንባቡ ግን መንፈሳዊ ባሕርይ ያለው ነው። በኃጢአተኝነታቸውና በልባቸው ድንዳኔ የሚያዝኑ፤ እንዲሁም በቤተ ክርስቲያንና በአገራቸው ኃጢአት ምክንያት የሚያለቅሱ ወገኖች

ይጽናናሉ [መዝ. (119):136 አንብብ።] የሚያለቅሱት የራስ ወዳድነት ፍላጎቶቻቸው ስላልተሟሉላቸው ሳይሆን፤ ዓለምና ሰዎች እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ ባለመጓዛቸው ምክንያት ነው።

ይህም ዓለም ከምታስተምረው አሳብ ተቃራኒ ነው። ዓለም በሕይወታችን እንድንደሰት ታስተምረናለች። ስለዚህም «ሰው እስከሆንህ ድረስ ለኃጢአት መጫነት የለብህም፤ የቤተ ክርስቲያንም ሆነ የአገር ኃጢአት ሊያስጫንቅህ አይገባም ልትለውጠው አትችልምና» ትለናለች።

ክርስቶስ ስለ ኃጢአት የሚያለቅሱ ሰዎች እንደሚጽናኑ ተናግሯል። እነርሱም እግዚአብሔር የሚሰጣቸውን ይቅርታ ስለሚያውቁ ይጽናናሉ። እግዚአብሔር በእነርሱና በጸሎታቸው አማካይነት የራሳቸውንንና የሌሎችንም ሕይወት እንደሚለውጥ ስለሚያውቁ ይጽናናሉ። በጎዘናቸው ጊዜ ራሱ ክርስቶስ አብሯቸው እንደሚሆን ስለሚያውቁ፤ ይጽናናሉ። አንድ ቀን ጎዘንም ሆነ ለቅሶ የሌለበት መንግሥት ቤተሰቦች ስለሚሆኑ ይጽናናሉ (ራእይ 7:17፤ 21:4)።

7ኛ ጥያቄ፡- ለመጨረሻ ጊዜ በሕይወትህ ውስጥ ወይም በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ስለተከሰተው ኃጢአት ያለቀስኸው መቼ ነበር? አልቅሰህ ከሆንህ ይህ ስለ ልብህ ሁኔታ ምንን ያሳያል?

ሐ. የዋሆች ብፁዓን ናቸው፤ ምድርን ይወርሳሉና። የዋህ የሚለውን ቃል ለመተርጎም አስቸጋሪ ነው። ብዙውን ጊዜ የዋህነት ሰዎች ያሻቸውን ነገር ሲያደርጉ መልስ አለመስጠት ወይም ሞኝነት እንደሆነ እናስባለን። ይህ ግን ክርስቶስ ያስተማረው የዋህነት አይደለም። ክርስቶስ የዋህ የነበረ ቢሆንም፤ ይፋዊ ተቃውሞ ሳያሳይ ኢ-ፍትሐዊ የሆነ ነገር እንዳይደረግ ተከላክሏል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የዋህነት የተለያዩ ጽንሰ አሳቦች አሉት። በሕይወታችን ውስጥ ችግሮች በሚከሰቱበት ጊዜ ቁጡና መራር ሳይሆኑ፤ በትዕግሥት መገዛት የዋህነት ነው። ወይም የዋህነት ነገሮችን በራሳችን መንገድ ከማከናወንና የምንፈልገውን የማያደርጉትን ከመቃወም ይልቅ፤ በገር መንፈስ መመላለስ ሊሆን ይችላል። የዋህ ሰው እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር እንደሚሠራና የኋላ ኋላም ለጥቅማችን እንደሚያውለው ይገነዘባል። ስለሆነም እግዚአብሔር በሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ ፍጹም ፈቃዱን ተግባራዊ እንደሚያደርግ ይተማመናል። የዋህነት በራስ ጥረት ሳይመኩ ሕይወትን ከእግዚአብሔር እጅ እንደተቀበሉ አድርጎ ማስተናገድ ነው። የዋህነት ራሳችንን ወይም አሳባችንን ለመከላከል አለመሞከርና ስሕተታችንን መቀበል ነው።

ከዚህ በተቃራኒው ዓለም ዐመፅን፤ ተቃውሞንና የግል ፍላጎትን ታከብራለች። አንድን ነገር ከፈለግህ ተጠቀምበት። አንድ ሰው ካበሳጩህ እርሱን የሚያበግን አንድ እርምጃ ውሰድ። በሕይወት ቀዳሚ ሆነህ ለመገኘት፤ ከሌሎች ተማሪዎች የተሻለ ውጤት ለማግኘት፤ የተሻለ ሥራ ለመያዝ፤ የቤተ ክርስቲያን መሪ ለመሆን፤ ጠልፈህ መጣል፤ ካስፈለገም

ሰዎችን መገፍተርና ማጭበርበር ይኖርብሃል ትላለች። የዓለም ሥርዐት በሰዎች ላይ ኃይልን እንድንቀዳጅ ያበረታታል።

በዚህ ሁኔታ ዓለም ሰዎች በማታለልና በማጭበርበር የቀዳሚነትን ስፍራ እንደሚይዙ ስታስተምር፤ ክርስቶስ ግን የዋሆች ምድርን እንደሚወርሱ አስተምሯል [መዝ. (37)፡9-11 አንብብ።] ይህ እንዴት ይሆናል? በመጀመሪያ፤ ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር ዓለም ከምትጠብቀው ተገላቢጧል የሆነውን ይሠራል። የቀዳሚነትን ስፍራ ለመያዝ የሚፍጨረጨሩ ሰዎች ምንም እንኳን ለጊዜው መጠቀም ቢችሉም፤ የኋላ ኋላ ፍሬያማ አይሆኑም። እግዚአብሔር በራሱ ጊዜና በራሱ መንገድ እንደሚባርካቸው የሚተማመኑ ግን፤ ባልተጠበቅ መንገድ የእግዚአብሔርን በረከት ይቀበላሉ። ይህም ሆኖ በረከቶቹ ይገቡናል፤ በበጎ ሥራችን አገኘናቸው የሚል ስሜት የላቸውም። ማቴዎስ ያተኮረው ግን በወደፊቱ ጉዳይ ላይ ነው። ክርስቲያኖች ምድራዊ በረከት ልንቀበል ወይም ላንቀበል ብንችልም፤ ከክርስቶስ ጋር እንደምንገናኝ ግን ጥርጥር የለውም። ይህ አጭር ምድራዊ ቆይታ፤ በዘላለማዊ መንግሥት የሚተካ ሲሆን፤ ምድራዊ የዋህነታችን መንፈሳዊ በረከትን ያስገኛልናል (ሉቃስ 22፡29-30፤ ራእይ 20፡4)።

8ኛ ጥያቄ፡- በቤተ ክርስቲያንህ የየዋህነት ጉድለት ችግር ያስከተለበትን አጋጣሚ ግለጽ።

መ. ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ ብፁዓን ናቸው፤ ይጠግባሉና። በዓለም ውስጥ ከሚገኙ እጅግ ጠንካራ ስሜቶች ሁለቱ ረሃብና ጥማት ናቸው። ምግብና ውኃ ሳናገኝ ብንቀር፤ አላባችን ሁሉ እነዚህን ሁለት ነገሮች በማግኘቱ ላይ ያተኮራል። ያለእነዚህ ነገሮች ለመኖር አንችልም። ብዙውን ጊዜ መጽሐፍ ቅዱስ ጥልቅ መንፈሳዊ ፍላጎትን ከረሃብና ከጥማት ጋር ያነጻጽራል [መዝ. (42)፡1-2 አንብብ።] ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱን በጊዜያዊ ነገሮች ከመወሰድ ይልቅ፤ ጽድቅን ሊራቡ እንደሚገባ አስተምሮአቸዋል። ጽድቅ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት ማድረግ ወይም ሙሉ በሙሉ እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መመላለስ ነው። በአሉታዊ ጎኑ፤ ከኃጢአትና እግዚአብሔርን ከማያስደስቱ ነገሮች መራቅ ነው። በአዎንታዊ ጎኑ፤ እግዚአብሔርን የሚያስደስቱትን ነገሮች ማድረግ ነው። እግዚአብሔርን በበለጠ ለማወቅና እርሱን ለማስከበር መፈለግ ነው። በተጨማሪም በቤተ ክርስቲያንም ሆነ በዓለም ሰዎች ትክክለኛና የእግዚአብሔር ፈቃድ ያለበትን ሕይወት ሲመሩ ለማየት መፈለግ ነው።

ዓለም ግን የምትራበው ሌሎች ነገሮችን ነው። ትምህርትን፤ ገንዘብን፤ ኃይልና ሥልጣንን፤ ሌሎችንም ነገሮች ትራባለች። ዓለማውያን እግዚአብሔርን በሚያስደስት መንገድ የሚኖር ሰው ሞኝ እንደሆነ ያስባሉ።

ኢየሱስ ጽድቅን የሚራቡና የሚጠሙ እንደሚጠግቡ ተናግሯል። ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸው ግንኙነት እያደገ ሲሄድ ይመለከታሉ። ጽድቅን የሚሹ ሰዎች ባሕርያቸው ተለውጦ፤ ከእግዚአብሔር ፈቃድ ጋር ሲስማማ ያያሉ። በእነርሱ አማካይነት በቤተ ክርስቲያናቸውና በማኅበረሰቡም መካከል

ለውጦች ይከሰታሉ። ከሁሉም በላይ ጽድቅን የሚራሰና የሚጠሙ ሰዎች፤ ጽድቅ የሚገዛበት ዘላለማዊ መንግሥት ዜጎች በመሆናቸው ይጠግባሉ።

9ኛ ጥያቄ፡- ሕይወትህን መርምር። የምትራበውና የምትጠማው ለምንድን ነው? ጽድቅን የምትራብና የምትጠማ ከሆነ፤ ይህ በሕይወትህ ውስጥ እንዴት እንደታየ ግለጽ።

ሠ. የሚምሩ ብፁዓን ናቸው፡ ይማራሉና። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ፤ ምሕረት ለማይገባቸው ሰዎች መልካምን ነገር ማድረግ ነው። እግዚአብሔር የዘላለም ፍርድ የሚገባን ሆነን ሳለ ይቅርታን በማድረግ ይምረናል። እኛም የእግዚአብሔርን ምሳሌ ተከትለን ምሕረትን ልናሳይ ይገባል። ይቅርታ ባይገባቸውም እንኳ ለሚበድሉን ሰዎች ይቅርታን በማድረግ ምሕረትን ልናሳያቸው ይገባል። ምሕረት ከኃጢአት ጋር የሚታገሉትን ወይም አንድ አካላዊ ችግር የሚጋፈጡትን ወገኖች መርዳት ነው። ምሕረት የርጎራጌ ስሜት ብቻ ሳይሆን፤ ተግባራዊም ነው። በሕይወታችን ውስጥ የምሕረት መኖር የሚታወቀው የተጎዱትን ወይም የሚጎዱንን ሰዎች የምንረዳ ከሆንን ብቻ ነው።

የዓለም አመለካከት ከዚህ ፍጹም የተለየ ነው። ዓለም አንድ መጥፎ ነገር በፈጸሙበት ሰዎች ላይ የበቀል እርምጃ መውሰድ እንዳለብን ታስተምራለች። በሽማግሌዎች፤ በቤተሰቦች፤ በጎሳዎች ወይም በአገሮች መካከል የሚደረገው ትግል በብቀላ ላይ የተመሠረተ ነው። ሰዎች ምሕረትን ገንዘባቸው ቢያደርጉ፤ ይቅርታ ሰፍኖ ጥላቻ ይርቅ ነበር። ዓለም የሚጎዱንን ሳይሆን፤ ራሳችንንና ቤተሰቦቻችንን መርዳት እንዳለብን ታስተምራለች። ሌሎችን ከረዳን ደግሞ፤ ከዚህ ተግባር ለራሳችን ጥቅም እንፈልጋለን።

ኢየሱስ ምሕረትን የሚያደርጉ ሰዎች በራሳቸው ሕይወት ምሕረትን እንደሚያገኙ ተናግሯል። ክርስቶስ የሚናገረው የእግዚአብሔርን ምሕረት ከማግኘታችን በፊት ለሌሎች ምሕረትን ማሳየት እንዳለብን ሳይሆን፤ ከእውነተኛ የደቀ መዝሙርነት ምልክቶች አንዱ የእግዚአብሔርን ምሕረት ማንጸባረቅ እንደሆነ ነው። ምሕረት ከሌለን፤ የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት ስለ መሆናችን መጠራጠር አለብን። ምሕረትን ካላሳየን በእግዚአብሔር ላይ ማመፃችን ስለሆነ፤ የእርሱን ምሕረት አናገኝም። በችግራችንም ጊዜ የሌሎች ሰዎችን ምሕረት፤ ይቅርታና ዕርዳታ አናገኝም። ክርስቲያን ምሕረትን ለማሳየት እስኪፈቅድ ድረስ የውጊያው ዑደት ይቀጥላል። ምሕረትን በሚያሳይበት ጊዜ ግን ብዙውን ጊዜ ውጊያው ይቆማል። ምሕረት ስናደርግ፤ ሰዎች እኛንም ይምሩናል።

10ኛ ጥያቄ፡- እየተጎዱ ያሉትን ወይም አንተን የጎዱትንና ምሕረት የሚያስፈልጋቸውን ሰዎች ዘርዝር። ለእነዚህ ሰዎች በዚህ ሳምንት በምን ዐይነት ተግባራዊ መንገድ ምሕረትን ልታሳያቸው እንደምትችል እግዚአብሔር እንዲያሳይህ በጸሎት ጠይቀው።

ረ. ልበ ንጹሐች ብፁዓን ናቸው፤ እግዚአብሔርን ያዩታልና። እዚህ ላይ ክርስቶስ ሁለት ባሕርያትን የሚያመለክት ይመስላል። በመጀመሪያ፤ ስለ ልበ

ንጹሐን እየተናገረ ነበር። እነዚህ ሰዎች በውጫዊ ተግባራት ላይ ሳይሆን በልባቸው ሁኔታ ላይ ያተኩሩ ነበር። ሁለተኛው፡ ግብዝነት ስለሌለበት ሕይወት እየተናገረ ነበር። ልብ ንጹሐን በቤትም ሆነ በአደባባይ ተመሳሳይ ባሕርይ ይኖራቸዋል። አሳባቸውን በተግባር ይገልጹታል። ለተግባራቸው ምንም ዐይነት ሰውር አጀንዳ የላቸውም። ልብ ንጹሐን ሌሎችን ወይም ራሳቸውን ሳያታልሉ እውነተኛ ተግባር ያከናውናሉ። በሙሉ ልባቸው ክርስቶስን ለማክበር ስለሚፈልጉ፤ ልባቸው በምንም ዐይነት ርካሽ ነገር አይያዝም።

ዓለም ግን ግብዝነትን ታበረታታለች። ሰዎችን ለማስደነቅ ትምህርታችንን፤ ሀብታችንን፤ ወዘተ. . . እንድናሳይ ታደርጋለች። ከሰዎች ጋር በምንሆንበት ጊዜ መንፈሳዊና ጥሩ ሰዎች እንደሆን ታስመስላለች። ማንም ሰው በሌለበት ስፍራ በምንሆንበት ጊዜ ግን ፍጹም የተለየ ተግባር እናከናውናለን። በሰዎች ፊት ጥሩ መስለን እንታይና ዘወር ሲሉ እናማቸዋለን? የምንፈልገውን ለማግኘት ስንል ሰዎችን እናታልላለን።

11ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ምናልባትም ክርስቶስ ብዙ ጊዜ ያወገዘው ኃጢአት ግብዝነት ነው። ስለ ግብዝነት በሕይወትህና በቤተ ክርስቲያንህ፤ በተለይም በመሪዎች መካከል የምታያቸውን ምሳሌዎች ዘርዝር። ለ) ሰዎች የግብዝነትን አደገኛነትና ልብ ንጹሐን ማለት ምን ማለት እንደሆነ እንዲገነዘቡ ለማድረግ ቤተ ክርስቲያን ምን ልታስተምር ይገባል?

ኢየሱስ ልብ ንጹሐን እግዚአብሔርን እንደሚያዩ ገልጾአል። ይህን ሲል እንደ መሴ እግዚአብሔርን ፊት ለፊት ያዩታል ማለቱ ሳይሆን፤ በሕይወታቸውና በቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔርን እጅ በሥራ ላይ ያዩታል ማለቱ ነበር። እንዲሁም በዘላለሙ መንግሥት የእግዚአብሔርን ክብር እንጂ ፍርድ ስለማይቀበሉ፤ የወደፊቱን ዘመን አይፈሩም።

ሰ. የሚያስተራርቁ ብፁዓን ናቸው፤ የእግዚአብሔር ልጆች ይባላሉና። ከኢየሱስ ሰዎች አንዱ «የሰላም አለቃ» (ኢሳ. 9፡6) የሚል ሲሆን፤ ተከታዮቹም ይህንኑ ባሕርይ እንዲያንጸባርቁ ይፈልጋል። ለክርስቶስ ተከታዮች ከሌሎች ጋር በሰላም መኖር ብቻ በቂ እንዳልሆነና ለሌሎችም ሰላምን ለማምጣት መትጋት እንደሚገባቸው አስረድቷል። የእግዚአብሔርን ሰላም ከሚሰጣቸው ኢየሱስ ጋር ሰዎችን ስለሚያስተዋውቁ ሰላምን ያመጣሉ። በተጨማሪም አስታራቂዎች በወጣቶችና በሽማግሌዎች መካከል፤ በተለያዩ ቤተሰቦች፤ በተለያዩ ነገዶችና ጎሳዎች፤ በአገር ውስጥም ሰላምን ለማምጣት ይሠራሉ። ይህ ግን ችግሮችን ከመደበኛ የሚመጣ አይደለም። ነገር ግን የችግሩን ሥር በማግኘት፤ ኃጢአተኝነትን በመገንዘብ ይቅርታን በመስጠት፤ የሰዎችን ተግባርና አስተሳሰብ በመለወጥ የሚመጣ እውነተኛ ሰላም ነው።

ዓለም ግን ጠብን የሚወድ ይመስላል። ሰዎች በሚጣሉበት ጊዜ ዙሪያውን ከብበው የሚያውኩ ወገኖች ይበዛሉ። ለመብታችን እንድንታገል

ይነግሩናል። ዓለም ሰላምን ለመፍጠር የምትሞክረው ዘለቄታዊ ሰላም ይኖር ዘንድ ጽድቅን ከመከተል ይልቅ የተሳሳተውን ነገር በመሸፋፈን ነው።

ኢየሱስ ለሰላም መስፈን ተግተው የሚሠሩ ሰዎች የእግዚአብሔር ልጆች እንደሚባሉ ተናግሯል። እግዚአብሔር «ልጆቼ» የሚላቸው የእርሱን የሰላም ባሕርይ ስለሚያንጸባርቁ ነው። ከእነዚህ ሰዎች የሰላም ፍላጎት የእግዚአብሔርን ባሕርይና ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን የተለየ ግንኙነት የሚመለከቱ ሌሎች ሰዎችም የእግዚአብሔር ልጆች ብለው ይጠሯቸዋል። ብሉይ ኪዳን በዘር ውርስ ላይ በመመሥረት እስራኤላውያን የእግዚአብሔር ልጆች መሆናቸውን ሲገልጽ (ዘዳግ. 14:1-2፤ ሆሴ. 1:10)፤ የእግዚአብሔር ልጅነት ይበልጥ የባሕርይ ጉዳይ እንደሆነ አመልክቷል።

12ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በቤተ ክርስቲያንህና በማኅበረሰብህ ውስጥ የሚጣሉትን ሰዎች ዘርዝር። ለ) ሰላምን ለመጀመር እግዚአብሔር ምን ዐይነት እርምጃዎችን እንድትወስድ የሚፈልግ ይመስልሃል?

ሸ. ስለ ጽድቅ የሚሰደዱ ብፁዓን ናቸው፤ መንግሥተ ሰማይ የእነርሱ ናትና። በአንድ በኩል ይህ የመጨረሻ ብፅዕና ያለበታው የገባ ይመስላል። እስካሁን ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ እነማን እንደሆኑ ስለሚያሳዩት መንፈሳዊ በረከቶችና ስለሚያስገኙላቸው ውስጣዊ ባሕርያት ሊናገር ነበር። ሆኖም ይህ የመጨረሻው ብፅዕና የተጠቀሰው ግን በምክንያት ነበር። ክርስቶስ የዓለምን ተቃራኒ ሕይወት የሚመራ ሰው በዓለም እንደሚጠላ ያውቅ ነበር። እንስሳት የእነርሱ ወገን ሆኖ ለየት ያለውን እንስሳ እንደሚጠሉ ሁሉ፤ ዓለምም ለየት የሚሉትን ትጠላለች። ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ እርሱን መከተል ስደትን እንደሚያስከትልባቸው አልሸሸገም። ነገር ግን ስደት እንደሚደርስብን መጠበቅ እንዳለብንና፤ የእርሱ ደቀ መዛሙርት ለመሆን ስንመርጥ ዋጋችንን መተመን እንዳለብን አስቀድሞ ነግሮናል። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ መሰደድ የሚገባቸው ስለ ጽድቅ መሆን እንዳለበት አስጠንቅቋቸዋል። ከባሕርያችን ወይም ከተግባራችን ጉድለት የተነሣ መሰደድ አይገባም።

ዓለም ከስደት ለማምለጥ የምትችለውን ሁሉ ታደርጋለች። ሰዎች ክርስቶስን ለመከተል የማይፈልጉት፤ ወላጆቻቸው ከቤት እንዳያባርሯቸው፤ ጥሩ ሥራ የማግኘት ዕድላቸው እንዳይመነምን ወይም ሰዎች መሳለቂያ እንዳያደርጓቸው በመፍራት ነው። ክርስቲያኖች በግልጽ ኢየሱስን እንደሚከትሉ ከተናገሩ ውድ ዋጋ ወደሚከፍሉበት የኮሚኒዝም ዘመን እንደሚሰዳቸው ያስባሉ። በጊዜው ብዙ ሰዎች እምነታቸውን ከድተዋል።

ክርስቶስ የእርሱ ተከታዮች በመሆናቸው ምክንያት ስደትን የሚቀበሉና እንደ እርሱ የሚመላለሱ ሰዎች ደስ ሊሰኙ እንደሚገባቸው ተናግሯል። ስደት ሲደርስብን ማጉረምረም፤ ማዘን፤ መበቀልና ሌሎችን መጥላት የለብንም። ነገር ግን እየሆነ ያለውን ጉዳይ ባናውቅም እንኳ፤ ስደት፤ ክርስቶስ በሚፈልገው መንገድ እየኖርን መሆናችንን ከሚያሳዩ እጅግ ጥርት ካሉ ማረጋገጫዎች አንዱ ስለሆነ፤ ደስ ልንሰኝ ይገባል። (ክርስቶስ እጅግ ደስ እንድንሰኝ ነግሮናል።) ዓለም የምታጠቃው ከእርሷ የሚለዩትን ብቻ ነው።

ሰዎች ከሚያደርሱብን ባሻገር፤ የእግዚአብሔር ዘላለማዊ መንግሥት ዜጋ መሆናችንን የሚወስድብን ማንም ስለሌለ ክርስቲያኖች ደስ ልንሰኝ ይገባል። እግዚአብሔር ስለ እርሱ ለተቀበልነው መከራ ስለሚሸልመን ደስ መሰኘት አለብን። ስደት እንደ ኢሳይያስ በመጋዝ ለሁለት ከተሰነጠቁት ነቢያት ጎን ስለሚያሰልፈን ደስ ልንሰኝ ይገባል። ይህ ከመንፈሳዊ ጀግኖች ተርታ ያሰልፈናል።

ማቴዎስ መጭው ጊዜ ለአይሁድ ክርስቲያኖች እንደማይመች ተገንዝቦ ነበር። አስቸጋሪ ምርጫዎችን ለማድረግ ተገድደው ነበር። ከሌሎች አሕዛብ ክርስቲያኖች ጋር መተባበርና የክርስቶስን መሢሕነት በይፋ መናገር ቢጀምሩ፤ አይሁዶች ይስቁባቸው ነበር። የአይሁድ ክርስቲያኖች ከምኩራብ የመባረር፤ ከሌሎች አይሁዶች ጋር ያለመገበያየት፤ ብሎም የመገደል አደጋ ሊደርስባቸው ይችላል ነበር። እነዚህ የአይሁድ ክርስቲያኖች እምነታቸውን ለመደበቅ ወይም ለመካድ ተፈትነው ነበር። ማቴዎስ ግን ለጊዜው አሠቃቂ ቢሆንም እንኳ ስደት ታላላቅ ዘላለማዊ በረከቶችን እንደሚያስገኝላቸውና፤ ከስደት ለማምለጥ ብሎ ክርስቶስን መካዱ የእግዚአብሔርን ፍርድ እንደሚያመጣ አመልክቷል።

ምሑራን እንደሚነግሩን የቤተ ክርስቲያን ታሪክ፤ ባለፉት 50 ዓመታት ውስጥ ብቻ በቀደሙት 1900 ዓመታት ከተገደሉት ሰዎች የሚበዙ ክርስቲያኖች ለእምነታቸው ተሠውተዋል። ብዙ ክርስቲያኖች እግዚአብሔር ከስደት እንደሚጠብቀንና በሀብት እንደሚባርከን ቢያስተምሩም፤ ክርስቶስ የተነበየው ተቃራኒውን ነው። ክርስቶስን ለመከተል ክፈለግን፤ ሰዎች እንደሚጠሉን፤ እንደሚያሳድዱንና እንደሚገድሉን ጭምር መጠበቅ አለብን። እነዚህን የሥቃይ ጊዜ ለማሸነፍ የምንችልበት መንገድ ቢኖር በሰማይ ዋጋችን ታላቅ እንደሆነ በመገንዘብ ነው።

13ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እነዚህን ባሕርያት ለአዳዲስ ክርስቲያኖች ማስተማር የሚያስፈልገው ለምን ይመስልሃል? በክርስቲያኖች ሕይወት ውስጥ እነዚህ ባሕርያት ቢኖሩ፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነገሮች እንዴት የሚለወጡ ይመስልሃል? ሐ) አብዛኞቹ ክርስቲያኖች በዚህ መንገድ ቢመላለሱ ማንበረሰቡ እንዴት ሊለውጥ ይችላል? መ) ብዙ ክርስቲያኖች በዕለታዊ ሕይወታቸው እነዚህን ባሕርያት የማያንጸባርቁት ለምን ይመስልሃል?

ሁለተኛ ቀን፡- ማቴዎስ 5:13-48

14ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 5:13-48 አንብብ። ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ ያስተማራቸውን መንፈሳዊ መርሆች ዘርዝር።

የክርስቶስ ተከታዮች ለዓለም ብርሃንና ጨው መሆን አለባቸው (ማቴ. 5:13-16)

ብዙ ክርስቲያኖች፡ «ዓለም ለእኛ በጣም መጥፎ ስለሆነች የመንግሥት ሥራ ትተን ወደ ክርስቲያናዊ ድርጅቶች ብንሄድ ይሻላል። ወይም ከማንበረሰባችን ወጥተን ከሚመስሉን ሰዎች ጋር የምንሠራበትንና

የምንኖርበትን ክርስቲያናዊ ማኅበረሰብ እንመሥርት» ይላሉ። ነገር ግን ይህ ክርስቶስ ያስተማረው የደቀ መዝሙርነት ዐይነት ነው ወይ? ከማኅበረሰቡ ወጥተው የራሳቸውን የቅዱሳን ማኅበረሰብ ከመሠረቱት ኢሴናውያን በተቃራኒ፣ ክርስቶስ ደቀ መዝሙርቱ በዓለም ውስጥ እንደ ጩና ብርሃን እንዲያገለግሉ የሚፈልግ መሆኑን ገልጾአል።

ኢየሱስ በዓለም ውስጥ ደቀ መዝሙርቱ ያደረጉትን አስተዋጽኦ ከሦስት ነገሮች ጋር በማነጻጸር አብራርቷል። በመጀመሪያ፣ ከጩና ጋር አነጻጽሯቸዋል። በጥንት ዘመን ጩና በጣም ጠቃሚ ነገር ነበር። እንደ ጥንታዊት ኢትዮጵያ በመሳሰሉት አገሮች፣ የመገበያያ ገንዘብ ሆኖ አገልግሏል። ጩና ለሁለት ነገሮች ያገለግላል ነበር። 1) ለጣዕም፣ ወጥ እንዲጣፍጥ፣ በገጠር በቡና ጭምር ጩና እንደሚጨመር ሁሉ፣ በክርስቶስ ዘመን ጩና ለጣዕም መስጫ ያገለግላል ነበር። 2) ለማቆያ። ሥጋ እንዳይበላሽ በጩና ቀምመው ቋንጣ ያደረጉት ነበር። በተመሳሳይ ሁኔታ በቁጥር ቢያንሱም እንኳ እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ ቢኖሩ ክርስቲያኖች በማኅበረሰቡ ውስጥ እነዚህን ሁለት ተግባራት መፈጸም ይችላሉ። መንፈሳዊ ምሳሌነት ያለው ሕይወት በመምራት በከፋት ለተሞላው ማኅበረሰብ መልካም መዓዛ ይጨምራሉ። በተጨማሪም እግዚአብሔር ከፋት እንዳይጨምርና ማኅበረሰቡ የበለጠ ክፉ እንዳይሆን ለመከላከል፣ በውስጡ ያሉትን ክርስቲያኖች ይጠቀማል።

እስራኤላውያን ጩና የሚያገኙት ከኢየሩሳሌም በስተ ደቡብ ምሥራቅ ከሚገኘው ሙት ባሕር ነበር። ከመሬትም ቆፍረው ያወጡታል። ነገር ግን ይህ ንጹሕ ጩና ስላልሆነ፣ በፍጥነት ካልተጠቀሙበት ጩናነቱን እያጣ ይሄድ ነበር። ከዚያ በኋላ ሊያገለግል የሚችለው ወደ መሬት በመጣል፣ ወይም ጣሪያቸው እንዳያፈስ ከዚያው ላይ ለማስቀመጥ ብቻ ይሆናል። (ዛሬም እንኳ ብዙ የአይሁድ ቤቶች ውኃ የሚያስገቡ ጣሪያዎች አሏቸው። ዛሬም ድረስ ያረጀና የማይጠቅም ጩና በጣሪያቸው ላይ በማድረግ ዝናብ ይከለክላሉ።) በተመሳሳይ ሁኔታ የአንድ ክርስቲያን ባሕርይ የዓለምን ሲመስል፣ ለማኅበረሰቡ የሚያበረክተው አስተዋጽኦ ሊኖር አይችልም።

ሁለተኛው ማብራሪያ ብርሃን ነበር። በጥንት ዘመን ኤሌክትሪክ ስላልነበረ፣ ሰዎች በወይራ ዘይት የተሞሉ ኩራዞችን ይጠቀሙ ነበር። ብርሃን አስደናቂ ነገር ነው። ትንሽ ብርሃን ብዙ ጨለማ ትገፋለች። የክርስቶስ ተከታዮች በቁጥር ቢያንሱም እንኳ፣ የክርስቶስን ባሕርያት በዓለም ውስጥ ማብራት አለባቸው። የሰዎችን ክፋት አብርተን በማሳየት፣ ሕይወታቸውንና ማኅበረሰባቸውን በሚለውጥ መንገድ እንዴት ሊኖሩ እንደሚችሉ እናሳያቸዋለን። ነገር ግን ሕይወታችን ዓለምን በመምሰል በኃጢአት ከጨለመ፣ ይህ በማሰር ውስጥ እንዳለ መብራት ይሆናል። ወይም ደግሞ ስደትን ፈርተን ብርሃናችንን ብንደብቅ፣ እግዚአብሔር ጽድቁን ለማብራት እኛን የተጠቀመበት ዓላማ ከግቡ ሳይደርስ ይቀራል።

ሦስተኛው ምሳሌ በተራራ ላይ ያለች ከተማ ናት። እንደተለኮሰ መብራት፣ በተራራ ላይ ያለች ከተማ ልትሰወር አትችልም። በተመሳሳይ ሁኔታ እነዚህን

ክርስቶስ የጠቀሳቸውን ባሕርያት የያዙ ክርስቲያኖች ለሁሉም በግልጽ የሚለዩ ይሆናሉ። ምስክርነታችን የሚመጣው ከአፋችን ላይሆን ከተግባራችን ነው።

15ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ለእግዚአብሔር የሚኖሩ ጥቂት ክርስቲያኖች እንደ ብርሃንና ጨው ጎብረተለቡን ሲለውጡ ያየህበትን ሁኔታ ግለጽ። ለ) እንደ ዓለማውያን በመኖራቸው ምክንያት የብርሃንነትና የጨውነት አገልግሎታቸው የጠፋበትን ሁኔታ ግለጽ። ሐ) ሕይወትህ እንደ ብርሃንና ጨው የሆነው እንዴት ነው? ብርሃንህና ጨውህ የበለጠ እያደገ በማንበረሰቡ ላይ የበለጠ ለውጥ ለማስከተል ትችል ዘንድ ምን ታደርጋለህ?

ክርስቶስ የመጣው የብሉይ ኪዳንን ሕግ ለመሻር ሳይሆን ለመፈጸም ነው (ማቴ. 5:16-48)

16ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 5:16-48 አንብብና ክርስቶስ ከብሉይ ኪዳን ሕግ ጋር ምን ዐይነት ግንኙነት እንደ ነበረው ግለጽ።

የክርስቶስ ቀንደኛ ጠላቶች ፈሪሳውያን ነበሩ። እነዚህ ሰዎች ከክርስቶስ ጋር የሚጋጩት እርሱ የብሉይ ኪዳን ሕግን ባለመፈጸሙ ምክንያት ሳይሆን፤ እነርሱ የጨመሯቸውንና ከብሉይ ኪዳን ሕግ እኩል እንደሆኑ የሚያስተምሯቸውን ሕግጋት ለመፈጸም ባለመፈለጉ ነበር። ይህም ክርስቶስ ሕግን አያከብርም የሚል ወሬ እንዲዛመት አደረገ። ማቴዎስ ግን ክርስቶስ የብሉይ ኪዳንን ሕግ እንደማይቃወም አመልክቷል። ክርስቶስ ከእግዚአብሔር ሕግ አንዲት ነቁጥ እንኳ እንደማትወድቅ አስተምሯል። ሰዎች የእርሱ ተከታዮችና የመንግሥቱ አካል ለመሆን ከፈለጉ፤ የእግዚአብሔርን ሕግ በሙሉ መጠበቅ እንዳለባቸውም አስተምሯል።

ምሑራን ክርስቶስ «ልፈጽም» ሲል ምን ማለቱ እንደሆነ ይከራከራሉ። ክርስቶስ የብሉይ ኪዳን የሕግ ዓይነቶች በሙሉ በሁሉም ዘመን ለሚኖሩ ክርስቲያኖች አሁንም ይሠራሉ ማለቱ ይሆን? ቤተ ክርስቲያን ዛሬ የሥነ ምግባር ሕግን (ለምሳሌ፡ «አታመንዝር»)፤ ሥርዐታዊ ሕግን (ለምሳሌ፡ ለእግዚአብሔር በመሠዊያ ላይ መሥዋዕቶችን ማቅረብ)፤ እና ማኅበራዊ ሕግን (ለምሳሌ፡ የአንድ ሰው በሬ ወደ ሌላው ግለሰብ እርሻ ዛሬ በሚገባበት ጊዜ ምን እንደሚደረግ) መጠበቅ አለበት? ይህ የዕብራውያን መጽሐፍ ከክርስቶስ መሥዋዕት የተነሣ የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች እንደተሻሩ ከሚናገረው ወይም የምግብ ሥርዓቶች ከእንግዲህ እንደማይጠቅሙ ከሚያስረዳው ከሐዋርያት ሥራ 10 ጋር እንዴት ይዛመዳል? ስለሆነም ኢየሱስ ሕግን ስለመፈጸሙ ሲናገር ምን ማለቱ እንደሆነ የሚያስረዱ የተለያዩ አሳቦች አሉ።

1. ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን ሕግን ሙሉ በሙሉ ፈጽሟል፤ ለሕጉ ታዟልም።

2. ብሉይ ኪዳን በሙሉ ወደ ክርስቶስ ያመለከታል። ዘጸአት ክርስቶስ ከባርነት እንደሚያወጣን ያሳያል። መሥዋዕቶችና ሃይማኖታዊ በዓላት ሁሉ ወደ ክርስቶስና አገልግሎቶቹ ያመለክታሉ። ነቢያት ሁሉ በክርስቶስና

በተግባሩ ላይ ያተኩራሉ። ስለሆነም የብሉይ ኪዳን የተሰፋ ቃሎች በሙሉ በኢየሱስ ተፈጻሚነትን አግኝተዋል። እርሱ እውነተኛ የአምልኮ መንገድ ነው። እርሱ ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋርና እርስ በርሳቸው የሚዛመዱበትን መንገድ ያስተምራል። ሰዎች እንዴት በፍቅር አብረው እንደሚኖሩ ያሳያል። ክርስቶስ የኢሳይያስን ትንቢቶች እንደፈጸመ ሁሉ፤ በብሉይ ኪዳንም የእግዚአብሔርን ተምሳሌቶች ሁሉ ፈጽሟል። የብሉይ ኪዳን ሥርዐታዊ ሕግና ማኅበራዊ ሕግ መሢሔ ከመጣ በኋላ አስፈላጊዎች አልነበሩም።

3. በኢየሱስ መምጣት፤ የብሉይ ኪዳን ሕግና የተሰፋ ቃሎች፤ እግዚአብሔር ለእነርሱ የነበረው ዓላማ ከፍጻሜ ደረሰ።

ኢየሱስ ብሉይ ኪዳን ከእንግዲህ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል እንዳልሆነ አልተናገረም። ይህ ከእግዚአብሔር የመነጨ በመሆኑ፤ ሁልጊዜም የመጽሐፍ ቅዱስ አካል ነው። ነገር ግን በክርስቶስ መምጣት ብሉይ ኪዳንን የምንረዳበት መንገድ የተለወጠበት ሁኔታ አለ። አሁን እግዚአብሔር ብሉይ ኪዳንን የሰጠባቸውን ዐላማዎች ከአዲስ ኪዳንና ከክርስቶስ ትምህርቶች እንረዳለን።

ከዚያ በኋላ ግን ክርስቶስ የዘላለምን ሕይወት የሚቀበሉት፤ ከፈሪሳውያንና ከሕግ መምህራን የበለጠ ጽድቅ ያላቸው ብቻ እንደሚሆኑ ገልጾአል። ይህ አባባሉ አይሁዶችን አስደነገጠ። የፈሪሳውያንን ያህል መንፈሳዊ የሚመስል ሰው አልነበረም። የሕይወታቸውን ክፍሎች የሚገዙ በሺዎች የሚቆጠሩ ሕግጋት ይከተሉ ነበር። አይሁዶች እንዴት ከፈሪሳውያን በላይ መንፈሳዊ መሆን ይቻላል? ብለው ማሰባቸው አልቀረም። ክርስቶስ ምክንያቱ የፈሪሳውያን በውጫዊ ነገሮች ላይ ማተኮር እንደሆነ ገለጸ። የእግዚአብሔርን ሕግጋት ከመጠበቅ ኋላ ስለነበሩት መርሐዎች አይጨነቁም ነበር። እግዚአብሔርን የሚያሳስበው ከውጫዊ ሥርዐት ይልቅ የልባችን ነገር ነው። እግዚአብሔር ልባችን ትክክል ከሆነ ትክክለኛ ተግባር እንደምናከናውን ያውቃል። ፈሪሳውያን የተለወጠ ልብና ትክክለኛ ምኞት ስላልነበራቸው በእግዚአብሔር ፊት ከንቱዎች ነበሩ።

17ኛ ጥያቄ፡- ብዙውን ጊዜ ክርስቲያኖች ከተግባሩ ባሻገር ያሉትን እነሣሽ ምክንያቶችና አመለካከቶች ሲያጤኑ በውጫዊ ተግባራት ላይ እንዴት እንደሚያተኩሩ አብራራ።

ኢየሱስ ሕግን እግዚአብሔር በሚፈልገው መንገድ ከልብ መታዘዝ ከውጫዊ ተግባራት እንዴት እንደሚለይ ለማሳየት ስድስት ምሳሌዎችን ሰጥቷል። እነዚህም እግዚአብሔር ሕግን ስለመጠበቅ ያለው አመለካከት ከፈሪሳውያን የላቀ መሆኑን የሚያሳዩ ናቸው። (ማቴዎስ በዚህ ክፍል ውስጥ ከሚያሳያቸው ነገሮች መካከል አንዱ ኢየሱስ የእግዚአብሔርን ልብ ለመተርጎም እንደሚችል ነው። የእግዚአብሔር ልጅ እንደ መሆኑ መጠን፤ ክርስቶስ የተጻፉትን የብሉይ ኪዳን ሕግጋት ብቻ ሳይሆን ከ1400 ዓመታት በፊት የሙሴን ሕግ ሲሰጥ ከሕዝቡ ምን እንደፈለገም ያውቅ ነበር። ክርስቶስ «ሙሴ ተብሏል... እኔ ግን እላለሁ» ሲል ሕግን ከሰጠው እግዚአብሔር ጋር ራሱን እኩል እያደረገ ነበር።)

ሀ. ስለ መግደል የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:12-26)። ብሉይ ኪዳን ሰው መግደል የተከለከለ መሆኑን በግልጽ አስተምሯል። ፈሪሳዊ ሰው ገድሎ ስለማያውቅ፣ ከእግዚአብሔር ጋር ትክክለኛ ግንኙነት እንዳለው ያስብ ነበር። ይህ ሕግ ትዕቢቱንና ቁጣውን እንዲያስወግድ፣ ወይም የተበላሸውን ግንኙነት እንዲያስተካክል አላስገደደውም ነበር። ክርስቶስ ግን የግድያ ሁሉ ሥር በሆነው ጥላቻ ላይ አተኮረ። በእግዚአብሔር ዐይን፣ አንድን ሰው መጥላት ኃጢአት ነው። የቁጣ ውጤት በመጀመሪያ ደረጃ የግድያን ያህል አስከፊ ላይሆን ቢችልም፣ የግድያ ሁሉ ሥር ቁጣ ነው። ስለሆነም ከሕይወታችን ውስጥ ቁጣን እስካላስወገድን ድረስ እግዚአብሔር የሚፈልገውን የፍቅር ግንኙነት፣ ከሌሎች ጋር የማድረግ ሕይወት ልንመራ አንችልም። (<ደንቆሮ> የሚለው አንድ ሰው በሌላው ላይ የሚሰነዝረው የንቀት ስድብ ነው። የአይሁድ ሸንጎ የግድያ ጉዳዮችን የሚመረምር የአይሁዶች የሕግ ምክር ቤት ነበራቸው።) ትዕቢተኛ፣ ሌሎችን የሚንቅ፣ በጥላቻና በከፋት የተሞላ ልብ ለእግዚአብሔር የነፍሰ ገዳይን ያህል የከፋ ነው። ሁለቱም ግለሰቡ ከእግዚአብሔር ጋር ግንኙነት እንደማያደርግና የተለወጠ ሕይወት እንደሌለው ያሳያሉ።

ክርስቶስ የሕግ ዋነኛ መልእክት ከሌሎች ጋር መልካም ግንኙነት ማድረግ መሆኑን ለማሳየት ሁለት ምሳሌዎችን ተጠቅሟል። የመጀመሪያው ምሳሌ በመሠዊያው ላይ እንስሳትን በመሠዋት እግዚአብሔርን የሚያመልከውን ሰው ይመለከታል። እየሰገደ ሳለ አንድ የተጣላው ሰው እንዳለ ትዝ አለው። ምንም እንኳን ሰጋጁ ከራሱ ልብ ጉዳዩን ያወጣው ቢሆንም፣ ግለሰቡ ግን አሁንም እንደተናደደ ያውቅ ነበር። በሰዎች መካከል ጥል እያለ እግዚአብሔርን ማምለክ አይቻልም። ስለሆነም ኢየሱስ፣ መሥዋዕትን የሚሠዋው አማኝ፣ አስቀድሞ የተቀየመውን ግለሰብ መታረቅ እንዳለበት ገልጾአል። ከዚያ በኋላ ተመልሶ መሥዋዕት በማቅረብ እግዚአብሔርን ሊያመልክ እንደሚችል አስረድቷል።

ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ መከፋፈል ይታያል። ብዙ ጊዜ እግዚአብሔር እንደሚደሰትብን እያሰብን በመዘመር፣ ስብከቶችን በመስማት፣ በመጸለይና በመጽም እናመልከዋለን። ክርስቶስ ግን ግንኙነቶች ከተበላሹ ማንም ይበድል ማን ሁለቱም ወገኖች ግንኙነቱን ለማስተካከል መጣር እንዳለባቸው ገልጾአል። እግዚአብሔር በአምልኳችን ደስ የሚሰኘው በዚህ ጊዜ ብቻ ነው።

18ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በብዙ የተበላሹ ግንኙነቶች ውስጥ እግዚአብሔርን ለማምለክ ብንሞክር፣ ዛሬ ለእኛ የሚሰጠው ማስጠንቀቂያ ምንድን ነው? ለ) የተቀያየምሽው ሰው አለ? እግዚአብሔር ብርታትና ምሪት እንዲሰጥህ ጠይቅና ግንኙነቱን ለማስተካከል ትችል ዘንድ ወደ ግለሰቡ ሄደህ ተነጋገር።

በክርስቶስ ዘመን ሰዎች ገንዘብ የመበደር ልማድ ነበራቸው። የተበደሩትን ገንዘብ ለመክፈል ካልቻሉ፣ እነርሱ ወይም ቤተሰቦቻቸው ለባርነት ይሸጡ ነበር። ወይም ደግሞ ገንዘቡን እስኪከፍሉ ድረስ ወኅኒ ቤት ይወርዳሉ።

ክርስቶስ ጉዳዩ ወደ ፍርድ ችሎት ከመድረሱ በፊት ተበዳሪው ከአበዳሪው ጋር ሆኖ መፍትሔ መፈለግ እንዳለበት ተናግሯል።

ክርስቶስ ይህንን በመጠቀም አለመስማማትና ክርክሮችን እንዴት ማስተናገድ እንደሚገባ አስተምሯል። በክርክር ውስጥ አቋምህን በልበ ደንዳናነት ይዘህ በቀጠልህ ቁጥር፤ ክርክሩ እየከፋ ሄዶ በአንተና በተሟጋችህ ላይ ጉዳት ማድረሱ የማይቀር ነው። ስለሆነም ቁጣና ትዕቢት የፍትሕን በር ከመዝጋታቸው በፊት፤ ችግሩን ለመፍታት መሞከሩ መልካም ነው (ምሳሌ 25:8-10 አንብብ።) አለመስማማትን በጊዜ ውስጥ ለመፍታት መሞከራችን ክብደቱን ከማቃለሉም በላይ በእኛና በቤተሰባችን ፤ በቤተ ክርስቲያናችንና ከሁሉም በላይ በጌታ ስም ላይ የሚያስከትለውን ጉዳት በእጅጉ ይቀንሳል።

ለ. ስለ ዝሙት የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:27-30)። የሙሴ ሕግ ሰዎች ዝሙትን መፈጸም እንደሌለባቸው በግልጽ አመልክቷል። ያገባ ሰው ከሚስቱ ውጭ ወሲባዊ ግንኙነት እንዳያደርግ ተከልክሎአል። ያላገባ ሰው ደግሞ ከማግባቱ በፊት ምንም ዓይነት ወሲባዊ ግንኙነት ማድረግ አይችልም ነበር። አሁንም ለክርስቲያኖች ዝሙት አልፈጸምሁም ብሎ መኮራራቱ ቀላል ነው። ነገር ግን ክርስቶስ ዋናው ጉዳይ ውጫዊው የወሲብ ተግባር እንዳልሆነ ገልጿል። ዋናው ጉዳይ ከልብ ጋር ሲሆን፤ አንድ ሰው በተግባር ዝሙት ባይፈጽምም ይህንኑ ለማድረግ ሊመኝ ይችላል። የዝሙት ሥር ምኞት ስለሆነ፤ እግዚአብሔርንና ሌላውን ሰው የሚያስከብር ውስጣዊ ሕይወት ለመምራት ከምኞት መራቅ እንዳለበት ኢየሱስ አስተምሯል።

ብዙ ጊዜ ኃጢአትን ቀላል አድርገን እንመለከታለን። ኃጢአት ከፈጸምን በኋላ ይቅርታ ለመጠየቅ እንደምንችል እናስባለን። «ሌላውን ሰው እስካልጎዳሁ ድረስ ምን ችግር አለው?» ብለን ራሳችንን እንጠይቃለን። ክርስቶስ የሰዎችን ትኩረት ለመሳብና እግዚአብሔር ኃጢአትን እንዴት አጥብቆ እንደሚጠላ ለማሳየት ፈለገ። ሰዎችን ለማስደንገጥ የሚያስችል የንግግር ዓይነት በመጠቀም፤ ክርስቶስ ወደ አንድ ኃጢአት የሚመራ ዝንባሌ ያለው ሰው ፈጣን እርምጃ መውሰድ እንዳለበት ተናግሯል። ክርስቶስ አንድ ሰው ዓይኖቹ ዝሙትን ከተመኙ፤ እንዲያወጣቸው ወይም እጆቹ ለመስረቅ ከፈለጉ እንዲቆርጣቸው ያዘዘው በቀጥተኛ አገላለጽ አልነበረም። ይህ በትክክል ተግባራዊ ቢደረግ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ዓይን ወይም እጅ ያለው ሰው ሊገኝ አይችልም። ክርስቶስ ይህን ሲል እግዚአብሔር ኃጢአትን ምን ያህል እንደሚጠላ ማመልከቱ ነበር። ኃጢአታችን ክርስቶስን ለመስቀል ሞት እንዳበቃው መዘንጋት የለብንም! ትንሿ ውሸት ክርስቶስን መስቀል ላይ ለማውጣት በቂ ነበረች። ክርስቶስ የኃጢአትን ክፋት ስለሚያውቅ፤ የኃጢአትን ፈተና ለመቋቋም ጥብቅ እርምጃ መውሰድ እንዳለብን አስረድቷል። በሥራ ቦታ አንድ የምንመኘው ሰው ካለ፤ ሥራውን ማቆም አለብን። ለመጠጣት የምንፈተን ከሆነ፤ ከመጠጥ ቤት አካባቢ መራቅ አለብን። ቪዲዮ ከክርስቶስ እያራቀህ ከሆነ፤ ቪዲዮህን ሽጥና እንደገናም ቪዲዮ አትመልክት። ብዙ ገንዘብ በማግበስበስ ላይ ካተኮርን፤ ከሕይወታችን ውስጥ የገንዘብን ፍቅር ለማስወገድ ብርቱ ጥረት ማድረግ አለብን፤ ያለንንም

ገንዘብ ለሌሎች ማካፈል ይገባል። ሕይወታችንን የተቀደሰ ለማድረግ ጥብቅ እርምጃዎችን መውሰድ አለብን። በኃጢአት ላይ ልል አቋም መያዝ በሕይወታችንና በቤተ ክርስቲያናችን ላይ ትልቅ መዘዝ ያስከትላል። ለኃጢአት ያለን አመለካከት ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት ስለሚያሳይ፤ በዘላለም ዕጣ ፈንታችን ላይ አደጋ ሊጥል ይችላል። ስለሆነም በኃጢአት ላይ ጥብቅ አቋም በመውሰድ፤ አሁንም ሆነ በዘላለማዊው መንገድ ከክርስቶስ ጋር መልካም ግንኙነት ልናደርግ ይገባል።

19ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ ክርስቲያኖች ለኃጢአት ጠንካራ አቋም ያላቸው ይመስልሃል? መልስህን አብራራ። ለ) ክርስቲያኖች ከሕይወታቸው ውስጥ የኃጢአትን ኃይልና ፈተና ለመቀነስ ሊያደርጓቸው የሚችሏቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

ሐ. ስለ መፋታት የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:31-32)። ጋብቻ የሁሉም ማኅበረሰብ ዋነኛ መሠረት ነው። የአንድ ቤተ ክርስቲያን ወይም ማኅበረሰብ ጥንካሬ የሚለካው በጋብቻ ጥንካሬ ነው። የጋብቻን መፍረስን ያህል የግለሰቦችን ሕይወት የሚያናጋ ነገር የለም። ለዚህም ነው ክርስቶስ ይህን አስፈላጊ ነገር ያነሣው። ከሰዎች ኃጢአተኝነት የተነሣ፤ እግዚአብሔር ባሎች ሚስቶቻቸውን እንዲፈቱ ፈቀደ። ለምትፈታው ሚስት የፍቸው የምስክር ወረቀት እንዲሰጣት የታዘዘው በገዛ ፈቃዱ እንዳልኮበለለች ማረጋገጫ ነበር። የሚያሳዝነው ብዙ አይሁዶች ይህን ቀዳዳ ተጠቅመው ደስ ባላቸው ቁጥር ሚስቶቻቸውን ያባርሩ ጀመር። ጋብቻ ባልና ሚስት እስኪሞቱ ድረስ ለዘለቄታው አብረው የሚኖሩበት ቃል ኪዳን ነው። ዳሩ ግን አይሁዳውያን ይህን ሕግ ይጥሱ ነበር (ዘፍጥ. 2:24 አንብብ።)

ኢየሱስ ጋብቻ በእግዚአብሔር ዘንድ የተከበረ መሆኑን አመልክቷል። ለፍቺ አንድ ምክንያት ብቻ ነበር። ይህም ፍቺ ሊፈጸም የሚችለው የባል ወይም የሚስት ዝሙት አድርጎ መገኘት ነው። ይህ እግዚአብሔር ፍቺን የሚፈቅድበትን ሁኔታ ገለጸ እንጂ፤ ኢየሱስ ዝሙት ከተፈጸመ ተጋቢዎቹ መፋታት አለባቸው አላለም። ሚስቱን ፈትቶ ሌላ እንድታገባ የሚያደርግ ሰው ሁሉ ለዝሙት ይዳርጋታል። በዚህ ጉዳይ ላይ ክርስቶስ ባል ሚስቱን ወደ ዝሙት እንደ መራ አመልክቷል። በሰው ዐይን ብትፋታም፤ በእግዚአብሔር ዐይን አሁንም በጋብቻ ትኖራለች። ይህም ሴትዮዋ ከጋብቻ ውጭ ወሲብ የምትፈጽምበት ዐይነት ነው። ስለሆነም ክርስቶስ በባሏ ዘማዊነት ካልሆነ በቀር የተፋታቸውን ሴት የሚያገባ ሰው ዝሙት እንደሚፈጽም ገልጾአል። [ክርስቶስ ስለዚህ የጋብቻ ጉዳይ በማቴ. 19:3-21 ተጨማሪ ትምህርት ይሰጣል።]

ችግሩ ሰዎች ይህን ትእዛዝ ችላ በማለት ለፍቺ የተለያዩ ምክንያቶችን ያቀርባሉ። በምዕራቡ ዓለም የክርስቲያኖች ፍቺ ቁጥር እንደ ዓለማውያን የበዛ ነው። ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ተግተው በመሥራት ችግሮቻቸውን እንደ መፍታት፤ ከችግሮቻቸው ለመሸሽ ሊሉ ይፋታሉ።

ነገር ግን ክርስቲያኖች ሳይፋቱ ይህን ትእዛዝ በውጫዊ ገጽታው ሊጠብቁትና እግዚአብሔር ለጋብቻ የወጠነውን ዓላማ ላያሟሉ ይችላሉ።

እግዚአብሔር በጋብቻ ሁለቱ ሰዎች አንድ እንደሚሆኑ ተናግሯል። ይህ በወሲብ ብቻ ሳይሆን፤ የቅርብ ጓደኝነትን፤ እውነተኛ ወዳጅነትን፤ እግዚአብሔርን ለማስደስት አብሮ መሥራትን የሚገልጽ ነው። ምንም እንኳን ብዙ ክርስቲያን ባለትዳሮች ባይፋቱም፤ የሚጣሉ ከሆነ ወይም ባል ሚስቱን እንደ ዕቃ የሚቆጥራትና የማያከብራት ከሆነ፤ ትዳራቸው እግዚአብሔር የሚፈልገው ትዳር አይደለም።

መ. ስለ መሐላ የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:33-37)። በዐፄ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ሰዎች የሚናገሩትን አሳብ እውነተኛነት ለማጽናት ሲፈልጉ፤ «ኃይለ ሥላሴ ይሙት» ይሉ ነበር። አይሁዶችም ንግግራቸው እውነት መሆኑን ለማሳየት በመሐላ ያጸኑት ነበር። ብሉይ ኪዳን ስለ መሐላ ግልጽ አሳቦችን ይሰጣል። አንድ ሰው ለእግዚአብሔር ወይም ለሌላ ሰው ከማለ ወይም ቃል ከገባ፤ ቃሉን የመጠበቅ ግዴታ ነበረበት (ዘጸአ. 20:7፤ ዘሴዋ. 19:12፤ ዘጉል. 30:2፤ ዘዳግ. 5:11፤ 6:13፤ 23:21-23)። መሐላ ጥብቅ በመሆኑ የፍታሔ መሐላውን ለመጠበቅ ሊል ሴት ልጁን ሠውቷል (መሳ. 11:29-39)። ነገር ግን አይሁዶች በመሐላ ለመታሰር ስለማይፈልጉ፤ ብዙውን ጊዜ መሐላን በመጠቀም ሰዎች እንዲያምኗቸው ያቃልላሉ። ስለሆነም መፈጸም ያለባቸውና የሌለባቸው ብለው መሐላዎችን በሁለት ይከፍላሉ። አንድ ሰው በእግዚአብሔር ስም ከማለ ሊያፈርሰው አይችልም። ነገር ግን በሰማይ፤ በምድር ወይም በኢየሩሳሌም ከማለ፤ መሐላው ሊፈርስ ይችላል።

ይህ ቃልን ስለ መጠበቅ እግዚአብሔር ደንቡን የሰጠበትን ምክንያት ሙሉ ለሙሉ አጥፍቶታል። ከእግዚአብሔር ጋር ቀጥተኛ ግንኙነት ስለሌለው ቃሉን ለመጠበቅ አልገደድም ማለቱ የእግዚአብሔርን ማንነት አለማወቅ ነው። እግዚአብሔር በሰማይ፤ በምድርም ሆነ በኢየሩሳሌም፤ በሁሉም ስፍራ ስለሚገኝ ከእነዚህ በአንዱ ስም መማሉ በእግዚአብሔር ስም የመማል ያህል ከባድ ነበር።

ምንም ይሁን ምን ሰው ቃሉን መጠበቅ አለበት። የክርስቶስ ተከታይ የሆነ ሰው መሐላውን ማፍረስ የለበትም። «አዎን» ካለ ክልቡ ማለት አለበት። «አይደለም» ካለም እንደዚሁ። ሰውን ለማታለል መማሉም ሆነ የገቡትን ቃል አለመጠበቁ የክፉ ነው። የክርስቶስ ዋነኛ ጉዳይ የመሐላ አጠቃቀም ሳይሆን፤ የግለሰቡ እውነተኛነት ነው። ቃላትን ሙሉ በሙሉ እንዲታመን ለማድረግ፤ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ አለብን። ሰዎች የሚምሉት ስለማይታመኑ ብቻ ነው! (የማይተማመኑ ባልንጀራዎች በየወንዙ ዳር ይማማላሉ!) ሁላችንም እውነተኛች ብንሆን ኖሮ መሐላው በጭራሽ አያስፈልግም ነበር። ክርስቶስ አንድ ቀን ከአፋችን በሚወጣው ቃል ሁሉ እንደሚፈርድብን አስጠንቅቆናል (ማቴ. 12:36-37)።

20ኛ ጥያቄ፦ ሀ) ክርስቲያኖች የተስፋ ቃል ከሰጡ በኋላ የሚያፈርሱባቸውን ነገሮች በምሳሌ ጥቀስ። ለ) ሰዎች ተስፋ ሰጥተው ሳያከብሩት ሲቀሩ፤ ከዚያ በኋላ እነርሱን ለማመን የሚከብደን እንዴት ነው?

ለብዙዎቻችን ተስፋ መስጠት ቀላል ነው። «ጠዋት በ 3 ሰዓት እመጣለሁ» እንልና እስከ 6 ሰዓት ወይም ቀኑን ሙሉ አንመጣም። የዚህ ውጤት ሌላ ጊዜ ስንቀጣጠር እምነት ያሳጣናል። «ለቤተ ክርስቲያን ማሠሪያ 100 ብር እክፍላለሁ» እንልና የተናገርነውን መልሰን አናስታውስም። «በስድስት ወራት ውስጥ ብድሩን እንከፍላለን» እንልና ዕዳውን ለመክፈል ከማቀድ እንቆጠባለን ወይም ወደፊት ከረዥም ጊዜ በኋላ ለመክፈል እናስባለን። ቃላችንን ባጠፍን ቁጥር፣ ሰዎች እኛን የማመን አቅም አይኖራቸውም። የማይተማመኑን ደግሞ ቃላችንን ባልጠበቅንበት ጉዳይ ላይ ብቻ ሳይሆን፣ በሌሎችም ጭምር ነው። ቃላችንን ከጠበቅን ሰዎች ለአመራርም ሆነ ለገንዘብ ጉዳዮች ያምኑናል። ቃላችንን ከተጠራጠሩ ደግሞ በሌሎች ጉዳዮችም ላይ ይጠራጠሩናል።

ሠ. ስለ በቀል የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:38-42)። በብሉይ ኪዳን ሕግ መሠረት፣ ቅጣቱ ከጥፋቱ ጋር መመጣጠን ነበረበት። ይህም መርሕ፣ «ጥርስ ለጥርስ፤ ዓይን ለዓይን» ይባል ነበር (ዘዳግ. 21:23-25፤ ዘሌዋ. 24:19-20)። በዓለም የተለመደው ብቀላ አንድ ሰው ከጎዳኝ የበለጠ እጎዳዋለሁ የሚል ነው። እግዚአብሔር ተጨማሪ ብቀላን ለመከላከል ሲል፣ ለበቀል ወሰን አበጅቷል። አንድ ሰው ሆኖ ብሎ ዓይኔን ቢያጠፋ፣ መልሼ ላደርግበት የምችለው ነገር ዓይኖቼን ማጥፋት ብቻ ነው። በቁጣ ተነሥቼ እጆቼን ልቆርጥ ወይም ልገድለው አልችልም። እግዚአብሔር ይህን ሲል በቀልን ማደፋፈሩ ሳይሆን፣ ድንበር መወሰኑ ነበር። አይሁዶች ግን በበቀል አስፈላጊነት ላይ ከፍተኛ ትኩረት ይሰጡ ነበር።

ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ፍጹም በተለየ መርሕ እንዲመላለሱ አዝዟል። ለስምምነትና ለሰላም ስንል ብቀላን መተው ይኖርብናል። ብዙዎቹ ጦርነቶች የተቀሰቀሱት በድንገት አይደለም። ነገር ግን ጦርነት አንዱ አገር በሌላው ላይ የሚፈጽማቸው የበቀል ድርጊት ውጤት ነው። አንዱ አገር ለፈጸመበት አነስተኛ በደል ሌላው አገር እንዳይፈጸምበት ጌታ አስጠንቅቋል። ስለዚህ ኢየሱስ በእነዚህ አራት ምሳሌዎች አማካይነት ለተጨማሪ ወቀሳና በቀል ከመጋበዝ ይልቅ ፍቅርን ማሳየት እንዳለብን አስተምሯል። እነዚህ አራቱም ምሳሌዎች በቀዳሚነት የክርስቶስ ተከታዮች ለገዛ መብቶቻቸው ፍጹም የተለየ ዕድል ለመስጠት ኢየሱስ እነዚህን አራት መርሆዎች አራት አዳዲስ ትእዛዛት ለማድረግ አልሞከረም። ዓላማው በልጆቹ ውስጥ ለማየት የሚፈልገውን የልብ ዝንባሌ ለማሳየት ነበር። በዚህም (ኢየሱስ የሚናገረው ስለ ማጎበራዊ ፍትሕ ሳይሆን፣ ስለ ግለሰባዊ ጠቦችና ስደት ነው።)

1. ስለ አካላዊ ጥቃት የተነገረ ምሳሌ። ብዙውን ጊዜ በጠብ ወቅት፣ አንዱ ሌላውን በጥፊ ሲመታው እርሱም የበኩሉን ምላሽ ይሰጣል። አይሁዶች በጥፊ መመታትን እንደ ትልቅ ስድብ ስለሚቆጥሩ፣ ይህን ያደረገውን ሰው ያስቀጡ ነበር። ምናልባትም ክርስቶስ ይህን የተናገረው ተከታዮቹ ብዙውን ጊዜ በሌሎች ስለሚበደሉ ይሆናል። የክርስቶስ መልእክት፣ «ሲበድሏችሁ ምላሽ ለመስጠት አትሞክሩ» የሚል ነበር። ደቀ መዛሙርት የበደሏቸውን ሰዎች ወደ ፍርድ ቤት ወስደው ከማስቀጣት ይልቅ፣

በቀልን በመተው ውስጣዊ ጥንካሬያቸውን እንዲያሳዩ አሳስቧቸዋል። ለበደል ምላሽ ከመስጠት ይልቅ አለመስጠት የበለጠ የሥነ ምግባር ጥንካሬን ይጠይቃል። ለአካላዊ ጥቃት አለመበቀል በተበደለ ጊዜ ምንም ያልተናገረውን የክርስቶስን ምሳሌ መከተል ነው (ማቴ. 26:67፤ ኢሳ. 50:6-7፤ 1ኛ ጴጥ. 2:23 አንብብ።)

2. ስለ ፍርድ ቤት የተነገረ ምሳሌ። ከስ፥ በብሉይ ኪዳን ዘመን ገንዘብ የተበደረ ሰው መያዣ ያቀርብ ነበር። ለዋስትና በመያዣነት ከሚጠቀሙባቸው ነገሮች አንዱ ኮት (መጎናጸፊያ) ነበር። ኮት የድሃ ንብረት ከሆኑት ውድ ነገሮች አንዱ ነበር። ነገር ግን አንድ ሰው ሌላውን ሰው በፍርድ ቤት ከሶ እጆ ጠባቡን ሊወስድ ቢፈልግ፤ ክርስቶስ ተከላቹ አንድ ተጨማሪ ምዕራፍ ተጉዞ ጠቡን ለማብረድ ይበልጥ ውድ የሆነውን ኮትን እንዲሰጠው አስገንዘበ። የዓለም ሀብት ከግንኙነቶቻችን አንጻር ሲታይ ከንቱ መሆኑን ያሳያል።

3. አስገድዶ ስለ ማሠራት የተነገረ ምሳሌ። በሮም ሕግ ወታደሮች በመንገድ ላይ ያገኙትን ማንኛውንም ሰው አስገድደው ሻንጣዎቻቸውን አንድ ኪሎ ሜትር ያህል ለሚሆን ርቀት ለማሸከም መብት ነበራቸው። አንድን ሰው ከዚህ በላይ የሚያስገድዱበት ሕጋዊ ድጋፍ አልነበራቸውም። አይሁዶች ይህንን የአሕዛብ ጭቆና በመጥላታቸው ከሮማውያን ጋር የመዋጋት ፍላጎት ነበራቸው። ኢየሱስ ግን በጥላቻ የሕጉን ፊደል ከመከተል ይልቅ አንድ ምዕራፍ፥ በሕግ ከሚፈለገው በላይ በመሥራት ፍቅራቸውን እንዲያሳዩ አስገንዘባቸው። በዚህም ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ሌሎችን የማገልገል አመለካከት እንዲያዳብሩ ጥሪ ማድረጉ ነበር። የግዴታ ወይም የሚጠበቅብንን ብቻ የምናደርግ ከሆነ፤ ሁሉም ሰው ከሚያከናውነው የተሻለ ተግባር ልንፈጽም አንችልም። ነገር ግን ሌሎች ከሚሠሩት የበለጠ የመሥዋዕትነት ተግባር ብናከናውን፤ የተለየን ሰዎች መሆናችንን እናሳየለን። ሌሎችን ማገልገል ከመብታችንና ከምችታችን ይበልጣል።

4. ለሚጠይቅ ሁሉ ስለ መስጠት የተነገረ ምሳሌ። የክርስቶስ ተከታዮች በልግስናቸው መታወቅ አለባቸው። እግዚአብሔር የሰጠንን በረከቶች በነፃ በማካፈል በችግር ላይ ያሉትን ወገኖች መርዳት ይኖርብናል። የሌሎችን ፍላጎቶች ከራሳችን ማስቀደም አለብን። ይህንን ከሌሎች ሁለት አሳቦች ጋር ሚዛናዊ ማድረግ አለብን። በመጀመሪያ፤ ይህ ለመተዳደሪያነት የማያስፈልገንን ነገር በራስ ወዳድነት ለመጠየቅ ማመኘኛ ሊሆንን አይገባም። ይህ ለሌላው ሰው ፍቅርን ሳያሳይ የራስ ወዳድነትን ተግባር መፈጸም ይሆናል። ሁለተኛው፤ ይህ ማለት አንድ ነገር ለሚጠይቀን ሰው ሁሉ የመስጠት ግዴታ አለብን ማለትም አይደለም። በምሳሌ 11:15፤ 17:18፤ 22:26 ላይ የተሳሳተ ልግስና አስጣጥ ተገቢ አለመሆኑ ተገልጿል። ነገር ግን ነገሮችን በማገናዘብ እውነተኛ ችግር ላይ ላሉትና በማስተዋል ሊጠቀሙ ለሚችሉ ሰዎች መስጠት አለብን።

ረ. ጠላትን ስለ መውደድ የተነገረ ምሳሌ (ማቴ. 5:43-48)። ብሉይ ኪዳን አንድ አይሁዳዊ ባልንጀራውን (ሌላውን አይሁዳዊ) እንዲወድ ያዝዛል (ዘሌዋ. 19:18)። አይሁዶች ያልሆኑትን ሰዎች እንዲወዱ የሚጠይቅ ትእዛዝ አልነበረም። ምናልባትም «ጠላትን መጥላት» የሚለው ሐረግ የመጣው ከሁለት ምንጮች ሳይሆን አይቀርም። በመጀመሪያ፣ አሴናውያን በማግበረሰባቸው ውስጥ የሚገኙትን ሰዎች ሁሉ እንደሚወዱና ከዚያ ውጭ ያሉትን ሁሉ እንደሚጠሉ አስተምረው ነበር። ሁለተኛው፣ አብዛኞቹ አይሁዶች አሕዛብንና የአገራቸው ከዳተኞች የሆኑትን ሁሉ መጥላት እንዳለባቸው ያምኑ ነበር። ስለሆነም በብሉይ ኪዳን ውስጥ በግልጽ ባይጠቀስም፣ ጠላትን መጥላት በክርስቶስ ዘመን በነበሩ አይሁዶች ዘንድ የተለመደ ግንዛቤ ነበር።

ክርስቶስ ግን ደቀ መዛሙርቱ የተለየ አመለካከት ሊኖራቸው እንደሚገባ ገልጾአል። የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን የተለየ መርሕ መከተል አለብን። እግዚአብሔር ዓለምን በሚወዳቸውና በሚጠላቸው ሕዝቦች አልከፈለም። እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ ይወድዳል። ለሰዎች ሁሉ ማለትም በእርሱ ላይ ለሚያምፁ ሁሉ እንደ ዝናብ ዓይነቱን በረከት በመስጠት ፍቅሩን ይገልጻል። በተጠሉት ቀራጮች ምሳሌነት የተገለጹት እጅግ ክፉ ኃጢአተኞች እንኳን ለተወሰኑ ሰዎች ፍቅራቸውን ያሳዩ ነበር። የክርስቶስ ተከታዮች በተግባራዊ መንገዶች ፍቅራቸውን በማሳየት፣ ጠላቶቻቸውን እንደሚወዱና የተለዩ ሕዝቦች እንደሆኑ ማረጋገጥ ያስፈልጋቸው ነበር። የሚጠሉንን ከመጥላትና ልባችን በመራርነት እንዲሞላ ከማድረግ ይልቅ፣ እግዚአብሔር እንዲባርካቸውና እንዲለውጣቸው መጸለይ ይኖርብናል። (ክርስቶስ ለተሰቀሉት ሰዎች ይቅርታን በመጸለይ ይህንን ተግባራዊ አድርጓል።) እግዚአብሔር በልባችንና በአመለካከታችን ላይ እንዲገዛ መፍቀዳችን ከሚረጋገጥባቸው ዐበይት መንገዶች አንዱ፣ ሊጎዱን የሚፈልጉንን ሰዎች የምናስተናግድበት መንገድ ነው። (በዚህ ስፍራ «መውደድ» የሚያመለክተው ስሜታዊ ፍቅርን የሚያሳይ አይደለም። ነገር ግን የጎዳንን ሰው ላለመበቀል ወይም ላለመጥላት የምንወስደው ተግባራዊ እርምጃ ነው።)

ክርስቶስ ስለ ደቀ መዛሙርቱ ባሕርይ ያቀረበውን ትምህርት፣ «የሰማዩ አባታችሁ ፍጹም እንደሆነ እናንተም ፍጹማን ሁኑ» በማለት አጠቃሷል። «ፍጹም» የሚለው ቃል <በሳል> ወይም <እንከን የለሽ> ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። በብሉይ ኪዳን ምንም ዓይነት ጉድለት የሌለባቸው ለመሥዋዕት የሚቀርቡ እንስሳት ፍጹም ይባሉ ነበር። ክርስቶስ የእግዚአብሔር አብን ያህል ከኃጢአት የጸዳን እንድንሆን እየጠየቀን አይደለም። ያ የማይቻል ነገር ነው። ነገር ግን ክርስቲያኖች በተግባራችን ሁሉ በእግዚአብሔርና በሰዎች ፊት እንከን የለሽ መሆን እንዳለብን መግለጹ ነው። እንከን የለሽ ለመሆን ውጫዊ ሕግን በመጠበቁ ላይ ማተኮር የለብንም። የተለመዱትን የኩራት፣ የበቀል፣ የኃጢአተኝነት፣ የቁጣ አመለካከቶቻችንን ማሸነፍ አለብን። ባሕርያችንን ለማሻሻል ተግተን መሥራት አለብን። እንደ ክርስቲያኖች፣ ራሳችንን ለመጠበቅና ለመጥቀም ያለንን መብት መተው አለብን። ለቁሳዊ ሀብት ያለንን ፍቅርና በሚጎዱን ሰዎች ላይ ያለንን የጥላቻ ስሜት ማስወገድ

አለብን። ክርስቶስ መመዘኛውን መሥርቷል። እኛስ ከሕይወታችን ጋር እያዛመድነው ነው?

21ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ክርስቶስ መለወጥ እንዳለብን የተናገራቸውን ሁለት የውስጣዊ አመለካከቶች ምሳሌ ዘርዘር። ለ) በሥጋ ሕጉን እየጠበቅን እንዴት ክርስቶስ ከተከታዮቹ የሚፈልጋቸውን አመለካከቶች ልንጥስ እንደምንችል፤ ለእያንዳንዱ ማብራሪያ ሁለት ምሳሌዎችን በመስጠት አስረዳ። ሐ) ዛሬ ክርስቲያኖች በእነዚህ ስድስት ምሳሌዎች የክርስቶስን ትምህርት እንዴት ተግባራዊ ሊያደርጉ እንደሚችሉ ለእያንዳንዱ ምሳሌ ሁለት ምሳሌዎችን ሰጥ።

ሦስተኛ ቀን፡- ማቴዎስ 6:1-18

22ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 6:1-18 አንብብ። ሀ) የክርስቶስ ተከታዮች ስለ መሆን ከእነዚህ ምንባቦች ምን እንማራለን? ለ) እግዚአብሔር ስለሚፈልገው አምልኮ ምን እንማራለን?

የአምልኮ መርሐዎች (ማቴ. 6:1-18)

ዮሐንስ የአንዲት አጥቢያ ቤተ ክርስቲያን መጋቢ ነበር። እርሱም በጸሎቱ የታወቀ አገልጋይ ነበር። በየእሑዱ «ሃሌሉያ» እያለ ረዥም ጸሎት ያቀርባል። ዮሐንስ በረዥም ጸሎቱ መንፈሳዊነቱን ለሰዎች እንደሚያሳይ ያስብ ነበር። ብዙነሽ ክርስቲያን ነጋዴ ነበረች። አንድ ቀን ቤተ ክርስቲያኗ ለአዲስ የሕንጻ ግንባታ ገንዘብ ታሰባሰብ ነበር። ብዙነሽ መሪው በምእመናኑ ፊት እያንዳንዱ ሰው የሰጠውን የገንዘብ ልክ እንደሚናገር ታውቅ ነበር። ስለሆነም ትክክለኛውን ጊዜ ጠብቃ ብዙ ስጦታ ይዛ ገባች። ለእግዚአብሔር ብዙ ገንዘብ ለመስጠት ሰዎችን ማስደነቅ መቻሏ ያስደስታታል።

23ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መንፈሳዊ ነገሮችን በራስ ወዳድነት አመለካከት ማድረግ የሚቀልለው እንዴት ነው? ለ) መንፈሳዊ የሚመስሉ ነገሮችን የሰዎችን ትኩረት ለመሳብ ባለን ፍላጎት ልናደርግ የምንችልባቸውን መንገዶች ዘርዘር።

ኤርምያስ በ17:9 ላይ የሰው ልብ ከፋና ተንኮለኛ ማንም የማያውቀው እንደሆነ ይናገራል። በልባችን እራሳችንን ከምናታልልባቸው እጅግ አደገኛ መንገዶች አንዱ አምልኮ ነው። የሐሰት አምልኮ ሊመጣ የሚችለው የውሸት ጣዖት በማምለክ ወይም በኢየሱስ ክርስቶስ ባለማመን ብቻ አይደለም። ለእግዚአብሔር ሕዝብ፤ በምናከናውናቸው የአምልኮ ተግባራት ሁሉ የሐሰት አምልኮ መፈጸሙ ቀላል ነው። ስለሆነም ክርስቶስ የተሳሳተ አመለካከት በሚኖረን ጊዜ፤ ሊከሰቱ የሚችሉትን የተለመዱ የአምልኮ ተግባራት ገልጾአል። እነዚህ ምሳሌዎች ብቻ ናቸው። ለሌሎች መንፈሳዊ መስለን ለመታየት በምንፈልጋቸው ጊዜያት ሁሉ፤ እግዚአብሔርን ማምለክ አቁመናል ማለት ነው። በኳየር (በኅብረ ዝማሬ) ውስጥ የምንዘምረው የኳየር ልብሳችንን ለማሳየት፤ ዓይኖቻችንን በመጨፈን ወደ ሰማይ በማየትና በመወዛወዝ መንፈሳዊነታችንን ለማሳወቅ፤ ወይም ሃሌሉያ እያልን በመጮህ የሕዝቡን ስሜት ለማነሳሳት ከሆነ፤ እነዚህ ሁሉ ነገሮች የማይጠቅሙ

ይሆናሉ። እውነተኛ አምልኮ ለእግዚአብሔር የሚቀርብ የልባችን መግለጫ ነው። ከዚህ ውጭ የምናደርገው ሁሉ የሐሰት አምልኮ ነው።

በክርስቶስ ዘመን ሌሎችን ለማስገረም የሚካሄዱ የአምልኮ ተግባራት በፈሪሳውያን ሕይወት ውስጥ ይታዩ ነበር። አለባበላቸው፣ በሕዝቡ ፊት የነበራቸው አክብሮትን ሰዎች ልብ ብለው እንዲያዩዋቸው መፈለጋቸው ሁሉ አምልኳቸው እንዲበላሽ አድርገዋል። ክርስቶስ እነዚህን አደጋዎች በመረዳት፣ ደቀ መዛሙርቱ አምልኳቸው ተቀባይነትን እንዲያገኝና ትክክለኛ አመለካከት እንዲኖራቸው «ምጽዋታችሁን» በፊታቸው እንዳታደርጉ ተጠንቀቁ፤ ያለዚያ በሰማያት ባለው አባታችሁ ፊት ዋጋ የላችሁም።» ሲል አስጠነቀቃቸው ክርስቶስ «ምጽዋታችሁን» ሲል በእግዚአብሔር ፊት «ትክክለኛ ነገሮችን» እንድናደርግ ማሳሰቡ ነው።

1. ለድሆች በመመጽወት ማምለክ (ማቴ. 6:1-4)። ለድሆች መስጠት እግዚአብሔር ከልጆቹ ሁሉ የሚጠብቀው ተግባር ነው። የወንጌል አማኝ ክርስቲያኖች፣ ሌሎች ወገኖች የሚሰጡበትን ምክንያት በመንቀፍ የሕይወት ማዕበል ለሚያንገላታቸው ወገኖች ርኅራኄን ማሳየት አቋመዋል። ነገር ግን ከመስጠት የሚበልጠው በምንሰጥበት ጊዜ በልባችን ውስጥ ያለው አመለካከት ነው። በመስጠት ዙሪያ አራት አመለካከቶች ይንጸባረቃሉ።

በመጀመሪያ፣ «ለድሃ ብስጥ እግዚአብሔር እኔን ወደ መንግሥተ ሰማይ ያስገባኛል፤ ኃጢአቴንም ይሰርዝልኛል» የሚል አመለካከት አለ። አንድ መልካም ነገር በማድረግ ኃጢአታችንን ልናስወግድ ወይም ወደ መንግሥተ ሰማይ ልንገባ አንችልም። አንድ ሰው የኃጢአትን ይቅርታ አግኝቶ በእግዚአብሔር ፊት ተቀባይነትን ሊያገኝ የሚችለው፣ የእግዚአብሔርን ይቅርታ በመጠየቅና በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው።

ሁለተኛው፣ በመስጠት እግዚአብሔር ሀብታም እንዲያደርገን ለማስገደድ እንችላለን ብለው የሚያስቡ ሰዎች አሉ። «እግዚአብሔር ብዙ ገንዘብ ስጠው። ይህም እግዚአብሔር ከሰጠኸው የበለጠ እንዲመልስልህ ያደርገዋል። እግዚአብሔር 100 ብር ብትሰጠው፣ እርሱ 1000 ብር ይሰጥሃል። ብዙ ከሰጠኸው ሀብታም ትሆናለህ።» እግዚአብሔር በትክክለኛ አመለካከት ከሰጠው ይባርከናል። ነገር ግን ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር የሚሰጠን የበረከት ተስፋ የግድ በምድር ላይ ብዙ ገንዘብ የምናገኝበት ሳይሆን፣ በመንግሥተ ሰማይ የምንቀበለው ነው። ከእግዚአብሔር ዘንድ አንድ ነገር ለማግኘት ተብሎ የሚደረግ ስጦታ የራስ ወዳድነት ተግባር ነው። ይህ በርኅራኄ ሳይሆን አንድን ነገር በአጻፋው ለማግኘት የሚደረግ ጥረት በመሆኑ፣ እግዚአብሔር የሚያከብረው ዓይነት ስጦታ አይደለም።

ሦስተኛው፣ «ሌሎች አይተው በችሮታዬ ሊያመሰግኑኝ በሚችሉበት መንገድ ለድሃ መስጠት አለብኝ» የሚሉ ሰዎች አሉ። ይህ የርኅራኄ መግለጫ ሳይሆን፣ በሌሎች ፊት ታዋቂ ለመሆን የሚደረግ ስጦታ ነው። ክርስቶስ የዚህ ዓይነቱ መስጠት የሰዎችን ምስጋና ከማስከተል ያለፈ፣ ሌላ

ማዕረግ እንደማያስገኝ ተናግሯል። ይህ እግዚአብሔርን የማያስደስት በመሆኑ፤ ከእርሱ ዘንድ ምንም ምሥጋና አያስገኝም። ፈሪሳውያን የሚያደርጉት ይህንኑ ነበር። በቤተ መቅደስ ገንዘብ በሚሰጡበት ጊዜ ሕዝቡ ምን ያህል እንደሰጡ እንዲያውቁላቸው ይፈልጉ ነበር። እንዲያውም አንዳንዶች ሰዎች እንዲያዩላቸው መለከት እየነፉ ይሰበስቧቸው ነበር።

አራተኛው፡ ክርኅራኄና እግዚአብሔርን ከመታዘዝ የተነሣ ለተጎዱ ሰዎች የሚበረከት ስጦታም አለ። ይህ ስጦታ በሚለገስበት ጊዜ ተመልካች ስለመኖር አለመኖሩ ሳንጨነቅ የምናደርገው ነው። መንፈሳዊ ልብ ለእውቅና አይጣደፍም። ስሙ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስለ መጠራት አለመጠራቱም አይጨነቅም። ክርስቶስ በመስጠት ጊዜ የሚከሰተውን አደጋ በማጤኑ፤ ቀኝ እጃችን የሚሰጠውን ግራው እንደማያውቅ ያህል በምሥጢር እንድናደርገው አዝዞናል። እግዚአብሔርን የሚያስደስተው የዚህ ዓይነቱ ልግስና ብቻ ነው። እግዚአብሔር ትልቅ ግምት የሚሰጠው የዚህ ዓይነቱን ልግስና ብቻ ነው። አንዳንድ ጊዜ እርሱን እንድናገለግለው በምድር ብዙ ሀብት በመስጠት ቢባርከንም፤ ከሁሉም የሚበልጠው በሰማይ የሚገኘው በረከት ነው። (አሁንም ቢሆን በሰማይ ትልቅ ስጦታ ለማግኘት ስንል፤ በራስ ወዳድነት ዓላማ አለመስጠታችንን ማረጋገጥ አለብን። እግዚአብሔር ከሰው ምንም ነገር ለማግኘት ሳይሆን፤ ከፍቅሩና ክርኅራኄው የተነሣ እንደሚሰጥ፤ የእኛም ስጦታ ክርኅራኄ ልብ ሊመነጭ ይገባል።)

24ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ክርስቲያኖች በእነዚህ አራት መንገዶች ሊሰጡ ስለሚችሉባቸው መንገዶች ግለጽ። ለ) በቤተ ክርስቲያን ሰዎችን ወደ ተሳሳቱ አቅጣጫዎች ሊመሩ የሚችሉ አንዳንድ ልምዶች ምንድን ናቸው? ሐ) ምእመናን እግዚአብሔርንና ሰዎችን በመውደዳቸው ምክንያት፤ ከራስ ወዳድነት በጠራ መንፈስ በልግስና እንዲሰጡ ለማገዝ፤ ሊለወጥ የሚገባው ነገር ምንድን ነው?

2. አምልኮ በጸሎት (ማቴ. 6:5-15)። ጸሎት ከተሳሳቱ አነሣሽ ምክንያቶች ሊመነጭ ይችላል? ክርስቶስ፡ «አዎን» ብሏል። ክርስቲያኖች የአምልኮ ግብዝነታቸውን ከሚያሳዩባቸው ዐበይት መንገዶች አንዱ ጸሎት ነው። ክርስቶስ ካስተማራቸው ዐበይት የአምልኮ ተግባራት አንዱ ጸሎት ነው። ብዙ ሰባኪዎች ሰዎችን ለማስደሰት ሲሉ ረዥም በሆኑ ወይም በስሜት ጸሎቶች ይጠቀማሉ። እንዲሁም ለስብከት የጸሎት ጊዜን ይጠቀማሉ። ጸሎት ከሰዎች ጋር ሳይሆን፤ ከእግዚአብሔር ጋር የምንነጋገርበት መሣሪያ ነው። ሌሎች መሪዎች የተወሰኑ ቃላትን በመደጋገም መንፈሳዊነታቸውን ለማሳየት ይፈልጋሉ። አንዳንዶች የእግዚአብሔርን ወይም የክርስቶስን ስሞች ይደጋግማሉ። ሌሎች ደግሞ ሃሌሉያ የሚለውን ቃል ይደጋግማሉ።

በኢየሱስ ዘመን ፈሪሳውያን መንፈሳዊነታቸውን በጸሎት ለማሳየት ይፈልጉ ነበር። ስለሆነም በአምልኮ ዕለት ወደ ምኩራብ ገብተው ከፊት በመቀመጥ ረዥም ጸሎቶችን ያቀርባሉ። ያም ባይሆን ሕዝብ ወደሚሰበሰቡባቸው አካባቢዎች ሄደው ሁሉም ሰው እስኪሰማቸው ድረስ፤ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ይጸልያሉ። ክርስቶስ፡ «ይኼ ምን እርባና

አለው?» ሲል ነቅፎአቸዋል። ብድራታቸው የእግዚአብሔር ሳይሆን፤ የሰዎች አድናቆት ነበር።

የኢየሱስ ተከታዮች የሆኑ የጸሎት አመለካከት ፍጹም የተለየ ሊሆን ይገባል። ጸሎት ከእግዚአብሔር ጋር የምናደርገው ንግግር ስለሆነ፤ የሰዎች መኖር አለመኖር ሊያሳስበን አይገባም። (ክርስቶስ በጎብረት መጸለይ የለብንም አላለም። ክርስቶስም ሆነ ሐዋርያት ብዙ ሕዝብ በተሰበሰበባቸው ስፍራዎች ጸልዋል። ነገር ግን ክርስቶስ በሕዝብ ፊት በምንጸልይበት ጊዜ አመለካከታችን ትክክለኛ መሆን አንዳለበት አስገንዝቧል። ኢየሱስ ተከታዮቹ በትክክለኛ መንገድ እንዲጸልዩ የተወሰኑ መመሪያዎችን ሰጥቷቸዋል።

ሀ. ክርስቶስ ጸሎትን ከተሳሳቱ አነሣሽ ምክንያቶች ለመጠበቅ፤ አብዛኛውን ጸሎታችንን እግዚአብሔር ብቻ በሚሰማባቸው ሰው ስፍራዎች እንድናደርግ አስተምሮናል። እግዚአብሔር ከመናገራችን በፊት ጸሎታችንን ስለሚያውቅ፤ ስለ ጸሎታችን መናገሩ የግድ አስፈላጊ አይደለም። ጮክ ብሎ መጸለዩ ተጨማሪ በረከት አያስገኝም። ጮክ ብለን መጸለያችን እግዚአብሔር በተሻለ ሁኔታ እንዲያደምጠን አያደርገውም። እግዚአብሔር ደንቆ ስላልሆነ መጮኽ አያስፈልገንም። ጮክ ብለን የምንጸልይ ከሆነ፤ አነሣሽ ምክንያታችንን መመርመር ይኖርብናል። ክርስቶስ ከእርሱ ጋር ከተነጋገርን፤ ለጸሎታችን መልስ እንደሚሰጠን ተናግሯል።

ለ. ጸሎት በቃላት አማካኝነት ከእግዚአብሔር ጋር መነጋገር ነው። ስለሆነም ቀጥተኛ የሆነ አነጋገር ለጸሎት ተስማሚ ነው። ክርስቶስ ቀጥተኛ ከሆነ የጸሎት ቃላት ውጪ ሳይታሰቡ የሚወረወሩ ቃላት ለጸሎት ሊያገለግሉ እንደማይገባ አስጠንቅቋል። ስሙን በመደጋገማችን ወይም ሃሌሎቻ እያልን በመጮኻችን ብቻ እግዚአብሔር ጸሎታችንን በተሻለ ሁኔታ አያደምጥም። ይህንን የምናደርግ ከሆነ፤ «ለምንድን ነው የማደርገው?» ብለን ራሳችንን መጠየቅ አለብን። ያለልማድ የምንጠቀምባቸው ቃላት ብዙውን ጊዜ ለሌሎች እንደምንጸልይ ወይም ሳናስብ በልማድ እንደምንጸልይ ያሳያሉ።

ሐ. ረዥም ጸሎት የግድ አፈላጊ አይደለም። ክርስቶስ ብዙ ቃላት መደጋገም እንደማያስፈልግ ገልጿል። ብዙ በጸለይን ቁጥር ትክክለኛ ጸሎት እናደርጋለን? አናደርግም። ጥርት ባለ ሁኔታ እግዚአብሔርን የሚያመሰግንና ለእግዚአብሔር ለመናገር የምንፈልጋቸውን ነገሮች የሚገልጽልን የሁለት ደቂቃ ጸሎት በቂ ነው። በተለይ በሌሎች ሰዎች ፊት ረጅም ጸሎት የምንጸልይ ከሆነ፤ ለሰዎች ሳይሆን ለእግዚአብሔር እየጸለይን መሆናችንን በልባችን መመርመር አለብን።

25ኛ ጥያቄ፡- ኢየሱስ ፈሪሳውያንን ባስጠነቀቀባቸው በእነዚህ መንገዶች የጸለይህባቸውን ሁኔታዎች ግለጽ።

እነዚህ ደቀ መዛሙርት ጸሎት ምን እንደሆነ በትክክል እንዲረዱ ለማገዝ፤ ክርስቶስ የጸሎት መመሪያ ሰጥቷቸዋል። ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱን ያስተማረው የአባታችን ጸሎት፤ (እንደ እውነቱ ከሆነ ግን የደቀ መዛሙርት ጸሎት) ቤተ ክርስቲያን የአምልኮ ፕሮግራም ለመፈጸም እንድትጠቀምበት

አልነበረም። ጸሎቱ የተሰጠው እንዴት ልንጸልይ እንደሚገባን ለማሳየት ነበር። በዚህ ጸሎት ውስጥ አስፈላጊው ነገር በውስጡ የተጻፉት ቃላት ሳይሆኑ፤ በቃላቱ ውስጥ የተካተቱት አመለካከቶች ናቸው። በዚህ የጸሎት መመሪያ በመጠቀም ብዙ ነገሮችን ልንማር እንችላለን።

ሀ. የጸሎት መሠረቱ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት መረዳት ስለ መሆኑ። አይሁዶች እግዚአብሔርን «አባታችን» ብለው ሊጠሩት አይችሉም ነበር። እንዲያውም ከክርስቶስ በፊት ማንም ሰው እግዚአብሔርን አባ አባት በሚል ዓይነት የግል መጠሪያ መጥራቱን የሚያመለክት መረጃ አልተገኘም። («አባ» የሚለው የአማርኛ ቃል አባትነትን የሚያመለክት ብቻ ሳይሆን፤ የፍቅርም መግለጫ ነው - ልክ ትንሽ ልጅ «አባዬ» እያለ እንደሚጠራው) ማለት ነው። ለአይሁዶች እግዚአብሔር የሩቅ አምላክ ነበር። እርሱ እጅግ ቅዱስ አምላክ በመሆኑ፤ በጸሎት ውስጥ ስሙን ለመጥራት የሚደፍር አልነበረም። ክርስቶስ ግን እግዚአብሔር ያን ያህል ሩቅ እንዳልሆነና ጸሎታቸውን ለመስማት እንደሚፈልግ ለደቀ መዛሙርቱ አስተምሯል። እግዚአብሔር ልጁ አንዳች ነገር በፍቅርና በመተማመን ቢጠይቀው እንደሚፈቅድ ሰብአዊ አባት ይመስላል።

ለ. የጸሎት አነሣሽ ምክንያት የእግዚአብሔር ክብር ነው። ከእግዚአብሔር አንድን ነገር ለመቀበል ጸሎትን ለራስ ወዳድነት ዓላማ ከመጠቀም ይልቅ፤ የእግዚአብሔርን ክብር ልንሻ እንደሚገባን ክርስቶስ አስተምሯል። እግዚአብሔር በሕይወታችን፤ በቤተ ክርስቲያናችንና በዓለማችን እንዲከበር ልንሻ ይገባል። እያንዳንዱ የእግዚአብሔር ልጅ የሚጸልየው ጸሎት ሁሉ እግዚአብሔርን የማክበር ፍላጎት ሊያንጸባርቅ ይገባል።

ሐ. ራእያችን የእግዚአብሔር መንግሥት መስፋት መሆን አለበት። እግዚአብሔር በሰማይ ሆኖ በፍጹማዊ ሥልጣኑ ስለሚገዛ፤ አልታዘዝህም የሚለው ማንም የለም። ወደ እግዚአብሔር የሚጸልየው ግለሰብ ቁጥጥሩ ምድርንም እንደሚያካትት መገንዘብ ይኖርበታል። የእግዚአብሔር ግዛት በሚጸልየው ግለሰብ ልብ፤ በቤተ ክርስቲያንና በዓለም ጉዳዮች ሁሉ ላይ መስፋፋት አለበት። ከፋትና ዓመፅ ባለበት ሁሉ እግዚአብሔር የክርስቶስን አገዛዝ እንደሚያመጣ ሊናፈቅ ይገባል።

መ. የጸሎት አመለካከታችን በተራ የሕይወት ነገሮች ሊረካ ይገባል። ጸሎት የራስ ወዳድነት አመለካከትን ሊያንጸባርቅ ስለማይገባ፤ መሠረታዊ ያልሆኑትን ነገሮች ከእግዚአብሔር ልንጠይቅ አይገባም። ኢየሱስም ደቀ መዛሙርቱን ያስተማራቸው ለሕይወት መሠረታዊ የሆነውን ዕለታዊ እንጀራ እንዲጠይቁ ነበር። የጸሎት ድፍረታችን የሚመጣው ከእግዚአብሔር አባታዊ ፍቅር ነው። ለሕይወት መሠረታዊና አስፈላጊ ነገሮችን በምንጠይቅበት ጊዜ አነሣሽ ምክንያቱ የእግዚአብሔር ክብር ሊሆን ይገባል። በዚህ ጊዜ እግዚአብሔር የጸሎት ጥያቄያችንን እንደሚመልስ እርግጠኞች ልንሆን እንችላለን።

ሠ. የክርስቶስ ደቀ መዝሙር የሆነ ሰው፥ በእግዚአብሔርና በሰዎች ፊት በንጽሕና መመላለስን ይሻል። ኃጢአትን በምንሠራበት ጊዜ፥ የእግዚአብሔርን ይቅርታ በመጠየቅ ሕይወታችንን እናጠራለን። ከሰዎችም ጋር በሰምምነት ለመኖር እንፈልጋለን። የሚበድሉንን ይቅር ማለት አለብን። ይህ አስፈላጊ ጉዳይ በመሆኑ፥ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ይቅርታ እኛ ሌሎችን ይቅር ለማለት ባለን ፈቃደኝነት ላይ የተመሠረተ መሆኑን ሁለት ጊዜ ለደቀ መዝሙርቱ ተናግሯል። የበደለንን ሰው ይቅር ለማለት የማንፈልግ ከሆነ፥ በልባችን ውስጥ መራርነት እንዳለ ግልጽ ነው። ስለሆነም እግዚአብሔር ይቅር አይለንም። ከእግዚአብሔር ጋር የቀረበ ግንኙነት ከሌለን፥ ጸሎታችን መልስ ስለ ማግኘቱ ድፍረት ሊኖረን አይችልም። በጸሎታችን ልንገፋ ብንችልም፥ እግዚአብሔር አይሰማንም።

አንድ ሰው የሌሎችን በደል ይቅር ለማለት የሚችለው፥ እግዚአብሔር የራሱን ኃጢአት ይቅር በማለት ያሳየውን ምሕረት ሲረዳ ብቻ ነው። የልቡን ኃጢአተኝነትና ከእግዚአብሔርም ፍርድ እንጂ በረከትን መቀበል እንደማይገባው ሲገነዝብ ሌሎችን ይቅር ይላል። ሌሎችን ይቅር ለማለት አለመፍቀድ፥ በልባችን ውስጥ ትዕቢት መኖሩንና ከሌሎች እንደምንበልጥ ማሰባችንን ያሳያል።

ረ. ልባችንንና የኃጢአት ዝንባሌውን ለማወቅ መፈለግ አለብን። ስለሆነም በፈተና ጊዜ እግዚአብሔር እንዲረዳን እንጠይቀዋለን። ይሄኛው የጸሎት ምሳሌ አካል በምሑራኑ ዘንድ ብዙ ክርክሮችን አሰነሥቷል። በመጀመሪያ፥ «ፈተና» የሚለው ቃል በግሪክ ሁለት ትርጉሞች አሉት። ይህ ቃል ብዙውን ጊዜ እግዚአብሔር እምነታችንን ለመፈተንና ለማሳደግ የሚጠቀምባቸውን መከራዎችና ችግሮች ያመለክታል። ወይም ደግሞ ሰውን በኃጢአት ለመጣል የሚደረገውን የሰይጣን ፈተና ሊያመለክት ይችላል። እግዚአብሔር ኃጢአትን እንድናደርግ እንደማይፈትነን በያዕቆብ 1:13 ላይ በግልጽ ስለሚታይ፥ እዚህ ላይ የቀረበው ጸሎት እግዚአብሔር በቀጥታ ወደ ኃጢአት እንዳይመራን የሚጠይቅ ሊሆን አይችልም። ነገር ግን እግዚአብሔር የሰይጣንን ጥቃት በመከላከል ከኃጢአት እንዲጠብቀን ለመለመን የቀረበ ጸሎት ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ ይህ ጸሎት እግዚአብሔር በመከራው ጊዜ ኢየሱስን ከመስቀሉ የመከራ መንገድ እንዲያድነው እንደ ለመነ ሁሉ የምናቀርበው ጸሎት ይሆናል።

(ማስታወሻ፡- በጌቴሴማኒ የአትክልት ስፍራ ክርስቶስ፥ «ፈቃድህ ቢሆን» ብሏል። ምንም እንኳ ይህ የጸሎት መንፈስ ቢሆንም፥ የጸሎት አመለካከታችን ግን መገዛትን ያካተተ መሆን አለበት። መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር የምንፈልገውን ይሰጠን ዘንድ እንድናዝዘው አይፈቅድልንም። ሁልጊዜ እንደ ፍጡራን ሁሉ ከፈጣሪያችን ጋር ያለን ግንኙነት፥ የመገዛትንና የእግዚአብሔር ፈቃድ እንዲፈጸም የመፈለግን ስሜት ማንጸባረቅ አለበት። ስለሆነም፥ የእግዚአብሔር ፈቃድ ምን እንደሆነ ስለማናውቅ ለነገሮች በምንጸልይበት ጊዜ፥ ሁልጊዜ ልመናችን፥ «ጸሎቴ እንደ ዕቅድህ ከሆነ» ማለት አለበት።)

ሁለተኛው፡ «ማዳን» የሚለውም ቃል ሁለት ፍቺዎች ስላሉት አከራከሯል። ይህ ቃል ማንኛውም ዓይነት ክፋትና መከራ ወደ እኛ እንዳይመጣ መከልከልን ሊያመለክት ይችላል። እንደዚሁም «በመከራ ጊዜ በሰላም ጠብቀን» ማለትም ይሆናል። በ1ኛ ቆሮ. 10:13 ላይ እግዚአብሔር ሁልጊዜ የሚያጋጥሙንን ችግሮችና ፈተናዎች የምንጋፈጥበት ኃይል እንደሚሰጠን ቃል ገብቶልናል። በተጨማሪም እግዚአብሔር ነገሮችን ሁሉ ለክርስቲያኖች ለበጎ እንደሚያደርግ ይናገራል (ሮሜ 8:28)። ስለሆነም ክርስቶስ ችግሮቻችንን እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ እንድንቀበልና ፈተናውን እንድናልፍ ይፈልጋል። ከዚህም በስተቀር ከእግዚአብሔር ዘንድ የተፈለገውን ትምህርት እስክናገኝ ድረስ በእምነታችን እንድንጸና የሚያስፈልገንን ኃይል ይሰጠን ዘንድ እግዚአብሔርን እንድንማጠን ያሳስበናል።

ሦስተኛው፡ «ክፉ» የሚለው ቃል ምን ትርጉም አለው? በግሪኩ ይህ ቃል «ክፉ» ወይም «ክፉው» ተብሎ ሊተረጎም ይችላል። በመሆኑም ቃሉ ኃጢአትን ወይም ኃጢአትን እንድንሠራ የሚፈትነንን ሰይጣንን ሊያመለክት ይችላል። ስለሆነም ይህ ጸሎት ድከመታችንን በመናዘዝ፡ ሰይጣን እንድንፈጽም ከሚፈልገው ኃጢአት ለመራቅ ኃይልን የምንጠይቅበት ነው።

26ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የጸሎታችን ክፍሎች ሊሆኑ የሚገባቸውን መንፈሳዊ መርሐዎች ዘርዝር። ለ) ከእነዚህ መርሐዎች ብዙውን ጊዜ በጸሎትህ ውስጥ የማትጠቀምበት መርሕ የትኛው ነው? ሐ) ከእነዚህ መርሐዎች ምእመናን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የማይጠቀሙባቸው የትኞቹ ናቸው?

እንደምታስታውሰው፤ «መንግሥት ያንተ ነውና፡ ኃይል ምስጋና ክብርም ለዘላለሙ አሜን» ስለሚለው የመጨረሻው የጸሎቱ ክፍል፡ ማብራሪያ አልሰጠንም። ለዚህ ምክንያቱ ምሑራን ይህ በመጀመሪያው ጽሑፍ ውስጥ የሌለና በኋላ በማቴዎስ ወንጌል ውስጥ የተጨመረ መሆኑን በማመናቸው ነው። ምሑራን የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ይህንን ጸሎት ወደ ዝማሬ እንደ ለወጣችና በራእይ 5:13 መሠረት ጸሎቱን ሲጨርሱ ይህንን ሐረግ እንደጨመሩበት ያምናሉ።

3. በጾም አማካይነት ስለ ማምለክ (ማቴ. 6:16-18)። ሰዎች ለተለያዩ ምክንያቶች ይጸማሉ። አንዳንዶች ቤተ ክርስቲያናቸውን ትእዛዝ ለማክበር ሲሉ በሳምንት ለተወሰኑ ቀናት ይጸማሉ። (ለምሳሌ፡ ፈሪሳውያን ሰኞና ሐሙስ ቀን ሲጾሙ፡ የኦርቶዶክስ አማኞች ደግሞ ረቡዕና ዓርብ ይጸማሉ።) ሌሎች ደግሞ የተወሰኑ ምግቦችን ትተው የተቀሩትን እየተመገቡ ይጸማሉ። ሌሎች ደግሞ (ሙስሊሞች በረመዳን ጾም እንደሚያደርጉት) በተወሰኑ ሃይማኖታዊ በዓላት ወቅት አንዳንድ ምግቦችን አይበሉም፡ ጨርሰው ምንም ዓይነት ምግብ የማይበሉበት ጊዜ አለ። ክርስቶስ ስለ እነዚህ ጾሞች የተናገረው ነገር አልነበረም።

አይሁዶች ሦስት ዓይነት አጽዋማት (ጾሞች) ነበሯቸው። በመጀመሪያ፡ የመታሰቢያ ጸሎት ነበር። አይሁዶች አሳዛኝ ታሪኮችን ወይም እግዚአብሔር

በተለየ መንገድ ለእነርሱ የሠራባቸውን ጊዜ እያስታወሱ ከምግብ ርቀው የሚያከብሯቸው በዓላት ነበሩ። (ለምሳሌ፡ የሰርየት ቀን።) ሁለተኛው፡ እንደ ፈሪሳውያን ያሉ አንዳንድ አይሁዶች በተወሰኑ የሳምንት ቀናት ውስጥ አይመገቡም ነበር። መጀመሪያ ይህ ጾም የታቀደው በእነዚህ ቀናት በጸሎትና በአምልኮ ላይ እንዲያተኩሩ ለማገዝ ነበር። በኋላ ይህ ወደ ሃይማኖታዊ ሥርዓት ተለወጠ። ሦስተኛው፡ አይሁዶች ከምግብ ርቀው በግላቸው ይጸሙ ነበር። የግል ጾሞች ዓላማ ግለሰቡ በጸሎት ላይ እንዲያተኩር ለማገዝ ነበር (አስ. 4:16)። ብዙውን ጊዜ አንድ ሰው በጉዳዩ ላይ ለማተኮር የሚጸልየው ችግር በሚከሰትበት ጊዜ ነበር። ይሁንና ይህንን ጸሎት ልማድ አድርገው ሥጋቸውን እንደሚያሸንፉና ፈሪሳውያን እንደሆኑ ለማሳየት የሚሞክሩ ወገኖች ነበሩ።

ብዙ ፈሪሳውያን የተሳሳተ የጾም አመለካከት ነበራቸው። በጸሎት ላይ መሆናቸውን ለሰዎች ለማሳየት ሲሉ የተወሰኑ ልብሶችን ይለብሱ ነበር። እንዲሁም ፊታቸውን ከመታጠብ ይቆጠቡና እንዲህ ዓይነት ብዙ ተግባራትን ያከናውኑ ነበር። ፈሪሳውያን ጽዋሚነታቸውን ሰዎች አይተው በመንፈሳዊነታቸው እንዲያከብሩዋቸው ይፈልጉ ነበር።

ክርስቶስ በቀዳሚነት የጠቀሰው ይህንኑ ሦስተኛውን ግላዊ የጸሎት ዓይነት ነበር። ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ እንዲጸሙ ቢያበረታታም፡ የግል ጸሎት በሚይዙበት ጊዜ፡ ትክክለኛ አመለካከት ሊኖራቸው እንደሚገባ ሳያስጠነቅቃቸው አላለፈም። መንፈሳዊነታችንን ለማሳየት ስንል ልንጸም አይገባንም። በምንጾምበት ትክክለኛ ምክንያት ላይ ለማተኮር እንችል ዘንድ፡ ስለ ጾማችን ማወጅ ሳያስፈልገን በሰው ምጽም አለብን (ለምሳሌ፡ ልዩ ልብሳችንን ሳንለብስና ፊታችንን ሳናኮማትር።) ለሌሎች መንፈሳዊነታችንን ሳናሳይ በምንጸልይበት ጊዜ፡ እግዚአብሔር ልባዊ ጸሎታችንን እንደሚያዳምጥ ልንተማመን እንችላለን።

27ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ አማኞች የሚጸልዩት ለምንድን ነው? ለ) ይህ ጾም ትርጉም የሌለው ልማድ ሊሆን የሚችልበትን ሁኔታ በምሳሌዎች አስረዳ። ሐ) እግዚአብሔር በሕይወታችን ውስጥ በከፍተኛ ደረጃ በጾም ሊጠቀም የሚችልባቸውን መንገዶች ዘርዝር።
28ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሰዎችን ለማስደሰት ወይም ለመታወቅ ሲባል የሚደረጉ ሌሎች የአምልኮ ተግባራትን ዘርዝር። ለ) ለእግዚአብሔር ብቻ በሚቀርብና ሰዎችን ለማስደሰት በሚካሄድ አምልኮ መካከል ያለው ልዩነት ምንድን ነው?

አራተኛ ቀን፡ ማቴዎስ 6:19-7:29
የኢየሱስ ተከታዮች ሊከተሏቸው የሚገቡ መሠረታዊ መርሆዎች (ማቴ. 6:19-7:29)

አንዳንድ ጊዜ ከእግዚአብሔር ጋር ያለንን ግንኙነት እናወሳስበዋለን። የተለያዩ ክርስቲያን መሪዎች እንደ ክርስቲያን ፍሬያማ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ብዙ አሳቦችንና ደንቦችን ያስተምራሉ። ይህ ደግሞ

ክርስቲያኖች ተስፋ እንዲቆጠሩና የበደለኛነት ስሜት እንዲሰማቸው ከማድረጉም በላይ በኋላ ሰዎችን ለማስደሰት ከመጣር በቀር ከእግዚአብሔር ጋር መልካም ግንኙነት እንዲኖረን አያደርግም።

ኢየሱስ በቀጣዩ የተራራው ላይ ስብከቱ የመንፈሳዊ ሕይወትን መሠረታዊ መርሖዎች ቀለል አድርጎ አቅርቧል። እነዚህን መርሖዎች ከግል ሕይወታችን ጋር ብናዛምድ፤ በመንፈሳዊ ሕይወታችን አድገን የክርስቶስ በላል ደቀ መዛሙርት ለመሆን እንችላለን።

29ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 6:19-7:29 አንብብ። ሀ) ክርስቶስ የሰጣቸውን መሠረታዊ ትምህርቶች ዘርዝር። ለ) የክርስቶስ ተከታይ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ለመረዳት እነዚህን መርሖዎች መገንዘብ የሚያስፈልገን እንዴት ነው?

መርሕ አንድ፡- በግል ሕይወትህ ላይ ሳይሆን፤ በዘላለሙ መንግሥት ላይ ትኩረት አድርግ።

ክርስቲያኖችን ከሚያጋጥሙ ዐበይት ፈተናዎች አንዱ፤ የገንዘብ ጉዳይ ነው። ሁላችንም ለመተዳደሪያ የምንፈልገው ነገር በመሆኑ ገንዘብ በራሱ መጥፎ አይደለም። በዛሬው ዓለም ውስጥ ገንዘብ ከሌለን፤ ምግብ ለመመገብ፤ ልብስ ለመግዛት፤ የመኖሪያ ቤት ለመከራየት አንችልም። ነገር ግን ከዚህ አልፈን ገንዘብን በልባችን ውስጥ ከዐበይት ፍላጎቶቻችን አንዱ እንዲሆን በቀላሉ እናደርጋለን። ብዙ ገንዘብ ካገኘን ደስታችን የሚጨምር ይመስለናል። አዳዲስ ልብሶችን ልንገዛ፤ የተሻለ ምግብ ልንመገብ፤ በምርጥ ቤት ውስጥ ልንኖር እንችላለን። ይህም ብዙዎቻችን ተጨማሪ ገንዘብን እንድናገኝና ገንዘቡ የሚያስገኘውን ተጽዕኖና ደኅንነት እንድናሳድድ ያደርገናል።

ገንዘብ ሕይወታችንን እንዲቆጣጠር የምንፈቅድበት ዋነኛው ምክንያት፤ የተሳሳቱ ነገሮችን መመልከታችን እንደሆነ ኢየሱስ ራሱ ገልጾአል። ሥጋዊና መንፈሳዊ ዓይኖቻችን ለራሳችን የተመቻቸ ሕይወትን በማዘጋጀት ላይ ካተኮሩ፤ ልባችን በመንፈሳዊ ጽልመት ይሞላል። ነገር ግን መንፈሳዊ ዓይኖቻችን በመንፈሳዊ ነገሮችና በዘላለማዊ ጉዳዮች ላይ ካተኮሩ፤ ከሁሉም የሚልቀው ምን እንደሆነ በመገንዘብ ለዘላለም ሕይወታችን የሚጠቅም አኗኗርን እንከተላለን። ሥጋዊ ዓይኖቻችን መንገድ አይተን እንድንሄድ እንደሚረዱን ሁሉ፤ መንፈሳዊ ዓይኖቻችንም መንፈሳዊ እውነቶችን ተረድተን በመንፈሳዊ አኳኋን እንድንመላለስ ይረዱናል። የዓለም ነገሮች መንፈሳዊ ዓይኖቻችንን እንዲያሳውሩ ከፈቀድንላቸው መንገዳችን በጨለማ ተደናቅፎ ከእግዚአብሔር እውነት እንርቃለን። ከዚያ በኋላ ክርስቶስን ልንከተል አንችልም። (ይህ የምንመለከታቸውን ቪዲዮዎችና የምናነባቸውን መጻሕፍት በጥንቃቄ መምረጥ እንዳለብን ያስጠነቅቀናል። የምንመለከታቸው ቪዲዮዎች፤ የምናነባቸው መጻሕፍትና መጽሔቶች በአስተሳሰባችንና በተግባራችን ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖን ያስከትላሉ።)

ኢየሱስ አንድ ልብ ከአንድ ጌታ የበለጠ ሊያስተናግድ እንደማይችል ገልጾአል። ይህም ክርስቶስ ወይም እንደ ገንዘብ ያለ ሌላ ነገር ሊሆን ይችላል። አንድ ሰው ገንዘብን ወይም ሌላ ማንኛውንም ሥጋዊ ነገር

የሕይወቱ ቀዳሚ ትኩረት እያደረገ የክርስቶስ ተከታይ ነኝ ሊል አይችልም። ብዙም ሳይቆይ የገንዘብ ፍቅሩ ከምድርና ከሰማይ መርሐዎች አንዱን እንዲመርጥ ስለሚያስገድደው፥ ምድርንና ጊዜያዊ በረከቶቿን መምረጡ አይቀርም።

30ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ዛሬ ሰዎች እጅግ የሚፈልጓቸውና እነርሱን ለማግኘት ሲሉ በክርስቶስ ላይ ያላቸውን እምነት የሚያመቻምቹላቸው ነገሮች ምንድን ናቸው? ለ) እነዚህ ሰዎች ዓይኖቻቸውን ከዘላለማዊ ነገሮች ላይ ያነሡት እንዴት ነው?

መርሕ ሁለት፡- ስለ ማንኛውም ነገር አትጨነቅ፥ ለሁሉም በእግዚአብሔር ተማመን (ማቴ. 6:25-34)

በዕብ. 11:6 ላይ፥ ያለ እምነት እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘት እንደማይቻል ይናገራል። በአንድ ደቀ መዝሙር ሕይወት ውስጥ እጅግ መሠረታዊ የሆነው መርሕ በነገር ሁሉ በእግዚአብሔር የመታመን መርሕ ነው። በምንጨነቅበት ጊዜ ሁሉ፥ እግዚአብሔር ፍላጎታችንን ስለ ማሟላቱ መጠራጠራችን ነው። ሰዎች የሚጨነቁባቸው መሠረታዊ ነገሮች ምንድን ናቸው? ምግብና ልብስ ናቸው። ክርስቶስ ግን ለእነዚህም መጨነቅ እንደማያስፈልግ አስተምሯል። ገንዘብ የሚያስቀምጡባቸው ባንኮች ወይም ምግብ የሚገዙባቸው የገበያ አዳራሾች ባይኖሯቸውም፥ እግዚአብሔር የምድር ፍጥረታትን ሁሉ ይመግባል። እነዚህ ፍጥረታት ምግብ አጥተው አይራቡም። እግዚአብሔር ሰዎች ከአዕዋፋትና ከእንስሳት እንደሚበልጡ ገልጾአል። ስለሆነም እግዚአብሔር አነስተኛ አስፈላጊነት ያላቸውን እንስሳት ከመገባ፥ የሰዎችን ብቻ ሳይሆን የመንፈሳዊ ልጆቹን ፍላጎቶች እንደሚያሟላ እንገነዘባለን።

ክርስቶስ የንጉሥ ሰሎሞንን ውብ (ማለፊያ) ልብሶች ከአትክልቶች ጋር አነጻጽሯል። እግዚአብሔር ትናንሽ ተክሎችን እንደ ሰሎሞን ካሉት እጅግ ሀብታሞች የበለጠ አድምቆ ያለብሳቸዋል። እነዚህ አበቦች ከጥቂት ቀናት ወይም ሳምንታት የበለጠ ዕድሜ የላቸውም። ወዲያው ጠውልገው በእሳት ይቃጠላሉ። ሰዎች፥ በተለይም የእግዚአብሔር መንፈሳዊ ልጆች፥ ለእግዚአብሔር ከአበቦችና ከተክሎች በላይ አስፈላጊዎች ናቸው። ስለሆነም ያለጥርጥር የምንፈልገውን ልብስ ያለብሰናል።

31ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የምትጨነቀው ምን ለማግኘት ነው? ለ) ጭንቀት በእግዚአብሔር አለመታመንህን የሚያሳየው እንዴት ነው?

የጭንቀት ተቃራኒ ምንድን ነው? ከጭንቀት ለመገላገል የሚረዳን ምንድን ነው? በሕይወት የተሳሳቱ እሴቶችን ከመያዝ የሚጠብቀን ምንድን ነው? ክርስቶስ ተከታዮቹ በመንፈሳዊ ነገሮች ላይ ከፍተኛ ትኩረት እንዲያደርጉ አሳስቧቸዋል። ዓይኖቻችንን በእግዚአብሔር ዘላለማዊ ነገሮች ላይ ልንጥል ይገባል። ክርስቶስ ሀ) በእርሱ አገዛዝና ለእርሱ አስፈላጊ በሆኑት ነገሮችና ለ) ከእርሱ ጋር ካለን ግንኙነት በሚመጣው ጽድቅ ላይ ብናተኩር፥ ጭንቀታችን እንደሚወገድ ገልጾአል። ይህም ጽድቅ በታዛዥነትና በትክክለኛ መንገድ በመመላለስ ራሱን ይገልጻል። ጠቃሚዎቻችን ናቸው የምንላቸው ነገሮች ከእግዚአብሔር መንገዶች ጋር የሚሰማሙ ሲሆኑ፥ እንደ

ገንዘብና ትምህርት ያሉ ሌሎች ጌቶች እንዲቆጣጠሩን አንፈቅድም። ይህም ሲሆን እግዚአብሔር ብዙውን ጊዜ የሚያስጨንቁንን መሠረታዊ ፍላጎቶቻችንን ያሟላል።

32ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 6፡33ን በቃልህ አጥና። ሀ) የክርስቶስን መንግሥትና ጽድቅ በትጋት የምትሻባቸውን መንገዶች ዘርዝር። ለ) ጭንቀት በዘላለማዊ ነገሮች ላይ አለማተኮራችንን የሚያመለክተው እንዴት ነው?

በመጨረሻም ክርስቶስ ስለ ወደፊቱ ዘመን መጨነቁ ሞኝነት እንደሆነ አብራርቷል። ምንም ያህል ብንጨነቅ የነገን ክስተቶች መለወጥ አንችልም። ጭንቀት የሚያስከትለው ነገር ቢኖር ንዘን፣ ሽቦትና የጨንፈሩ ሕመም ብቻ ነው። አባታችን የወደፊቱን ዘመን እንደሚቆጣጠርና እርሱ ያልወሰነው ነገር እንደማይደርስብን እርግጠኞች ልንሆን ይገባል። በእርሱ ላይ ዓይኖቻችንን ተከለን በታዛዥነት የምንመለስ ከሆን፣ እግዚአብሔር ወደፊት የሚመጣውን የትኛውንም ችግር ለመቋቋም የሚያስችል ብርታት ይሰጠናል። ችግሩ የሚመጣው መፍትሔውን ከራሳችን ለማመንጨት በምንታገልበት ጊዜ ነው።

መርሕ ሦስት፡- ከሰዎች ጋር ባለህ ግንኙነት የፈራጅነትን አመለካከት አታንጸባርቅ (ማቴ. 7፡1-6)።

«የሆነ ምሥጢራዊ ነገር ስላለ ተጠንቀቅ። ልታታልህ እየሞከረች ነው። አፋዋ የሚናገረው ቃል ከልቧ የፈለቀ አይደለም። «ይህንን ለምን እንዳደረገች አውቃለሁ። ስለማትወደኝ ልትጎዳኝ ትፈልጋለች።» «ከእኔ ለመቅደም ስለሚፈልግ፣ ከእኔ ጋር አይስማማም። ይህን ያደረገው እርሱ የሌላ ጎሳ አባል ስለሆነና የእኛን ጎሳ ስለማይወድ ነው።» «ሊጥስቲክ መቀባቷ መንፈሳዊት ሴት አለመሆኗን ያሳየናል።»

33ኛ ጥያቄ፡- ሀ) እነዚህ ከላይ የተጠቀሱት ምሳሌዎች ክርስቶስ በማቴ. 7፡1-6 ላይ ካስተማረው አሳብ ጋር የማይስማሙት እንዴት ነው? ለ) የሌሎች ሰዎችን አነሣሽ ምክንያቶች ለመፍረድ የምንሞክርባቸው ሌሎች መንገዶች ምንድን ናቸው?

የክርስቶስ ተከታዮችን ከሚያጋጥማቸው ታላላቅ ችግሮች አንዱ፣ ከሌሎች ክርስቲያኖች ጋር መልካም ግንኙነት አለማድረግ ነው። የችግሩም መንሥዔ በጎሳዎች፣ በመሪዎችና በግለሰቦች መካከል ጥርጣሬ የሚከሰትባቸውን ዐበይት ምክንያቶች አለመገንዘባችን ነው። ከግለሰቡ ተግባር ባሻገር ዘልቀን፣ ልቡን የምንመረምርበት የተለየ ዓይን ያለን ይመስለናል። ይህ ግን ስሕተት ነው። የሰውን ልብ የሚያውቀው እግዚአብሔር ብቻ ነው።

ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ከዚህ የሰዎች ዝንባሌ እንዲታቀቡ «አትፍረዱ» ሲል አጥብቆ አስጠንቅቋቸዋል። «መፍረድ» የሚለው ቃል ሁለት ፍካሬያዊ ትርጉሞች አሉት። በመጀመሪያ፣ ክርስቲያኖች ሊያደርጉ የሚገባቸውን ነገሮች መገምገምን ሊያመለክት ይችላል። ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ የሰዎችን፣ በተለይም የሐሰተኛ አስተማሪዎችን ሕይወት በመገምገም እውነተኛ ደቀ መዛሙርት መሆን አለመሆናቸውን እንዲለዩ ነግሯቸዋል (ማቴ. 7፡15-20)። ግምገማው የሚካሄደው ግን በግልጽ መረጃዎች እንጂ

በስውር አነሣሽ ምክንያቶች አይደለም። ሁለተኛው፡ መፍረድ የሌሎችን አነሣሽ ምክንያቶች በንቀት መመልከትን ሊያመለክት ይችላል። ይህንን በምናደርግበት ጊዜ አመለካከታችን፡ «እኛ ከእነርሱ እንሻላለን» የሚል ነው። ከተግባራቸው አልፈን ልባቸውን ለማየት የምንችል ይመስለናል። ክርስቶስ በዚህ መንገድ መፍረድ እንደሌለብን ተናግሯል።

ብዙውን ጊዜ ሌሎችን ስንተች የራሳችንን ልብ በኃጢአት መቆሸሽ ከምንም አንቆጥርም። ኢየሱስ በዓይኑ የእንጨት ግንድ (ምስሶ) ስላለበት ሰው በሚናገር አስገራሚ ምሳሌ ተጠቅሟል። ይህ ሰው በዓይኑ ጉድፍ ያለበት ሰው ሲያጋጥመው ለመርዳት ይሽቀዳደማል። በራሱ ዓይን ውስጥ ያለው ግንድ ግን ይህን ከማድረግ ይከለክለዋል። በተመሳሳይ መንገድ፡ የሌላውን ሰው የባሕርይ ችግር ወይም ድብቅ ኃጢአት ማየቱ ቀላል ነው። ነገር ግን ብዙዎቻችን የራሳችንን አጥርተን አንመለከትም። ለዚህ መፍትሔው የሌላውን ሰው ችግር ለማቃለል አለመሞከር አይደለም። ችግር ያለበትን ሰው መርዳቱ ተገቢ ነው። በመጀመሪያ ግን የራሳችንን ሕይወት አይተን ሌሎች ሕይወታችንን ለመመርመር እንዲረዱን ልንጠይቃቸው ይገባል። መጀመሪያ ሕይወታችን ከእግዚአብሔር ጋር እንዲስተካከል ካደረግን በኋላ፡ ሌላው ሰው በእግዚአብሔር ቃል ብርሃን ሕይወቱን እንዲመረምር በትሕትና ልንረዳው እንችላለን (ያዕ. 5:19-20፤ ገላ. 6:1)።

የሌሎች ሰዎችን ችግሮች እየተመለከትን አነሣሽ ምክንያቶቻቸውን መፍረድ በምንጀምርበት ጊዜ፡ ምን ይከሰታል? በመጀመሪያ፡ ሰዎች በእኛ ላይ ይፈርዳሉ። በሁለተኛ ደረጃ፡ ለአመለካከታችን በእግዚአብሔር ፊት እንጠየቃለን።

ይህን አሳብ ወደ ተቃራኒ አቅጣጫ እንዳንወስድ መጠንቀቅ አለብን። አንዳንድ ሰዎች ግምገማ መፍረድ እንደሆነ በመግለጽ የዚህ ዓይነት ተግባር እንዳንፈጽም ያስጠነቅቁናል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን በእግዚአብሔር ቃልና በግልጽ ተግባራቸው ላይ ተመሥርተን ሰዎችን መገምገም እንዳለብን ያስተምራል። ለዚህ ነው ክርስቶስ የተቀደሰን ነገር ለውሸትና ለእሪያዎች መስጠት እንደሌለብን የሚያስረዳውን ምሳሌ የተናገረው። በዚህ ክፍል ውሾችና እሪያዎች ወንጌሉን ለመቀበል የማይፈልጉትን ሰዎች ያመለክታል። ስለሆነም ክርስቶስ፡ ደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔርን የሚቃወም አመለካከት ይዘው መስማት ለማይፈልጉ ሰዎች በመመስከር ጊዜያቸውን ማጥፋት እንደሌለባቸው ገልጾአል።

መርሕ አራት፡- እግዚአብሔር የትጋት ጸሎትን ያከብራል (ማቴ. 7:7-11)

ኢየሱስ ቀደም ሲል ስለ ጸሎት አስተምሯል (ማቴ. 6:9-15)። ክርስቶስ የጸሎት አመለካከታችን ከእግዚአብሔር በምንቀበላቸው ነገሮች ላይ ሳይሆን፡ «እግዚአብሔር ከሁሉም በላቀ ሁኔታ እንዴት ሊከብር ይችላል?» በሚለው ጉዳይ ላይ ማተኮር እንዳለበት አሳይቷል። በተጨማሪም ክርስቶስ ስለ ደቀ መዛሙርቱ ሕይወት ዐበይት የለውጥ አሳቦችን እያስተማረ ነበር።

ብዙዎቻችን ፈጥነን የምንሰጠው ምላሽ፡ «ይሄ የማይቻል ነው።» «እኔ ጠላቶቼን ልወድ፡ ባሕሪዬን ልቀይር አልችልም» የሚል ነው። ክርስቶስም ይህ በተፈጥሯዊ ብርታታችን ሊሳካ እንደማይችል ተናግሯል።

ነገር ግን የእግዚአብሔር ልጆች እንደ መሆናችን መጠን፡ ሁሉንም ነገር የሚያስቸል የኃይል ምንጭ አለን። ያ የኃይል ምንጭ የሚገኘው በጸሎት ነው። ኢየሱስ ወደ ጸሎት ርእሰ ጉዳይ ተመልሶ ደቀ መዛሙርቱ እንዲጠይቁ፡ በር እንዲያንኳኩና እንዲሾ አበረታቷቸዋል። (በግሪክ፡ ይህ የአንድን ጊዜ ሳይሆን የሁልጊዜ ጥያቄዎችን ያሳያል።) በተለይ ክርስቶስ እንደሚሆኑና እንደሚቻሉ ስለገለጸላቸው ጉዳዮች ባለማቋረጥ ከጸለይን፡ እግዚአብሔር ጸሎታችንን በመመለስ ኃይልን ይሰጠናል። በዚህ ጊዜ ባሕርያችን ይለወጥና ለሳለም በማይቻል መንገድ እንመላለሳለን። (ማስታወሻ፡- ምንም እንኳ ይህ የጸሎት መርሕ ከእግዚአብሔር ለምንፈልጋቸው ነገሮች ሊሠራ ቢችልም፤ ዓውደ ምንባቡ የሚያሳየው እግዚአብሔር የክርስቶስን ትእዛዛት የምንፈጽምበትን መንፈሳዊ እይታና ባሕርይ እንዲሰጠን መጠየቅን ነው።)

እግዚአብሔር ጸሎትን የዕድገታችን ሂደት አካል አድርጎ ይጠቀማል። በጸሎት ሳይተጋ መንፈሳዊ ብስለትን ሊያገኝ የሚችል ሰው የለም። በጸለይን ጊዜ እግዚአብሔር ፈጥኖ የሚመልስ ቢሆን ኖሮ፡ ማናችንም ለጸሎት ልንተጋ አንችልም ነበር። እርግጥ እግዚአብሔር ፈጣን ምላሽ የሚሰጥባቸው ጊዜያት አሉ። እንደዚሁም ደግሞ ትዕግሥትንና ለፈቃዱ መገዛትን እንማር ዘንድ ምላሹን የሚያዘገይባቸው ጊዜያትም አሉ።

በጸሎት ላይ ልበ ሙሉነትንና ባለማቋረጥ መትጋትን የሚሰጠን ስለ እግዚአብሔር ማንነት ያለን ግንዛቤ ነው። እርሱ ከምድራዊ አባቶቻችን በላይ ለእኛ ከሁሉም የሚሻለውን ነገር ለመስጠት ይቸኩላል። ነገር ግን ለእኛ የሚሻለንን የሚያውቀው እርሱ ነው። የትኛው ዳቦ፡ የትኛው እባብ እንደሆነ ያውቃል። ለዚህ ነው እግዚአብሔርን በመተማመን፡ ለእርሱ በመገዛትና ለፈቃዱ መፈጸም ሳናቋርጥ መጸለይ የሚገባን።

34ኛ ጥያቄ፡- ብዙውን ጊዜ የምትጸልየው ምን ለማግኘት ነው? ለሚቀጥለው ሳምንት የጸሎት ጥያቄዎችህን ሰብስብ። ለእግዚአብሔር ከብር ምን ያህል ጊዜ ትጸልያለህ? እግዚአብሔርን ስለ ማንነቱ ምን ያህል ጊዜ ታመሰግናለህ? እግዚአብሔር በማቴዎስ 5-7 ላይ የተጠቀሱትን አመለካከቶችና ባሕርይ እንዲሰጥህ ምን ያህል ጊዜ ትጠይቀለህ? ለግል ጥያቄዎችህ ምን ያህል ጊዜ ትጸልያለህ?

መርሕ አምስት፡- ለሌሎች ያለን አመለካከት ትክክለኛ መሆኑን ለእኛ እንዲደረግልን በምንፈልገው እናውቃለን (ማቴ. 7:12)።

ይህ መርሕ ተግባራችን መንፈሳዊ መሆን አለመሆኑን የምናውቅበት በመሆኑ፡ «ወርቃማው ሕግ» እየተባለ ሲጠራ ቆይቷል። ሰዎች ችግር በሚገጥመን ጊዜ እንዲረዱን፡ በሥራችን ላይ እንዲያበረታቱን፡ ላከናወንናቸው ተግባራት እንዲያመለካኩን እንፈልጋለን። ክርስቶስ ይህ

እውነት ከሆነ፤ ለሌሎች ልናደርገው እንደሚገባን ገልጽአል። ለእኛ እንዲሆን የምንፈልገውን ለሌሎች ማድረግ አለብን። ለእኛ የማንፈልገውን ደግሞ ለሌሎች ማድረግ የለብንም። ሌሎች ሰዎችን በአግባቡ ስለ ማስተናገድ በብሉይ ኪዳን ውስጥ በሚገኘው ሕግ ሁሉ (ሕግና ነቢያት) በዚህ ትእዛዝ ተጠቃሏል።

35ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ሰዎች እንዲያደርጉልህ የምትፈልጋቸውን ነገሮችና እንደት እንዲያስተናግዱህ እንደምትፈልግ ዘርዝር። ለ) የቅርብህ የሆኑትን አሥር ሰዎች ስም ዘርዝር። ለእነዚህ ሰዎች እነዚህን ነገሮች የምታደርግባቸውን መንገዶች ግለጽ።

የስብከቱን ፍጻሜ መምረጥ አለብህ (ማቴ. 7:13-28)

እግዚአብሔር ምንም ነገር በግድ እንዲሠራ አይፈልግም። እርሱ እንድንሄድበት የሚገባንን መንገድ በፊታችን ያኖራል፤ የተሳሳተ ምርጫ የሚያስከትሏቸውን አንዳንድ ሁኔታዎችንም ይነግረናል። ከዚያ በኋላ መታዘዝ ወይም አለመታዘዝ የእኛ ድርሻ ይሆናል። ክርስቶስም ስብከቱን የቋጨው ከፊታችን ያለውን ምርጫና ውጤቱን በማሳየት ነው። ክርስቶስ አራት ንጽጽሮችን አቅርቧል።

ሀ. ሁለት መንገዶች፡ ሁለት ደጆች (ማቴ. 7:13-14)። ሕይወት የሁለት መንገዶች ወይም ደጆች ድምር ውጤት ነው። ብዙ ሰዎች የሚሄዱበት ሰፊና ቀላል መንገድ አለ። እያንዳንዱ ሰው ሲወለድ በሰፊው ደጅ ይገባና በሰፊው ጎዳና መመላለስ ይጀምራል። ይህ ተወዳጅ መንገድ ነው። ነገር ግን በእግዚአብሔር ላይ የማመፅ ጎዳና ስለሆነ፤ የዘላለምን ፍርድ ያስከትላል። ሌላው መንገድ ጠባብና አስቸጋሪ ነው። በዚያ መንገድ የሚሄዱ ሰዎች ጥቂቶች ናቸው። ይህ ሰዎች በልደት ሳይሆን፤ በምርጫ የሚያገኙት መንገድ ነው። ይህ የስደት፤ የመስቀል፤ ወይም ለእግዚአብሔር የመታዘዝ መንገድ ነው። ይህ መንገድ አስቸጋሪ ቢሆንም፤ በመጨረሻ የዘላለምን ሕይወት የሚያስገኝ በመሆኑ አስደሳች ነው። ስለሆነም ለሕይወት የምንመርጠው መንገድ ፍጻሜውን ይወስነዋል። ከእነዚህ መንገዶች አንዱን የመምረጥ ዕድል ቢሰጠንም፤ መንገዱ እኛን የሚወስድበትን አቅጣጫ ልንቆጣጠር አንችልም።

ለ. ሁለት ዓይነት ዛፎችና ፍሬዎች (ማቴ. 7:15-20)። እንደዚሁም ሕይወት ተመሳሳይ የሚመስሉ ሁለት ዛፎች ናት። እነዚህ ሁለት ዛፎች የሃይማኖት መሪዎች ቢሆኑም፤ ክርስቲያኖችንም ሊያካትቱ ይችላሉ። አንዱ እውነተኛ መንፈሳዊ መሪ ሲሆን፤ ሌላኛው የሐሰት ነቢይ ነው። ሁለቱም ተመሳሳይ ቃላትን በመናገር፤ መጽሐፍ ቅዱስን በመጥቀስ፤ በተመሳሳይ ጊዜ በመሥራት፤ አንድ ዓይነት ይመስላሉ። ማን ከእግዚአብሔር እንደሆነና ማንስ ከእግዚአብሔር እንዳልሆነ እንዴት እናውቃለን? ክርስቶስ ልዩነቱ ከፍሬያቸው እንደሚታይ ተናግሯል። እንደ ክርስቶስ ሕይወቱን ሌሎችን ለማገልገል የመስጠት ባሕርይ ያለው ሰው፤ መንፈሳዊ መሪ ነው። ነገር ግን የክርስቶስ ባሕርይ የሌለውና የራሱን የግል ክብር የሚፈልግ፤ ለቤተ ክርስቲያን ምእመናን ራሱን እንደ መስጠት ፈንታ ከእነርሱ ትርፍ የሚሻ ሰው እርሱ የሐሰት መሪ ነው። (ይህ ሰዎች እውነተኛ መሢሕ የሆነውን

ክርስቶስ ሐሰተኛ የሃይማኖት መሪዎች ከሆኑት ፈሪሳውያን እንዲለዩ ፍንጭ ሳይሰጥ አልቀረም። እነርሱ የሚያገለግሉት ለራሳቸው ጥቅም ሲሆን፤ ክርስቶስ የመጣው ሕይወቱን ለሌሎች ለመስጠት ነበር። ማር. 10:45 አንብብ።)

ይህ ለቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጠንካራ ማስጠንቀቂያ ነው። ሕይወታቸው በማቴዎስ 5-7 ላይ በተገለጹት ባሕርያት ካልተሞላ፤ ወይም ከአመራሩ ስፍራ የግል ጥቅም የሚፈልጉ ከሆኑ፤ በእግዚአብሔር ሳይሆን በክፉው ተጠርተዋል ማለት ነው። እነዚህ ለጥፋት የተላኩ ተኩሳዎች ናቸው። ስለሆነም፤ ፍሬ የማይሰጥ ዛፍ የኋላ ኋላ ተቆርጦ እንደሚጣል ሁሉ፤ እነዚህም መሪዎች ይጠፋሉ።

ሐ. በእግዚአብሔር ፊት የሚቆሙ ሁለት ዓይነት የክርስቶስ ተከታዮች (ማቴ. 7:21-23)። ይህ ክርስቶስ ከሐሰተኛ መሪዎች ይልቅ በሐሰተኛ ደቀ መዛሙርት ላይ ትኩረት አድርጎ ሲያስተምር የቆየው አሳብ ተከታይ ነው። አንዳንድ ጊዜ ማን የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነና እንዳልሆነ መለየቱ ቀላል አይሆንልንም። ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት በምንቆምበት ጊዜ ልዩነቱ በግልጽ ይታያል። አንዳንድ ሰዎች ትንቢትን የመናገር፤ አጋንንትን የማስወጣት፤ ተአምራትን የማድረግ፤ በቃላቸው የክርስቶስን ጌትነት የመቀበል ባሕርይ ይታይባቸዋል። (ማስታወሻ፡- ክርስቶስ በዚህ ስፍራ አምላክነቱን በግልጽ በማመልከት፤ በሰዎች ላይ መፍረድን ወደ ሲኦል ወይም መንግሥተ ሰማይ መግባት እንዳለባቸው የመወሰን ሥልጣን እንዳለው ገልጾአል።) ነገር ግን ለራሳቸው ኖረው ለራሳቸው ስለ ሠሩና ከክርስቶስ ጋር የግል ግንኙነት ስላልመሠረቱ፤ እነዚህ ሰዎች ወደ ሲኦል እንደሚላኩ ክርስቶስ ተናግሯል። ሌሎች በእነዚህ ምዕራፎች ውስጥ የተገለጹትን የደቀ መዝሙርነት ባሕርያት ተላብሰው ለእግዚአብሔር እየተገዙ የሚኖሩ ሰዎች አሉ። እነዚህ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር ዘላለማዊ መንግሥት ይገባሉ።

ይህ ክርስቶስ ለእያንዳንዳችን የሚሰጠን ማስጠንቀቂያ ነው። የሰዎች እውነተኛ ደቀ መዝሙርነት የሚታወቀው ከንግግራቸው፤ ወይም ከሚሠሯቸው አስደንቂ ተአምራት አይደለም። የእውነተኛ ደቀ መዝሙር ዋንኛ ማረጋገጫ ከክርስቶስ ጋር ያለው ግንኙነትና ውስጣዊ የግል ሕይወቱ ብቃቶች ናቸው።

36ኛ ጥያቄ፡- ሀ) ይህ ተአምራትን የሚሠራ ሰው ሁሉ ከእግዚአብሔር እንደሆነ እንዳናስብ የሚያስጠነቅቀን እንዴት ነው? ለ) ኢየሱስ ባሕርይና ታዛዥነት፤ ከተአምራትና ንግግርን ከማሳመር እንደሚበልጥ የተናገረው ለምንድን ነው?

መ. ሁለት ቤት ሠሪዎችና ሁለት ቤቶች (ማቴ. 7:24-27)። ኢየሱስ ሰዎች ምርጫ እንዲያደርጉ ለማገዝ አንድ ተጨማሪ አጠቃላይ ጥሪ በማቅረብ ስብከቱን አጠቃሷል። የክርስቶስ ደቀ መዝሙር መሆን ቀላል ተግባር አይደለም። ሕይወት በችግሮች የተሞላች ናት። ሰዎች በዓለም ውስጥ የሚጋፈጧቸው የተለመዱ ችግሮች እንዳሉ የታወቀ ሲሆን፤ የክርስቶስ ደቀ

መዛሙርት ደግሞ ከጥላቻና ስደት ጋር በተያያዘ ጊዜያት ተጨማሪ ችግሮች አሉባቸው። እነዚህ ችግሮች በሚመጡበት ጊዜ የግለሰቡ የእምነት ሕንጻ ጸንቶ ይቆማል ወይስ ይፈራርሳል። የእምነቱ መጽናት ወይም መፈራረስ የሚወስነው በእምነቱና በመሰጠቱ መሠረት ላይ ነው። የክርስቶስን ትምህርት በጥንቃቄ አጥንቶ ከሕይወቱ ጋር ካዛመደ፣ እምነቱ ይጸናል። ነገር ግን ጠንካራውን የደቀ መዝሙርነት ጥሪ ሰምተው ጠባቢን መንገድ ካልመረጡ፣ እምነታቸው ወዲያውኑ ይጠፋል።

በአሁኑ ወቅት ብዙ ሰዎች ከእምነታቸው እየወደቁ ናቸው። ይህ ለምን ሆነ? ለሰዎች የተላላተ ምርጫ ስለምናቀርብላቸው ይሆን? ሊያጋጥማቸው ስለሚችለው አስከፊ ስደት ሳንጠቁም፣ በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ እመኑ እያልን እንጠራለን። የክርስቶስ ደቀ መዝሙር መሆን በሕይወታቸው፣ በተግባራቸውና ከዓለም ጋር ባላቸው ግንኙነት ላይ የሚያስከትላቸውን ዐበይት ለውጦች አንናገርም። ስለሆነም ሰዎች ቀላል ውሳኔ ይሰጡና ችግር ሲመጣ ይሸሻሉ። ነገር ግን ቀደም ብለው ለውጦቹን ካወቁና ጠባቢን መንገድ ከመረጡ፣ ዋጋቸውን ተምነዋልና ችግር ሲመጣ እምነታቸውን አይተዉም።

37ኛ ጥያቄ፡- የክርስቶስ ተከታይ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ይበልጥ ለማብራራት፣ የወንጌል ምስክርነታችንና አዳዲስ ክርስቲያኖችን የምናስተምርበት መንገድ እንዴት ሊለወጥ ይገባል?

ማቴዎስ፡ ክርስቶስ ባስተማረ ጊዜ፣ የሰሙትን ሰዎች ምላሽ በማቅረብ፣ ይህን ክፍል ደምድሟል። ሰዎችን ያስደነቀው የክርስቶስ ትምህርት ብቻ ሳይሆን፣ ያስተማረበት መንገድ ጭምር ነበር። እንደ አይሁድ ሃይማኖት መምህራን ሌላ ታላቅ ሰው የተናገረውን እየደገመላቸው አልነበረም። ከእግዚአብሔር ጋር እኩል ሥልጣን እንዳለው ነበር ያስተማራቸው። እንደ መሢሕ፣ እግዚአብሔር ብሉይ ኪዳንን ሲሰጥ ምን አላብ እንደ ነበረው ያውቅ ነበር። ለሰዎቹም የሕይወት ምርጫቸው የዘላለም ሕይወት ወይም ሞት እንደሚያስከትል በግልጽ ለመናገር ይችላል ነበር።

አምስተኛ ቀን፡- የዚህን ሳምንት ትምህርት ከልስና ከሳምንታዊው ስብሰባ የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ

ማስታወሻ፡- በመጀመሪያው ሳምንት ትምህርት ጊዜ የተነገረውን የስብሰባ ሥርዐት ተከተል።

የውይይት ጥያቄዎች፡-

1. ሀ) ኢየሱስ ደቀ መዛሙርቱ ሊኖራቸው እንደሚገባ ያስተማራቸውን ባሕርያት ዘርዝር። ለ) ክርስቲያኖች እነዚህን ባሕርያት እንዴት በሕይወታቸው ውስጥ ሊያሳዩ እንደሚችሉ የተለያዩ ምሳሌዎችን እያነሣችሁ ተወያዩ። ሐ) እነዚህ ባሕርያት በክርስቲያኖች ውስጥ በብዛት ይገኛሉ? መ) ቤተ

ክርስቲያን ለአዳዲስ ክርስቲያኖች ስለ እነዚህ ባሕርያት የምታስተምራቸው እንዴት ነው? እንዴት በተሻለ ሁኔታ ልታስተምር ትችላለህ?

2. ሀ) ኢየሱስ ሊከተሉት የፈለጉትን ሰዎች ያስተማረውን፤ እኛ ለመሰከርን ላቸው ሰዎች ከምናስተምረው ጋር አንጻጽር። ልዩነቱንና አንድነቱን ግለጽ። ለ) ክርስቶስ በዕለተ እሑድ በቤተ ክርስቲያን ለማመን የሚፈልጉትን ሰዎች የሚያነጋግር ቢሆን፤ ምን የሚል ይመስልሃል? ሐ) ክርስቶስ ካስተማረው ጋር ለማስማማት ከትምህርታችን መለወጥ የሚገባው ምንድን ነው?

3. ፈሪሳውያን ሕግን ስለ መጠበቅ ያስተማሩትን፤ ክርስቶስ ስለ ብሉይ ኪዳን ካስተማረው ጋር አንጻጽር። መንፈሳዊ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ፤ ክርስቶስ ያስተማረውን አሳብ ይዘን ለመገኘት ዛሬ በቤተ ክርስቲያናችን ምን ሊለወጥ ይገባል?

4. ሀ) ክርስቶስ ስለ አምልኮ ያስተማራቸውን ዐበይት እውነቶች ዘርዝር። ለ) ዛሬ ክርስቲያኖች ከእነዚህ ከየትኞቹ እውነቶች ጋር ነው የሚታገሉት?

5. ሀ) በማቴ. 6:19-7:29 ላይ ክርስቶስን ስለ መከተል የተገለጹትን አምስት መርሆች ዘርዝር። ለ) እነዚህን መርሆች ተግባራዊ ልታደርግ የምትችልበትን አንድ ሁኔታ በምሳሌነት ጥቀስ።

ትምህርት ሰባት

የመጀመሪያ ቀን

ማቴዎስ 8-9

1ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 8-9 አንብብ። ሀ) ክርስቶስ የፈጸማቸውን የተለያዩ ተአምራት ዘርዝርና እያንዳንዳቸው ስለ ክርስቶስ ምን እንደሚያስተምሩ ግለጽ። ለ) ከእነዚህ ምዕራፎች ስለ ደቀ መዝሙርነት ምን እንማራለን? ሐ) የክርስቶስ ፈውስ ዛሬ ብዙ አገልጋዮች ከሚያካሂዱት ፈውስ ጋር በምን እንደሚመሳሰልና እንደሚለያይ ግለጽ።

ማቴዎስ የክርስቶስን የሕይወት ታሪክ የጻፈው፤ እውነተኛ መሢሕ መሆኑን ለአይሁዶች ለማሳመንና ለክርስቲያኖች ደግሞ የክርስቶስ ተከታይ መሆን ማለት ምን ማለት እንደሆነ ለማመልከት መሆኑን ተመልክተናል። ማቴዎስ ክርስቶስ ስለፈጸማቸው አሥር ተአምራት የገለጸበት ሁኔታም እነዚህ ቁጥሮች ያሳየናል። ማቴዎስን ከሌሎች ሁለት የወንጌል መመሳሰል ጋር በምናንጻጽርበት ጊዜ፤ 1) ማቴዎስ እነዚህን ታሪኮች በጊዜ ቅደም ተከተል ከተራራው ስብከት በፊት የተፈጸሙ ሲሆኑ፤ የተቀሩት ግን ከዚያ በኋላ የተፈጸሙ ሳይሆኑ አይቀሩም። ማቴዎስ ግን ክርስቶስ የፈጸማቸውን የተአምራት ዓይነቶች ለማብራራት ተጠቅሞባቸዋል። 2) ማቴዎስ በክርስቶስ ትምህርት ላይ በማተኮሩ ምክንያት፤ ስለ እነዚህ ተአምራት ከማርቆስና ሉቃስ ያነሰ ማብራሪያ ይሰጣል።

1. የለምጸሙ ሰው መፈወስ ተአምር (ማቴ. 8:1-4)

በአይሁዶች አመለካከት እንደ ለምጽ ያለ አስከፊ በሽታ አልነበረም። አይሁዶች በአያሌ ምክንያቶች ለምጽን ይጠሉ ነበር። በመጀመሪያ፤ በሽታው ሊፈወስ የማይችልና የግለሰቡን መልክ የሚያበላሽ ነው ብለው ስለሚገምቱ ነበር። ሁለተኛ፤ በአይሁድ እምነት ለምጻም ሰው ርኩስ በመሆኑ፤ ከቤተሰቡና ከጎብረተሰቡ ተለይቶ ሌሎች የማይፈለጉ ሰዎች ከሚኖሩበት ወጣ ያለ አካባቢ ለመኖር ይገደድ ስለነበረ ነው።

ለምጻሙ ሰው ክርስቶስ እንዲፈውሰው በጠየቀው ጊዜ፤ ክርስቶስ አንድ ቃል በመናገርና በመዳሰስ ፈወሰው። ክርስቶስ ለምጻሙን በመንካቱ በሽታውን አለመፍራቱንና ለበሽተኛው ርኅራኄ እንዳለው አሳይቷል። የክርስቶስ ዳሰሳ ከማርክስ ይልቅ በሽተኛውን ከለምጹ አነጻው። ክርስቶስ ግለሰቡ እንደገና ከማኅበረሰቡ ለመቀላቀል የብሉይ ኪዳንን መስፈርቶች እንዲያሟላ በማዘዙ፤ ለሕጉ የነበረውን አክብሮት አሳይቷል (ዘሌዋ. 13-14)።

ከዚያም ለምጻሙ ስለ ተአምሩ ለማንም እንዳይናገር አስጠነቀቀው። ለምን? ለዚህ በምክንያትነት የሚጠቀሱ አያሌ አሳቦች አሉ። በመጀመሪያ፤ ክርስቶስ በተአምር አድራጊነት ለመታወቅ አልፈለገም ነበር። ስለሆነም የተአምራት ሠሪነቱ ዜና እንዲሰራጭ አልፈቀደም። ሁለተኛ፤ ክርስቶስ አገልግሎቱ ሚዛናዊነትን እንዲያጣ አልፈለገም። ፍላጎቱ በሰዎች ሕይወት ውስጥ ዘላቂ ፍሬና ለውጥ ሊያስከትል በሚችለው የማስተማር አገልግሎቱ ላይ ለማተኮር ነበር። በፈውስ አገልግሎቱ ላይ ማተኮር፤ የሰዎችን አሳብ ይበልጥ በመሳብ፤ አስፈላጊ ከሆነው ጉዳይ ለማስተማሪያ የሚፈልገውን ጊዜ ይሻማበት ነበር። ሦስተኛ፤ ሕዝቡ ለመንፈሳዊ ለውጦች ትኩረትን ሳይሰጥ ሥጋዊ ፍላጎታቸውን የሚያሟላ ዓይነት መሢሕ አድርገው እንዲረዱት አልፈለገም ነበር።

ማቴዎስ ይህን የመጀመሪያ ተአምር የጠቀሰው፤ ለአያሌ ምክንያቶች ነበር። በመጀመሪያ፤ አይሁዶች በመሢሔ የአገዛዝ ዘመን ለምጽ እንደማይኖር ያምኑ ነበር። ስለሆነም ክርስቶስ እንደ መሢሕ ለምጽን የማስወገድ ኃይል እንዳለው ለማሳየት ፈለገ። ሁለተኛው፤ ማቴዎስም ኢየሱስ በየትኛውም ዓይነት በሽታ ላይ ኃይል እንዳለው አሳየ። በዚህ ረገድ ኢየሱስ ለምጽን መፈወስ ከቻለ የትኛውንም ዓይነት በሽታ ሊፈውስ ይችላል ማለት ነው። የክርስቶስ ተከታዮች የሆንን ሁላችን ክርስቶስ ከበሽታ ሊፈውስ እንደሚችል ማመን አለብን። ነገር ግን ክርስቶስ በሽታዎችን ሁሉ የመፈወስ ኃይል ቢኖረውም፤ የሚሠራው እንደ ፈቃዱ ስለሆነ፤ የተገኙት መንፈስ ሊኖረን ይገባል።

ዛሬ ብዙ ሰዎች የፈውስ አገልግሎት ይዘው ወደ ተለያዩ አብያተ ክርስቲያናት ይሄዳሉ። የፈውስ አገልጋይ ሁሉ ከእግዚአብሔር እንዳልሆነ ግልጽ ነው (2ኛ ተሰ. 2፡9፤ ራእይ 13፡13-14፤ 19፡20 አንብብ)። አንድ የፈውስ አገልጋይ እግዚአብሔርን መወከል አለመወከሉን እንዴት እናውቃለን? ባለፈው ሳምንት እንደተመለከተነው፤ ቀዳሚው መንገድ የግለሰቡን ባሕርይ መፈተን ነው። ግለሰቡ በማቴዎስ 5፡3-12 ላይ የተጠቀሱት ባሕርያት አሉት? ከዛሬው ታሪክ የምንመለከታቸው ሌሎች

ፍንጮች አሉ። ግለሰቡ የክርስቶስን የፈውስ አገልግሎት ምሳሌ ይከተላል? የክርስቶስን የፈውስ አገልግሎት በምንመለከትበት ጊዜ፤ ሰዎች ሁሉ ብድግ ብለው በመቆም ፈውሳቸውን እንዲቀበሉ እንዳላዘዙና «አጠቃላይ» ፈውስ እንዳልሰጠ እንመለከታለን። ከሕዝቡ መካከል ሳይሆን፤ ከሚፈውሰው ግለሰብ ጋር በግል ይገናኝ ነበር። በተጨማሪም፤ ሰዎች እንደ ተአምራት ሠሪ እንዲረዱትና ወደ እርሱ እንዲሳቡ የማድረግ ፍላጎት አልነበረውም። ስለዚህ ሕዝቡ ስለ ተአምራቱ እንዳያወሩ ለማድረግ ከፍተኛ ጥረት ያደርግ ነበር። ክርስቶስ ሰዎች ከእርሱ ጋር ግንኙነት እንዲመሠርቱና እግዚአብሔርን በሚያስከብር መንገድ እንዲኖሩ ማስተማር ከፈውስ እንደሚበልጥ ያውቅ ነበር። በዚህም እንዲሁም የክርስቶስ ፈውስ ቅጽበታዊና የተሟላ እንደሆነ እንመለከታለን። ከፊል ፈውስ (ለምሳሌ፤ የሸባው ወደ ማኅከስ ደረጃ መሻሻል) ወይም በሽታው ዳግም ያገረሸበት ሁኔታ አልነበረም። ዛሬ የምንመለከታቸው አብዛኞቹ የፈውስ አገልግሎቶች ከዚህ ጋር አይመሳሰሉም። ይህም በአሁኑ ዘመን የሚዘወተረውን የፈውስ አገልግሎት እንዳንቀበል ያደርገናል።

2. የመቶ አለቃው ባሪያ ፈውስ (ማቴ. 8:5-13)

ምንም እንኳ ማቴዎስ ወንጌሉን የጻፈው ለአይሁዶች ቢሆንም፤ ክርስቶስ ለአሕዛብም ትኩረትን እንደሰጠ አመልክቷል። ስለሆነም፤ ማቴዎስ የመቶ አለቃውን ባሪያ የፈውስ ታሪክ አካትቷል። የመቶ አለቃው የ100 ሰዎች ወታደሮች ሹም የሮም ጦር መኮንን ነበር። ይህ የመቶ አለቃ ዋነኛ የንግድ መተላለፊያ በሆነችው በቅፍርናሆም ይኖር ነበር። ምንም እንኳ የሮም ወታደሮች በአይሁዶች የተጠሉ ቢሆኑም፤ ይህ የመቶ አለቃ በጣም የተከበረ መሁኑን (ሉቃስ 7:1-5) ይናገራል። ይህን ሰው ራሳቸው አይሁዶች ነበሩ ወደ ክርስቶስ አምጥተው እንዲፈውሰው የለመኑት።

ማቴዎስ የዚህን መቶ አለቃ አስደናቂ እምነትና ስለ ክርስቶስ ኃይል የነበረውን ግንዛቤ ገልጾአል። ሰውዬው አሕዛብ ቢሆንም፤ እምነቱና ለክርስቶስ የሰጠው እውቅና ከአብዛኞቹ አይሁዶች የላቀ ነበር። አይሁዶች እንረከሳለን ብለው ስለሚፈሩ፤ ወደ አሕዛብ ቤት አይሄዱም ነበር። ነገር ግን ክርስቶስ ለዚህ ዓይነት ግርጃ ስለማይገዛ ወደ ግለሰቡ ቤት ለመሄድ ፈለገ። የመቶ አለቃው ግን ከለከለው። ይህን ያደረገው ክርስቶስ እንዳይረከስ ስለፈለገ ነበር ወይስ፤ ኃጢአተኛ በመሆኑ ክርስቶስን በቤቱ የማስተናገድ ብቃት እንዳልነበረው በመገንዘብ? መልሱን አናውቅም። ከግለሰቡ ምላሽ የምንረዳው ነገር ቢኖር፤ በክርስቶስ ኃይል ላይ ሙሉ እምነት እንደ ነበረው ነው።

የመቶ አለቃው የክርስቶስን ኃይል ከራሱ ሥልጣን ጋር አነጻጸረ። ሮማውያን ሁሉም ሥልጣን ከንጉሡ እንደሚመነጭ ያምኑ ነበር። ያ ሥልጣን በተዋረድ እስከ ተራው ወታደር ይደርሳል። በየትኛውም የተዋረዱ ደረጃ ላይ አልታዘዝም ማለት ንጉሡን ካለመታዘዝ እኩል ይቆጠር ነበር። ተግባራቱም የሚፈጸሙት በቃል ትእዛዝ ነበር። እንደ መቶ አለቃ፤ ሥራውን ራሱ የማከናወን ግዴታ አልነበረበትም። ሥልጣን ማለት ሌሎችን እያዘዙ

ማሠራት ማለት ነበር። የመቶ አለቃው ይህንን ግንዛቤውን ከክርስቶስ ጋር አዛምዷል። ሁሉም አጠቃላይ ሥልጣን ከእግዚአብሔር እንደሚመነጭና እንደ እግዚአብሔር ወኪል የክርስቶስ ቃላት የእግዚአብሔርን ሥልጣን እንደሚያንጸባርቁ ተገነዘበ። የመቶ አለቃው ክርስቶስ ቃላት ኃይል እንዳለውና ራሱ ወደ ቤቱ መምጣት እንደማያስፈልገው አመነ። የአፋ ቃል ብቻ ፈውስን ያመጣል ብሎ አሰበ። የክርስቶስ ንግግር እግዚአብሔርን ስለሚወክል፣ የአፋ ቃል እንደሚፈውስ አመነ። የዚህን ግለሰብ እምነት ቃላቱን የምንገነዘበው ስለ ክርስቶስ ኃይልና ከእግዚአብሔር ጋር ስላለው ግንኙነት ከማወቁ ላይ ብቻ ሳይሆን፣ ክርስቶስ ከበሽተኛው አጠገብ ርቆ ቢገኝም እንኳ ሊፈውስ እንደሚችል በማመኑ ነው። እስከዚህ ጊዜ ድረስ፣ ክርስቶስ ይህንን አላደረገም ነበር።

ክርስቶስ በመቶ አለቃው እምነትና ግንዛቤ ተደነቀ። ኢየሱስ ለአይሁዶችና ለደቀ መዛሙርት ብዙ አሕዛብ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንደሚጨመሩ በመግለጽ አስጠነቀቀ። ሥጋዊ ዝርያቸው የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል ያደርገናል ብለው የሚያስቡ ብዙ አይሁዶች ደግሞ ከመንግሥቱ ውጭ ቀርተው የዘላለምን ፍርድ ይቀበላሉ።

3. ኢየሱስ የዴፕሮስን አማትና ሌሎች ሰዎችን ፈወሰ (ማቴ. 8:14-17)

ማቴዎስ የክርስቶስን የፈውስ አገልግሎት ማብራራቱን ቀጥሏል። የዴፕሮስ አማትና ሌሎችም የከተማይቱ ነዋሪዎች ተፈወሱ። በተጨማሪም፣ ክርስቶስ አጋንንትን ከሰዎች አስወጣ። ነገር ግን ማቴዎስ በዚህ ታሪክ ውስጥ አጽንኦት የሰጠው ለተአምሩ ሳይሆን፣ ለብሉይ ኪዳን ትንቢት ፍጻሜ ነበር። ክርስቶስ በሁሉም ዓይነት በሽታዎች ላይ ኃይል እንዳለው በማሳየቱ፣ በኢሳይያስ 53:4 እንደተተነበየው፣ መሢሔ የእግዚአብሔር ባሪያ መሆኑን አረጋግጧል።

በእነዚህ ሦስት ተአምራት ሁሉ፣ ማቴዎስ በዓለም የማይጠቅሙ ተደርገው የሚታሰቡትን ሰዎች መምረጡ አስገራሚ ነው። የመጀመሪያው ከበሽታው የተነሣ ከጎብረተሰቡ የተገለለ ለምጻም ሲሆን፣ ሁለተኛው በብዙ ምክንያት የተናቀ አሕዛብ ነበር። ሦስተኛዋ በጾታዊ ምክንያት ዝቅተኛ ግምት የሚሰጣት ሴት ነበረች። ምናልባትም ማቴዎስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዓለም ለናቃቸው ሰዎች የሚያስብ መሆኑን ለማሳየት የፈለገ ይመስላል። ማንም ለእርሱ አላስፈላጊ አይደለም፤ እርሱ ሰዎችን በእኩል ደረጃ ያያል።

4. ክርስቶስ ደቀ መዝሙርነት ስለሚያስከፍለው ዋጋ አብራራ (ማቴ. 8:18-22)

ማቴዎስ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር ለመሆን ስለፈለገ አንድ ሰው በመግለጽ፣ የተአምራት ትረካውን ገትቷል። በዚህም ማቴዎስ ዋነኛው ጉዳይ ደቀ መዝሙርነት እንጂ ተአምር እንዳልሆነ አሳይቷል። ክርስቶስን መከተል ማለት ምን ማለት ነው? በመጀመሪያ፣ አንድ የሕግ መምህር ክርስቶስን

ለመከተል ሲጠይቅ፡ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ሥጋዊ ምኞት የሌላቸው መሆኑን በመግለጽ አስጠነቀቀው። የሰው ልጅ የሚያርፍበት ስፍራ አልነበረውም። ስለዚህ ክርስቶስ የሚሄድበት የመስቀሉ መንገድ ብዙውን ጊዜ የመከራ መንገድ ስለነበረ፤ ማንም ሰው ለሥጋዊ ጥቅም ክርስቶስን መከተል አይችልም ነበር። መለኮታዊው ንጉሥ ምንም ነገር እስከማይኖረው ድረስ ራሱን ዝቅ ካደረገ። ደቀ መዛሙርቱም አርአያነቱን ለመከተል መሞከር ነበረባቸው። ክርስቶስ ግለሰቡ የደቀ መዝሙርነትን ዋጋ ለመክፈል መፍቀዱን እየፈተነ ነበር።

2ኛ ጥያቄ፡- ዳን. 7:13-14 አንብብ። ሀ) ዳንኤል ስለ እግዚአብሔር መንግሥት የተመለከተውን ግለጽ። ለ) እግዚአብሔር የአገዛዝ ሥልጣን የሰጠው ለማን ነበር? ሐ) ማቴ. 9:6፤ 12:8፤ 13:41፤ 16:27፤ 17:12፤ 19:28፤ 24:30፤ 26:64 አንብብ። እነዚህ ምንባቦች ስለ ሰው ልጅ ምንን ያስተምራሉ?

እዚህ ለመጀመሪያ ጊዜ ክርስቶስ ራሱን የሚጠራበትንና በምስሰለ ወንጌላት ውስጥ በብዛት ተደጋግሞ የተጠቀሰውን ስም እናገኛለን። ሌሎች ብዙውን ጊዜ በዚህ ስም አይጠሩትም። በወንጌላት ውስጥ ይህ ስም ያገለገለው ለክርስቶስ ብቻ ነበር። ይህ ስም ከየት መጣ? ሁለት አማራጭ ምንጮች አሉ። በመጀመሪያ፡ ይህ <ሰብአዊ ስው> ለማለት የተጠቀመበት እንደሆነ የሚናገሩ ወገኖች አሉ። ምክንያቱም ቃሉ በብሉይ ኪዳን ውስጥ ብዙውን ጊዜ በዚህ ትርጉም አገልግሏል። በመዝሙር 8:4 ላይ «የሰው ልጅ» የሚለው ቃል የሰው ልጆችን ሁሉ የሚያመለክት ሲሆን፤ ለሕዝቅኤል ከተሰጡት ስሞች አንዱ ነው (ሕዝ. 2:1-8)። በወንጌላት ግን ኢየሱስ ሰብአዊነቱን ለማጥላት የሞከረ አይመስልም።

አብዛኞቹ ምሑራን የዚህ አገላለጽ ምንጭ ዳንኤል 7:13-14 እንደሆነ ያምናሉ። ዳንኤል በራእዩ «የሰውን ልጅ» የሚመስል መለኮታዊ አካል ወደ እግዚአብሔር አብ ዘንድ ሄዶ የንግሥናን ሥልጣን፤ ክብርና ኃይል እንደ ተቀበለ ተመልክቷል። ይህም ለክርስቶስ መለኮታዊ መሢሕነት ግልጽ የሆነ የማዕረግ ማስረጃ ነበር።

ኢየሱስ ይህንን ስም ለራሱ የመረጠው ለምንድን ነው? ምናልባትም ይህ አይሁዶች ለመሢሕነት በብዛት ያልተጠቀሙበት ስለሆነ፤ የተሳሳተ ግንዛቤን ያስወግዳል በሚል እምነት ይሆናል። ክርስቶስ ይህን ስም ተጠቅሞ ምን ዓይነት መሢሕ እንደሆነ ለማሳወቅ ይችላል ነበር። «የዳዊት ልጅ» ወይም «መሢሕ» የሚሉ ሌሎች ስሞች፤ ሰዎች በእስራኤል ላይ ስለሚነግሥ ፖለቲካዊ መሪ እንዲያስቡ ያደርጉ ነበር። ክርስቶስ የመጣው ግን በዚህ መንገድ አልነበረም። እርሱ የመጣው መከራን እንደሚቀበል የእግዚአብሔር ባሪያ ሆኖ ነበር (ኢሳ. 53)። አንድ ቀን በአጽናፈ ዓለሙ ላይ መለኮታዊ ገዥ ሆኖ ይመጣል። ክርስቶስ በዚህ ስም ላይ ያስተማረውን ብናስተውል፤ የሰው ልጅ መከራ እንደሚቀበልና እንደሚሞት መግለጹን እንረዳለን። ይህም አብዛኞቹ አይሁዶች ያልተገነዘቡት የመሢሕ አገልግሎት ነበር። ነገር ግን ክርስቶስ ወደፊት የሰው ልጅ በክብር፤ በደመና ለመግዛት ከመላእክቱ ጋር

ወደ ምድር እንደሚመለስም ተናግሯል። ይህ ከዳንኤል ራእይ ጋር የበለጠ ተመሳሳይነት አለው። ስለሆነም ይህ ክርስቶስ ሰው በመሆኑ ላይ ሳያተኩር፤ ይበልጥ አምላክነቱንና በምድር መንግሥታት ሁሉ ላይ የሚነግሥ መሆኑን ያስረዳል።

ሁለተኛው ምሳሌ አባቱን ለመቅበር ጊዜ ስለፈለገው ግለሰብ የሚናገር ነው። ብዙ ምሑራን ይህ ሰው ክርስቶስን ለመከተል ባለመፈለጉ ያቀረበው ተራ ማመኘኛ እንደሆነ ያስባሉ። እንደ ኢትዮጵያ ሁሉ፤ በእስራኤል አገር ሰው ከሞተ በአንድ ወይም ሁለት ቀናት ውስጥ ይቀበር ስለነበር፤ አባቱ እንደ ሞተ ካወቀ ቀድሞውኑ ሊቀብር ይችላል ነበር። ስለሆነም፤ ብዙ ምሑራን አባቱ ገና እንዳልሞተ ያስባሉ። አካውንት አባት ስላለው፤ ሰውዬው እስኪሞት ድረስ ለመጠበቅ ፈልጎ ነበር። ምናልባትም ግለሰቡ ለቤተሰቡ ባለው ፍቅር ሳቢያ በአባቱ እርጅና አመኘኝቶ የክርስቶስ ደቀ መዝሙር የሚሆንበትን ጊዜ እያራዘመ ይሆናል። ምናልባትም አባቱ ልጁ እንዳይለየው ወይም ክርስቶስን እንዳይከተል ይፈልግ ይሆናል። ስለሆነም፤ የአባቱን ቁጣ ፈርቶ እስኪሞት ለመጠበቅ ፈልጎ ይሆናል። ክርስቶስን እንዳይከተል ምን እንደ ከለከለው በትክክል ባናውቅም፤ ክርስቶስ ግን ሰውዬው እውነትን የመናገር ጉድለት እንዳለበት የተገነዘበ ይመስላል። ሰውዬው ክርስቶስን ለመከተል ቢፈልግም፤ ቤተሰቡን ለመተው አልወደደም። ስለሆነም ክርስቶስ የእርሱ ደቀ መዝሙር መሆንና እርሱን መውደድ፤ ቤተሰቡን ከመውደድና ከቤተሰብ ግዴታዎች እንደሚበልጥ ገለጸለት። የአንድ ሰው የቤተሰብ ግንኙነቶች ክርስቶስን ከመከተል ከከለከለው፤ ቤተሰቡን መካድ አለበት። (ሉቃስ 9፡59-60 አንብብ)። ኢየሱስ የዚህን ግለሰብ ለደቀ መዝሙርነት ራሱን የመስጠት ደረጃ እየፈተነ ነበር። ክርስቶስ ወደ አባቱ የሚሄድበት ጊዜ ቅርብ ስለነበረ ሰውዬው፤ እርሱን የሚከተልበት ረጅም ጊዜ አልነበረውም። ስለሆነም፤ መንፈሳዊ «ሙታን» እና ክርስቶስን ለመከተል የማይፈልጉ ሰዎች «በሥጋቸው» የሞቱትን መቅበር እንዳለባቸው ገልጸለታል።

3ኛ ጥያቄ፡- ሀ) የቤተሰብ አባላትንና ቤተሰባዊ ግዴታዎችን ከመከተል፤ ክርስቶስን ማስቀደም የሚቀልባቸውን መንገዶች በምሳሌ አስረዳ። ለ) አንዳንድ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች ሚዛናዊነትን አጥተው ጠቅላላ ጊዜያቸውን ለቤተ ክርስቲያን በመስጠት ለቤተሰቦቻቸው ጊዜ ሊያጡ የሚችሉት እንዴት ነው? ሐ) ሙሉ በሙሉ ተሰጥተን የክርስቶስ ደቀ መዝሙርት ላለመሆን ብዙውን ጊዜ ማመኘኛዎችን የምናቀርበው እንዴት ነው?

5. ክርስቶስ ማዕበሉን ጸጥ አደረገ (ማቴ. 8፡23-27)

ማቴዎስ ክርስቶስ በበሽታ ላይ የነበረውን ኃይል ያሳየ ሲሆን፤ እንደ መሢሕ በተፈጥሮ ላይ ያለውንም ኃይል ለማሳየት ፈልጓል። ስለሆነም በአንዲት ትእዛዝ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱንና ታንኳይቱን ሊያወድም የደረሰውን ማዕበል ጸጥ ያለኘበትን አጋጣሚ ተረከ።

ደቀ መዛሙርቱ በታንኳይቱ ውስጥ አብሯቸው እያለ መፍራታቸው ያለማመናቸው ምልክት ነበር። ጊዜው ከመድረሱ በፊት ማንኛውም ማዕበል

በኢየሱስ ላይ አደጋ ሊያስከትል አይችልም ነበር። ደቀ መዛሙርት ሁሉ በሰው ሕይወት እንደ ረሀብ፣ በሽታ፣ ሞት፣ የምድር መንቀጥቀጥ፣ ጎርፍና የመሳሰሉ ማዕበሎች እንዳሉ መገንዘብ አለባቸው። ክርስቶስ በእነዚህ ጊዜያት ሁሉ ከእኛ ጋር ያለ አማኤል እንደሆነ ማስታወስ አለብን። የትኛውም ማዕበል ጌታችንን አያናውጠውም። የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት በፍርሃት መሸነፋቸው ያለማመናቸው ምልክት ነበር። እኛም እንዲህ ባለ ሁኔታ ብንሸበር አንድም ክርስቶስ ከእኛ ጋር መሆኑን፣ አልያም እርሱ የሕይወት ማዕበሎችን ሁሉ እንደሚቆጣጠር ዘንግተናል ማለት ነው።

6. ክርስቶስ በአጋንንት የተያዘ ግለሰብ ፈወሰ (ማቴ. 8:28-34)

4ኛ ጥያቄ፦ ሀ) ሰዎች የሚፈሯቸውን እንደ ክፉ ዓይን፣ ክፉ መናፍስት፣ ጠንቋዮች ያሉ ነገሮችን ዘርዝርና የሚፈሩበትን ምክንያት ግለጽ። ለ) በዚህ ክፍል ከመናፍስት ዓለም ጋር ስላለን ግንኙነት ምን እንማራለን?

አብዛኞቹ ሰዎች የመናፍስት ዓለምን ይፈራሉ። በአንዳንድ አካባቢዎች፣ ሰዎች ለሞቱ አያትና ቅድማያቸው መናፍስት፣ በጥንቃቄ መሥዋዕት እያቀረቡ የመንፈሶቻቸውን ቁጣ ለማርገብ ይጥራሉ። በሌሎች አካባቢዎች ደግሞ፣ ክርስቲያኖችም ጭምር ክፉ ዓይን፣ ክፉ መናፍስትን ወይም ጠንቋዮችን ይፈራሉ። በአንድ አካባቢ፣ ቃልቸው የአምልኮ ሥርዓቱን ለመጀመር ከበሮውን ሲመታ፣ በአካባቢው የነበሩ ክርስቲያኖች በፍርሃት ተዋጡ። ወደ ውጭ ሮጠውም በመውጣት፣ «በኢየሱስ ስም» እያሉ ይጮኹ ጀመር።

ስለሆነም የክርስቶስ ተከታዮች ከመናፍስት ዓለምና ምትሐት ጋር ባለው ግንኙነት የክርስቶስን ማንነት ማወቁ አስፈላጊያችን ነው። እንደ መሢሕ መንፈሳዊ መንግሥቱን ለመጀመር፣ ክርስቶስ የሰይጣንን መንግሥት ማሸነፍ ነበረበት። ኢየሱስ በሰይጣን ላይ ሥልጣን እንዳለው ለማሳየት፣ ማቴዎስ ክርስቶስ ወዲያው ሁለት ሰዎችን ከአጋንንት ቁጥጥር ሥር ነፃ እንዳወጣቸው አመልክቷል።

ማቴዎስ ስለ ጦርነቱ ሲገልጽ፣ በአጋንንት የተያዙትን ሁለት ሰዎች ኃይል አብራራ። ማንም ሰው ሊቆጣጠራቸው አይችልም ነበር። ነገር ግን እነዚህ ሰዎች ከክርስቶስ ጋር ሲገናኙ፣ አጋንንቱ የክርስቶስን ማንነትና በእነርሱ ላይ ሥልጣን እንደነበረው ተገነዘቡ። መለኮታዊና ሙሉ የእግዚአብሔር ሥልጣን ያለው «የእግዚአብሔር ልጅ» መሆኑን አወቁ። አጋንንቱ የኋላ ጓላ ክርስቶስ እንደሚያሸነፋቸው ያውቁ ነበር። ፍርድ እንደሚሰጣቸውና በሲኦል እንደሚሠቃዩም ያውቁ ነበር። ይህም አጋንንት ብዙ ነገሮችን እንደማያውቁና የእግዚአብሔር ጊዜ ከእነርሱ እንደ ተሰወረ ያሳያል። በምድር ላይ የክርስቶስ ሚና ምን እንደሆነና መጀመሪያ በመስቀል ላይ ኃይላቸውን እንደት እንደሚያወድም አያውቁም ነበር (ቆላ. 2:13-15)። ነገር ግን አጋንንቱ ወዲያው ለክርስቶስ ታዘዙ። በቀላል ትእዛዝ ከክርስቶስ ወደ እሪያዎች እንዲገቡ አደረገ። እሪያዎቹም ወዲያውኑ ባሕር ውስጥ ገብተው ሰጠሙ።

የሚገርመው፤ መሢሔ በመካከላቸው ቢሆንም፤ የአካባቢው ሕዝብ ለንብረታቸው ላስተው ክርስቶስ እንዲሄድላቸው ጠየቁት።

የክርስቶስ ደቀ መዛሙርት የመናፍስትን ዓለም ማወቅ አለባቸው። ነገር ግን የመናፍስትን ዓለምም ሆነ እንደ ቃልቶች ለክፉ መናፍስት የሚሠሩትን ሰዎች መፍራት የለባቸውም። ደቀ መዛሙርቱ ሁልጊዜ ሊያስታውሱት የሚገባው መርሕ «በዓለም ካለው ይልቅ በእኛ ያለው ይበልጣል» (1ኛ ዮሐ. 4፡4) የሚለውን ነው። አማኑኤል የሆነው ክርስቶስ፤ ከእኛ ጋር እንዳለና የመናፍስትን ዓለም እንዳሸነፈ ማስታወስ አለብን (ዮሐ. 16፡33)። እንደዚህ ዓይነት የማይታዩ ነገሮችን መፍራት ያለማመን ተግባር ብቻ ሳይሆን፤ ሰይጣን እንዲቆጣጠረን የሚያደርግም ነው።

7. ክርስቶስ ሽባውን ሰው ፈወሰ (ማቴ. 9፡1-8)

ይህ ታሪክ ሁለት እውነቶችን ያስተምራል። ሽባና ሙሉ በሙሉ ምስኪን በሆነ ሰው ላይ የተገለጸውን የክርስቶስን ኃይል ከማመልከቱም በላይ፤ ክርስቶስ ኃጢአትን የማስተሰረይ ሥልጣን ያለው አምላክ መሆኑን ያሳያል። ክርስቶስ ግለሰቡን ከመፈወሉ በፊት ኃጢአቱን ይቅር አለ። ይህም ከእግዚአብሔር በቀር ማንም ሰው ኃጢአትን ይቅር የማለት ሥልጣን እንደሌለው የማያውቁትን የአይሁድ የሃይማኖት መሪዎች አስደነገጠ። ኢየሱስም ኃጢአትን ይቅር የማለት ሥልጣን እንዳለው ለማረጋገጥ፤ ሰውዬውን ፈወሰው።

ክርስቲያኖች ለበሽተኞች በምናገለግልበት ጊዜ፤ መጠንቀቅ አለብን። በሽታዎችና ክፉ ነገሮች ሁሉ በሰውዬው ኃጢአት ምክንያት እንደሚከሰት በማሰብ፤ በሽተኛው ኃጢአቱን እንዲናዘዝ እንዲነዋለን። ክርስቶስ በሰው ሕይወት ውስጥ የነበረውን ሁሉ ስለሚያውቅ ይህንን ሊያደርግ ይችል ነበር። ነገር ግን ክርስቶስ ሁሉም በሽታ በኃጢአት ምክንያት እንደማይመጣ ያውቅ ነበር (ዮሐ. 9፡1-5)። በሚፈውስበት ጊዜ የኃጢአትን ይቅርታ የሰጠው በአንድ አጋጣሚ ብቻ ነው። እንግዲህ ሰዎች በሚታመሙበት ጊዜ ምን ማድረግ አለብን? ያዕቆብ በ5፡14-16 ላይ ከሁሉም የበለጠ ምሳሌ ይሰጠናል። የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች የታመመውን ግለሰብ መትብኘት አለባቸው። ሽማግሌዎቹ ግለሰቡ ሕይወቱን የሚመረምርበትን ዕድል ሊሰጡትና በዓመፀኝነት የሚመላለስ ከሆነ የእግዚአብሔርን ይቅርታ እንዲጠይቅ ማድረግ አለባቸው። ብዙውን ጊዜ እነዚህ ሽማግሌዎች ሰውዬው በዐመፃ መመላለስ አለመመላለሱን ሊያውቁ ይችላሉ። ሰውዬውን በዘይት መቀባት አለባቸው። ይህ ምናልባትም መድኃኒት መውሰድን (በጥንቱ ዘመን የንግድ መድኃኒት ዘይት ነበር) ሊያመለክት ቢችልም፤ እግዚአብሔር ግለሰቡን መቀባቱን የሚያሳይ ይሆናል። ሽማግሌዎቹ ታማሚውን በእግዚአብሔር እጆች ውስጥ አኑረው እንዲፈውሰው በመጠየቅ፤ ሊጸልዩለት ይገባል።

5ኛ ጥያቄ፡- ክርስቲያኖች ብዙውን ጊዜ ይህን ምሳሌ ከመከተል ይልቅ፤ የፈውስ ስጦታ ያለውን አገልጋይ የሚፈልጉት ለምንድን ነው?

8. ክርስቶስ ማቴዎስን ለደቀ መዝሙርነት ጠራው (ማቴ.9:1-13)

6ኛ ጥያቄ፡- ሀ) በከተማችሁ ውስጥ እጅግ የጎደፈ ስም ያላቸውን አንዳንድ ሰዎች ስም ዘርዝር። እነዚህ ምን ዓይነት ሰዎች ናቸው? ሰዎች የጠሏቸው ለምንድን ነው? ለ) ብዙ ክርስቲያኖች ከእነዚህ ሰዎች ጋር ዝምድና በመመሥረት ስለ ክርስቶስ ለመመስከር የማይፈልጉት ለምንድን ነው? ሐ) ክርስቲያኖች ክርስቶስ ለማድረግ ስለሞከረው ነገር የዘነጉት ምንድን ነው?

ማቴዎስ ከክርስቶስ ጋር ፊት ለፊት የተገናኘበትን ጊዜ በሕይወቱ ዘመን ሁሉ ሳያስታውሰው አልቀረም። ማቴዎስ ታሪኩን በአጭሩ ጽፎታል። ማቴዎስ በአይሁዶች እጅግ ከተጠሉት ቀረጥ ሰብሳቢዎች መካከል አንዱ ነበር። ሰዎች እንደ ስግብግብና አገሩን የካደ ሰው አድርገው ይገምቱት ነበር። ተራ አይሁዳዊ እንኳን ከእርሱ ጋር አይዛመድም ነበር። አይሁዶች እንደ እርሱ ያለውን ሰው ከመሳደብ፣ ከመበደል፣ ከመጸየፍና ከመትፋት የተለየ ተግባር አይፈጽሙበትም ነበር። ክርስቶስ በፍቅርናሆም አካባቢ በሚሠራበት ጊዜ ማቴዎስ ስለ ክርስቶስ ሳይሰማ አልቀረም። ክርስቶስ ተአምራት ሲሠራ ሊመለከት ቢችልም፣ እንደ እርሱ ላለ ሰው የሚጨነቅ አልመሰለውም። ስለሆነም፣ ክርስቶስ ገንዘብ ወደሚሰበሰብበት ስፍራ መጥቶ ደቀ መዝሙሩ እንዲሆን ሲጠይቀው፣ ተደነቀ። ከዚያም ሁሉንም ትቶ ተከተለው። በዚያን ምሽት ግብዣ አድርጎ ቀረጥ ሰብሳቢ ባልደረበቹ ሁሉ ከክርስቶስ ጋር እንዲገናኙ አደረገ። ይህ ፈሪሳውያንን በማስቆጣቱ፣ «ክርስቶስ በትክክል ከእግዚአብሔር ዘንድ ቢመጣ ኖሮ፣ ማቴዎስ ክፉ ሰው እንደሆነ አውቆ ከእርሱ ጋር ኅብረት አያደርግም ነበር ብለው አጉረመረው።

ማቴዎስ በዚህ የግል ታሪክ ሁለት እውነቶችን ለማስተላለፍ ፈልጓል። አንደኛ፡ የደቀ መዝሙርነትን ዋጋ ለማሳየት ፈልጓል። እንደ ጴጥሮስና እንድርያስ ሁሉ፣ ለማቴዎስ ክርስቶስን መከተል ማለት ጠቅላላ የሕይወት ለውጥ የሚጠይቅ እርምጃ ነበር። ሥራውንና ሀብቱን እንዲተው ቢያስገድደውም እንኳ፣ ሙሉ ሕይወቱን ሰጥቶ ጌታውን መከተል ነበረበት። ሁለተኛ፡ ክርስቲያኖች በራሳቸው ጽድቅ ተመክተው የተከበሩ ሰዎች ብቻ ወንጌሉን ስምተው የቤተ ክርስቲያን አባል እንዲሆኑ ከማድረግ እንዲቆጠቡ ያስጠነቅቃል። እንዲህ ዓይነቱ አመለካከት ወንጌሉን ሙሉ በሙሉ በተሳሳተ መንገድ መተርጎም ይሆናል። የሃይማኖት መሪዎችን፣ የተከበሩ አሁዶችንና የክፉ ኃጢአተኞችን ጨምሮ፣ ሁሉም በኃጢአት በሽታ ታምመዋል። ለሁሉም የክርስቶስ ፈውስ ያስፈልጋቸዋል። ኢየሱስ ራሳቸውን የሚያጸድቁትንና መንፈሳዊ ሕይወታቸው መልካም እንደሆነ የሚያስቡትን አይፈውስም። ነገር ግን ኃጢአተኝነቱን የተገነዘበውን የክፉውን ኃጢአተኛ ሳይቀር ይፈውሳል። ክርስቶስ ከሰማይ ወደ ምድር የመጣው ለኃጢአት በሽተኞች ነበር። ክርስቲያኖች ማኅበረሰቡ ለናቃቸው ሴተኛ አዳሪዎች፣ የጎዳና ተዳዳሪዎች ፋጋዎች ወንጌሉን ለማካፈል በማይፈልጉበት ጊዜ፣ የፈሪሳውያንን መንፈስ ማሳየታቸው ነው። ይህ እግዚአብሔር የተቀበለን እኛ ከእነዚህ ወገኖች ተሽለን በመገኘታችን ነው ከሚል አመለካከት የመነጨ

ነው። ነገር ግን ለሁሉም የክርስቶስ መድኃኒትነት እንደሚያስፈልግ በትሕትና መገንዘቡ መልካም ነው።

7ኛ ጥያቄ፦ ሀ) ክርስቲያኖች እንደ ፈሪሳውያን ራሳቸውን ጻድቅ አድርገው በመኮረከት የሚከተሏቸውን መንገዶች አብራራ። ለ) የቤተ ክርስቲያን ምእመናን ከፋዎች ወይም ማኅበረሰብ ያስወገዳቸው አድርገው የሚያስቧቸውን ጨምሮ፤ ሰዎችን ሁሉ እንዲቀበሉ ለማስተማር የምትችለው እንዴት ነው?

9. ኢየሱስ እርሱና ደቀ መዛሙርቱ ለምን እንደማይጸሙ ገለጸ (ማቴ. 9:14-17)

ፈሪሳውያንና የመጥምቁ የሐንስ ደቀ መዛሙርት፤ የክርስቶስን ሕይወት በጥንቃቄ ሲመረምሩ ነበር። በዚህ ጊዜ ልክ እንደ እነርሱ ሰኞና ሐሙስ ቀን እንደማይጸም ተገነዘቡ። በዚህ ጊዜ ኢየሱስ መንፈሳዊ እንዳልሆነ ማሰባቸው አልቀረም። ምክንያቱን ሲጠይቁት ክርስቶስ ሁለት ምክንያቶችን ሰጣቸው።

ሀ. በሠርግ ጊዜ፤ የሙሽራው ወዳጆች ከመጸምና ከማዘን ይልቅ ከሙሽሮቹ ጋር ይደሰታሉ አላቸው። መሢሔና ሙሽራው ክርስቶስ በዚህ ጊዜ በመካከላቸው ነበር። እርሱ ሰላለ፤ አሁን መደሰት ያስፈልጋቸዋል። ክርስቶስ ከእነርሱ ጋር በማይሆንበት ጊዜ ግን ይጸማሉ።

ለ. በመሢሔ መምጣት ፍጹም አዲስ ሥርዓት ያለበት ምዕራፍ ተከፍቷል። ኢየሱስና ትምህርቶቹ አዲስ ወይንና አዲስ ልብስ ነበሩ። የእርሱ መንግሥት አዲስ ወይን፤ በብሉይ ኪዳንና ፈሪሳዊ የአምልኮ ሥርዓት ውስጥ ቢጨመሩ (አሮጌው የወይን አቁማዳ፤ አሮጌ ልብስ)፤ አሮጌውም አዲሱም ይበላሻሉ። ይህም አዲሱን ወይን በማይለጠጥ አሮጌ የወይን አቁማዳ ውስጥ እንደ መጨመር ይሆናል። ይህ አሮጌውን የወይን አቁማዳ መቅደድ ብቻ ሳይሆን፤ አዲሱንም ወይን እንዲነፍስበት ያደርገዋል። ወይም ደግሞ አሮጌን ልብስ በአዲስ ጨርቅ መጣፍ ይሆናል። ልብሱ በሚታጠብበት ጊዜ፤ አዲሱም አሮጌውም ጨርቅ ይበላሻል። በዚህም ክርስቶስ ከእግዚአብሔር ጋር ለሚደረገው ግንኙነት አዲስ ግንዛቤ የሚያስፈልግበትን አዲስ ምዕራፍ እየከፈተ ነበር (አዲስ የወይን አቁማዳ፤ አዲስ ልብስ)።

ማቴዎስ አይሁዶች፤ በተለይም የአይሁድ ክርስቲያኖች ኢየሱስ የብሉይ ኪዳን አምልኮ ወይም ፈሪሳዊ የሃይማኖት ግንዛቤ ቅጥያ እንደሆነ አድርገው እንዳይገነዘቡ እያስጠነቀቃቸው ነበር። ክርስቶስ የመጣው የነበረውን ለመጠገን ሳይሆን፤ አዲስ መንፈስ በማምጣት ሙሉ በሙሉ ለመለወጥ ነበር። አንዳንድ ጊዜ ክርስቲያኖች፤ ክርስቶስ ወደ ሕይወታችን መጥቶ ጥቂት ለውጦችን ብቻ እንደሚያደርግ ያስባሉ። ክርስቶስ ግን ወደ ሕይወታችን በሚመጣበት ጊዜ መላውን ሕይወታችንን ስለሚለውጥ፤ ለእርሱ የተዘጋጀ አዲስ የወይን አቁማዳ መኖር እንዳለበት ገልጽኳል። ይህም አስተሳሰባችንን፤ ባሕርያችንን፤ የእሴት ግንዛቤያችንና ተግባራችንን ይለውጠዋል።

10. የክርስቶስ ኃይል በሞትና በሁሉም ዓይነት በሽታዎች ላይ (ማቴ. 9:18-34)

ማቴዎስ እንደገና ወደ ክርስቶስ ተአምራት ተመልሶ፤ የመሢሕነቱን ማረጋገጫዎች ያቀርባል። ክርስቶስ በበሽታ ላይ ብቻ ሳይሆን፤ በሞትም ላይ ኃይል አለው። ክርስቶስ የሞተች ልጅ ከማስነሣቱም በላይ፤ ለ12 ዓመታት ደም የፈሰሳትን ሴት ፈውሷታል። ማቴዎስ ለ12 ዓመታት ደም የፈሰሳትን ሴት ታሪክ የጠቀሰው ለሁለት ምክንያቶች ነበር። በመጀመሪያ፤ ታሪኳን የእምነትን ኃይል ለመግለጽ ተጠቅሞበታል። ችግሮች ገጥመውን ክርስቶስ ጥልቅ ፍላጎታችንን እንደሚያሟላ በምናምንበት ጊዜ ይህንኑ ያደርገዋል። ሁለተኛ፤ ሙሉ ለሙሉ ምስኪን ለሆኑት ሰዎች ክርስቶስ እንደሚራራላቸው ያሳያል። ደም የሚፈሰሳት ሴት እንደ ርኩስ ትቆጠር ስለ ነበር፤ የነካቸው ነገር ሁሉ ርኩስ ነበር። ይህም በቤቱ ውስጥ ባሉት ሁሉ ላይ የመጨነቅ ስሜት ያስከትል ነበር። በዚህች ምስኪን ሴት ላይ የተከሰተው ዓይነት ችግር በሚያጋጥምበት ጊዜ፤ ባሏና ቤተሰቦቿ በአንዲት ትንሽ ክፍል ይወሰኗት ወይም ባሏ ይፈታት ነበር።

ማቴዎስ ኢየሱስ ሁለት ዓይነት ስውሮችን እንዳገኘም ይነግረናል። እነዚህ ሰዎች ሥጋዊ ዓይነት ስውርነት ቢያጠቃቸውም፤ ክርስቶስ «የዳዊት ልጅ» መሆኑን ማወቃቸው ከፈረሳውያን በላይ ጠቢባን እንደ ነበሩ ያሳያል። ይህም ለመሢሕ የተሰጠ ሌላው ስም ነበር። እምነታቸው ሥጋዊ ዓይኖች ካሏቸው ሰዎች የበለጠ በመሆኑ፤ ክርስቶስ ዓይኖቻቸውን ከፍቷል። በተጨማሪም፤ ክርስቶስ አንድ ግለሰብ እንዳይናገር ዲዳ ያደረገውን መንፈስ አስወጥቷል። ማቴዎስ፤ ይህ ሁሉ የመሢሕን በመካከላቸው መገኘት እንደሚያረጋግጥ በመግለጽ እንዲቀበሉት ተፈታተኛቸው።

ለዚህ ሁሉ፤ ሥጋዊ ዓይኖች ያሏቸውና መንፈሳዊ ነገሮችን ሊመለከቱ የማይችሉ የሃይማኖት መሪዎች የሰጡት ምላሽ ምን ነበር? ዓይኖቻቸው የተመለከቱትን ልባቸው ለማመን አልፈቀደም፤ ሊሰጡ የፈቀዱት ማብራሪያ ቢኖር ክርስቶስ በሰይጣን ኃይል እንደሚሠራ መግለጽ ነበር። የእግዚአብሔርን ኃይል ለመቀበል ስላልፈለጉ፤ የክርስቶስን ሥራ በሌላ ኃይል አሳበቡ። ይኸው ክርስቶስ በሰይጣን ኃይል እንደሚሠራ የመግለጹ ሁኔታ ክርስቶስ የዚህን አስተሳሰብ አባይነት ለማሳየት እስከተገደለበት ጊዜ ድረስ ቀጥሏል (ማቴ. 12:22-29)።

11. ክርስቶስ ለሕዝቡ ችግር አዘነ (ማቴ. 9:35-57)

ክርስቶስ በአንድ አካባቢ ከማገልገል ይልቅ፤ ከአንዱ መንደር ወደ ሌላው እየተዘዋወረ የምሥራቹን ቃል ያበስር እንደነበር ማቴዎስ ገልጿል። ክርስቶስ በሄደበት ስፍራ ሁሉ የተጎዱትን ሰዎች ይረዳና ይፈውስ ነበር። ክርስቶስ ከስፍራ ስፍራ በሚጓዝበት ጊዜ፤ 1) የሰዎቹ ችግር ምን ያህል እንደ በዛ ተመልክቷል። እንደ አይሁዶች፤ ከእግዚአብሔር ጋር ውስጣዊ ሰላምን የሚያመጣ ግንኙነት ሊኖራቸው ይገባ ነበር። ጉድለቶቻቸውን ለማሟላት ሊረዱቸው የሚገባቸው የሃይማኖት መሪዎች ነበሯቸው። ነገር ግን እረኛ

እንደሌላቸው በጎች ተቅበዝብዘው ነበር። ክርስቶስ የሕዝቡን ፍላጎት በሙሉ ሊያሟላ እንደማይችል ተገንዝቧል። 2) ክርስቶስ ከነበረው ከፍተኛ ችግር አንጻር፤ ሠራተኞቹ ምን ያህል ጥቂቶች እንደሆኑም አጠኗል። ለዚህ ችግር መልሱ ምን ነበር? የመንፈሳዊ ሠራተኞች መብዛት ነው። ስለሆነም ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ብዙ መንፈሳዊ መሪዎችን ከእግዚአብሔር ዘንድ እንዲጠይቁ ነግሯቸዋል።

የክርስቶስ ውጥረት ዛሬም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የሚጋፈጡት ነው። የሕዝቡ ችግሮችና የአገልግሎት በሮች በጣም ብዙ ናቸው። ስለ ክርስቶስ ስምተው ሊድኑ የሚገባቸው በብዙ ሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎች አሉ። ነገር ግን የገንዘብ ውስንነት ከመኖሩ የተነሣ፤ የሠለጠኑ ወይም ወንጌሉን ለማካፈል የቆረጡ አገልጋዮች ጥቂቶች ናቸው። መልሱ ምንድን ነው? ስለዚህ መልስ ብዙውን ጊዜ እናገራለን። ወይም የሥልጠና ትምህርት ቤቶችን መክፈት እንዳለብን እናስባለን። የዛሬውና በክርስቶስ ዘመን የነበረው ችግር የሠራተኞች እጥረት ብቻ አልነበረም። ፈሪሳውያንና ሌሎችም የሃይማኖት መሪዎች ነበሩ። በቀዳሚነት ችግሩ ለሕዝቡ ፍላጎቶች የክርስቶስ ዐይነት የርኅራኄ ልብ ያላቸው መሪዎች አለመኖራቸው ነበር። በዋናነት ልናደርግ የምንችለው ነገር ቢኖር፤ በሥራው ላይ አብረው የሚሰማሩ ተጨማሪ ሠራተኞችን እንዲልክልን መጸለይ ነው። ይህም ማለት ግን ራሳችንም ሆነ ሌሎች በአገልግሎት የሚሳተፉበትን ሁኔታ ማመቻቸትን ይጨምራል።

8ኛ ጥያቄ፡- ሀ) መከሩ ከቤተ ክርስቲያን ሠራተኞች በላይ ሊበዛ የሚችለው እንዴት ነው? ለ) አንተና የቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች እግዚአብሔር መንፈሳዊ ልብ ያላቸውን ተጨማሪ ሠራተኞች እንዲያስነሣ የምትጸልዩት እንዴት ነው? ሐ) ከቤተ ክርስቲያን መንፈሳዊ አመለካከትና መንፈሳዊ ስጦታ ያየህባቸውን የአምስት ወጣቶች ስም ዘርዝር። ለእነዚህ ወጣቶች በመጸለይ ጀምርና እንዴት ወደ በሳል አገልግሎት እንዲያድጉ ልታሠለጥናቸው እንደምትችል፤ እግዚአብሔርን ጠይቅ። መ) ቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔር የጠራቸውን፤ ለአገልግሎት ያዘጋጃቸውንና የሥራ በር የከፈላቸውን ሰዎች ለማግኘት ምን እያደረገች ነው?

ሁለተኛ ቀን፡- ማቴዎስ 10-11

ክርስቶስ ታላቁ መምህርና ፈዋሽ ብቻ ሳይሆን፤ ዋንኛ አሠልጣኝም ነበር። ብዙውን ጊዜ ስለ ትምህርት ስናስብ፤ በትምህርት ቤት የተወሰኑ እውነቶችን ተምሮ ስለ መመራት እናስባለን። ከዚያ በኋላ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለማገልገል ብቁዎች ነን ብለን እናስባለን። (የዚህ ዓይነቱ የአመራር ሥልጠና ዓይነት ያገለገለው ላለፉት 150 ዓመታት ብቻ ሲሆን፤ የዛሬይቱን ቤተ ክርስቲያን ፍላጎቶች ለማሟላት አልቻለም።)

በትምህርት ቤት ውስጥ መማር የክርስቶስ ሥልጠና ተቃራኒ ነው። ክርስቶስ መጽሐፍ ቅዱስ ያልነበረው ከመሆኑም በላይ ቁጭ ብሎ ንድፈ አሳቦችን (ቲዎሪ) አላስተማረም። በአንድም ጊዜም በመቶዎች የሚቆጠሩ ሰዎችን አላስተማረም። ለክርስቶስ አገልግሎት ውጤታማነት ከሚጠቀሱት ዐበይት ነገሮች አንዱ፣ ደቀ መዛሙርቱን ያመለክታል። ሁኔታ ነው። ደቀ መዛሙርቱን ደህና አድርጎ ባያውለጥናቸው ኖሮ፣ ክርስቶስ ወደ ሰማይ እንዳረገ ቤተ ክርስቲያን ትምት ነበር። ነገር ግን ደቀ መዛሙርቱ እንደ ክርስቶስ ለመሆን በመብቃታቸው፣ ቤተ ክርስቲያን ጠቅላላውን የሮም ግዛት በአንድ ትውልድ እስክታጥለቀልቅ ድረስ አደገች። እንግዲህ፣ ከክርስቶስ ሥልጠና ውስጥ ልንመለከታቸውና ዓለምን የሚለውጡ መሪዎችን ለማፍራት የምንጠቀምባቸው ቁልፍ አሳቦች ምንድን ናቸው?

1. ክርስቶስ የሕያው እምነትና ከእርሱ ጋር የተጋጋለ ግንኙነት የማድረግን ሁኔታን አሳይቷል። ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ ከክርስቶስ ጋር ኖረው ለሦስት ዓመታት ያህል ሲመለከቱት ቆይተዋል። በዚህም ከቃላቱ ይልቅ ከምሳሌው የበለጠ ተምረዋል።

2. ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ እንዴት እንደሚያስተዳድሩ፣ እንደሚሰብኩና እንዴት ታምራትን እንደሚፈጽሙ ሳይሆን፣ እንዴት የተለወጠ ባሕርይ ሊኖራቸው እንደሚችል አስተምሯቸዋል። ብዙውን ጊዜ አንድ ሰው አንድን ተግባር እንዴት እንደሚያከናውን ማሳየቱ ቀላል ነው። ነገር ግን በሕርዩን ወደ መንፈሳዊ መሪነት መለወጡ የበለጠ አስቸጋሪ ነው። ብዙ እውቀት ኖሮት የመንፈሳዊ አመራር ባሕሪው የሌለው ሰው፣ ሰይጣን ቤተ ክርስቲያንን ለማውደም የሚጠቀምበት መሣሪያ ነው።

3. ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ ትክክል ነው ብለው ያስቡትን የዓለምን የአመራር ሁኔታ በጥብቅ ተቃውሟል። ደቀ መዛሙርቱ ኃይልን፣ ሥልጣንንና የመሪነትን ጥቅሞች ለማግኘት ሲፈልጉ፣ ክርስቶስ ግን መሪነት አገልግሎት እንደሆነ ገልጾላቸዋል። ይህንንም እግራቸውን በማጠብ አርአያነቱን ያሳያቸው ሲሆን፣ የዚህ ዓይነቱ አመራር አገልግሎት መሆኑን አስተምሯቸዋል። ክርስቶስ በመንግሥቱ ውስጥ ታላቁ የተባለ ሰው የሌሎችን ፍላጎቶች ከራሱ የሚያስቀድምና ዝቅ የሚልና የሚያገለግል እንደሆነ በመግለጽ አስተምሯቸዋል። ዛሬ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚታየው ትልቁ ችግር ብዙ መሪዎች አሁንም የዓለምን የአመራር አመለካከት የሚያንጸባርቁ መሆናቸው ነው።

4. ክርስቶስ እንዴት በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ማገልገል እንደሚችል አሳይቷል። እንዴት ማስተማር፣ መስበክ፣ መፈወስ፣ መጸለይ እንደሚችል በራሱ ምሳሌነት አስተምሯቸዋል። ከክርስቶስ ዕርገት በኋላ ደቀ መዛሙርቱ ያደረጉት ሁሉ እርሱ ሲያደርግ የተመለከቱት ነበር።

5. የክርስቶስ ትምህርት እውነትን ከሕይወት ጋር የማዛመድ ተግባር ነበር። ክርስቶስ ያስተማረው ስለ እግዚአብሔር እውነትን ወይም በንድፈ አሳባዊ መንገድ መመስከርን አልነበረም። ክርስቶስ የተመላለሰውና

ያስተማረው ምሳሌዎችንና የዕለት ተዕለት ሁኔታዎችን ተጠቅሞ ለደቀ መዛሙርቱ መንፈሳዊ እውነቶችን በመግለጽ ነበር።

6. ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ እርሱ እየተመለከታቸው እንዲያገለግሉ በማድረግ ሲያጠፉ አርጧቸዋል። (ይህንን በዛሬው ትምህርታችን እንመለከተዋለን።)

7. ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ አገልግሎታቸውን በሚያካሂዱበት ጊዜ፥ መንፈስ ቅዱስ እንዲያድጉ እንደሚረዳቸው ተማምኗል (ዮሐ. 14:26)። እርሱ ያስተማረበት ጊዜ፥ የትምህርት መጨረሻ ሳይሆን መጀመሪያ ነበር። ለራሳቸው እንዴት እንደሚማሩ በማሳየት፥ መማራቸውን እንዲቀጥሉ አበረታቷቸዋል።

9ኛ ጥያቄ፡- የአመራር የሥልጠና ፕሮግራሞቻችንን የክርስቶስን ምሳሌነት ተከትለን ብናዋቅር፥ ምን ምን ነገሮችን መለወጥ ይኖርብናል?

10ኛ ጥያቄ፡- ማቴዎስ 10-11 አንብብ። ሀ) ከዚህ ክፍል ስለ ክርስቶስ ምን እንማራለን? ለ) ስለ ደቀ መዛሙርነትና አመራር የምንማራቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?

ደቀ መዛሙርቱ እግዚአብሔር ብዙ ትክክለኛ መሪዎችን ያስነሣ ዘንድ እንዲጸልዩ ከነገራቸው በኋላ፥ ክርስቶስ ደቀ መዛሙርቱ የሰዎችን ፍላጎቶች እንዲያሟሉና ስለ መጪው የእግዚአብሔር መንግሥት እንዲያስተምሩ ላካቸው። እነዚህ ደቀ መዛሙርት ሌላ ሰው ለችግሩ የእግዚአብሔር መፍትሔ እንዲሆን ከመጸለይ አልፈው ራሳቸው በትጋት በአገልግሎቱ ውስጥ ይላተፉ ነበር።

1. ክርስቶስ አሥራ ሁለቱን ደቀ መዛሙርትን መርጦ ለአገልግሎት አሰማራቸው (ማቴ. 10)

ክርስቶስን በደቀ መዛሙርነት የሚከተሉት ብዙ ሰዎች ነበሩ። ክርስቶስ እነዚህን ሁሉ ደቀ መዛሙርት በእኩል ደረጃ ካለመመልከቱም በላይ፥ በተለያዩ ብቃት ደረጃ አሠልጥኗቸዋል። የመጀመሪያ ደረጃ ደቀ መዛሙርት በብዛት የሚከተሉት ነበሩ። በክርስቶስ ዕርገት ጊዜ፥ ቢያንስ 120 ደቀ መዛሙርት እንደነበሩ ሲታወቅ፥ ቁጥራቸው ከዚህ እንደሚበልጥ የሚያጠራጥር አይሆንም (1ኛ ቆሮ. 15:6)። ሁለተኛ፥ የሰባ ደቀ መዛሙርት ቡድን ነበር። ክርስቶስ እነዚህንም ለአገልግሎት አሰማርቷቸዋል (ሉቃስ 10:1)። ሦስተኛ፥ 12ቱ ደቀ መዛሙርት ነበሩ። ማቴዎስ ክርስቶስ እነዚህን ደቀ መዛሙርት እንዴት እንደ መረጣቸው በመግለጽ፥ ስማቸውን ዘርዝሯል። እነዚህ ሰዎች በጥልቀት የሠለጠኑ ሲሆኑ፥ የሐዋርያነት ኃላፊነት ተሰጥቷቸው ነበር። እነዚህ ሰዎች በቀድሞይቱ ቤተ ክርስቲያን፥ የክርስቶስን ሥልጣን ይዘው በእንደራሴነት አገልግለዋል። በመጨረሻም፥ ከክርስቶስ ጋር እጅግ ቀርበው የሚሠሩ ሦስት ደቀ መዛሙርት ነበሩ። በልዩ አጋጣሚዎች ክርስቶስ ጴጥሮስን፥ ዮሐንስንና የያዕቆብን በመውሰድ አንዳንድ እውነቶችን ገልጦላቸው ነበር (ለምሳሌ፥ ማቴ. 17:1)። ክርስቶስ አንድ ከሁሉም በላይ